

תשורה

משמחת הבישואין

של

יוסף יצחק וזעלדא שיחיו

ליפסקער

יום רביעי, כ"ט אדר ראשון ה'תשע"ט
ברוקלין, ניו יארק

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו, החתן התמים הרב מ' **יוסף יצחק שיחי** והכלה המהוללה מ' **זעלדא שתחי** **ליפסקער**.

התודה והברכה לידידינו ומכירינו שהואילו לשמוח אתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו, ולברך את הזוג יחיו ואותנו כולנו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות. כנהוג לאחרונה בין אנ"ש, ויסודתו בהררי קודש אשר כן עשה כ"ק אדמו"ר הריי"צ בהילולא דבית יוסף שבשנה זו נתמלאו לו תשעים שנה, גם אנן נעני אבתרייהו ונכבד את כל הנוטלים חלק בשמחתנו במזכרת נצח, תשורה עשירה הכוללת כתי"ק ואגרות קודש מרבתינו נשיאינו הקשורים למשפחות החתן והכלה, וכן כמה עוללות בענינים שונים.

בואו ונחזיק טובה לזקני החתן והכלה, הרב **אברהם לוי שיחי** **ליפסקער** והרב **לימא שיחי** **מינקאוויטש**, שחשפו בפנינו אבני חפץ מארכיוניהם הפרטיים לתועלת קהל אנ"ש והתמימים. אפריון נמטייה להאי גברא רבה, ה"ה הרב **שלום דובער שיחי** **שפירא**, הממונה על הארכיון רב הכמות והאיכות של חמיו, המזכיר הנעלה הרב **ניסן ע"ה מינדל**, ששיתף אותנו בפנינים יקרים מאוצרותיו הבלומים. יעמוד על הברכה הרב **משה אהרן צבי שיחי** **ווייס**, שליח כ"ק אדמו"ר בשערמאן אוקס, קאליפורניא, שמסר לנו כו"כ מכתבים מאוסף הפרטי שלו. זכות הרבים תלויה בהם. מגלגלין זכות ליום זכאי, ולזה נזכיר גם את אביו זקנו של החתן, הרה"ח ר' **משה ע"ה רובין**, שהיום, כ"ט אדר א', נמלאו כ"ג שנה ליום פקודתו. וע"פ דברי כ"ק אדמו"ר הריי"צ ש"בעת שמחת נישואין קומען נשמות האבות מן העולם האמת, ביז ג' דורות למפרע", מובן שביום סגולה זה, עומד הוא עלינו במרום ומבקש ומתפלל בעדנו ובעד הזוג יחיו שנראה אך טוב תמיד כל הימים.

הא-ל הטוב הוא יברך את כל אחב"י בברכות מאלופות מנפש ועד בשר, והיות שמשנכנס אדר מרבים בשמחה, ובפרט בשנה זו אשר כבר עבר עלינו חודש אדר ראשון ועומדים ליכנס לאדר שני, נזכה לצאת משמחה זו לקיום היעוד דשמחת עולם על ראשם, ומהרה ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה בביאת משיח צדקנו, ונזכה זעהן זיך מיט'ן רבי'ן דא למטה אין אגוף ולמטה מעשרה טפחים והוא יגאלנו.

הרב ישעיה זוסיא הכהן וחיה שרה שיחי
אבעלסקי

הרב מנחם מענדל ושטערנא שרה שיחי
ליפסקער

תפארת בנים אבותם

אגרות ומענות קודש הקשורות למשפחות החתן והכלה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

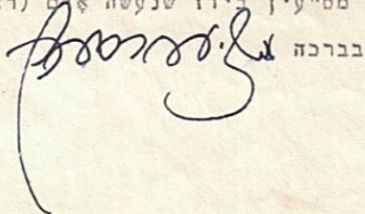
ב"ה ט"ו אדר תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה"ר יעקב שי'

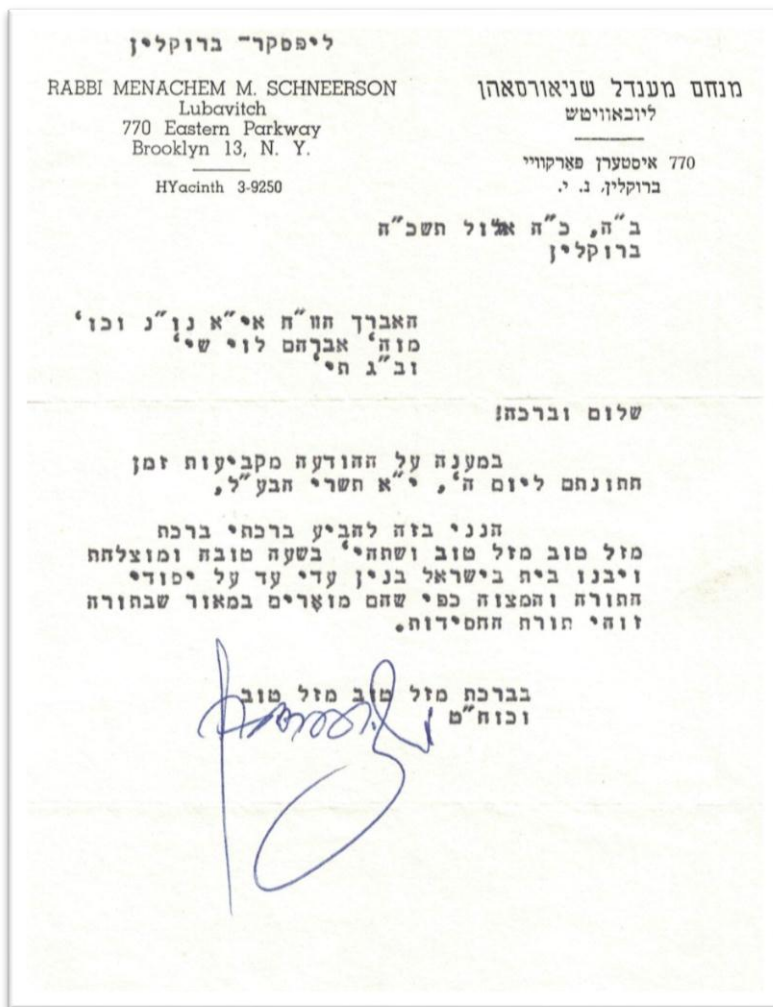
שלום וברכה!
במענה על הודעתו אודות תגיגת הבר מצוה של בנו
אברהם לוי שי'.

הנה יה"ר מהשי"ת אשר = כברכת כ"ק מו"ח אדמו"ר
יגדל להיות ירא שמים חסיד ולמדן, והוא וזוגתו יראו בו ובשאר
ילדיהם שיחיו רוב, נחת-אידישין נחת חסידנשן נחת מתוך הרהבה.

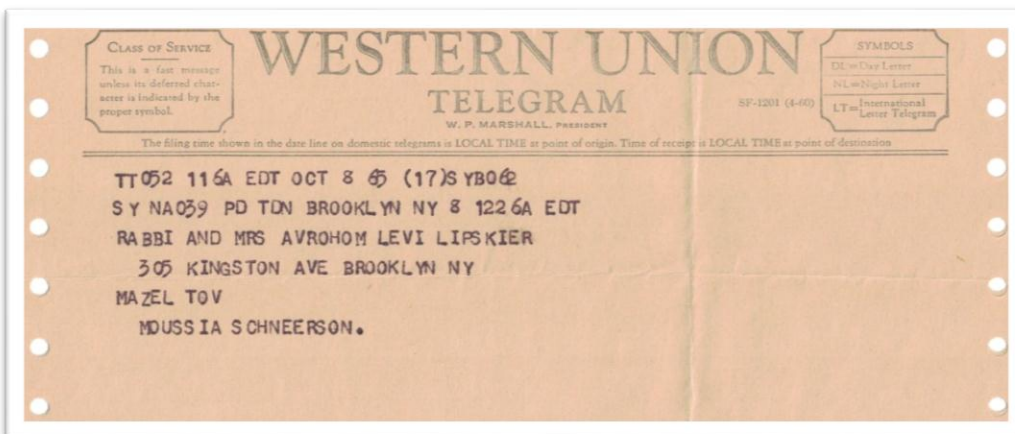
סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר אשר די בר מצוה מאמרים
פלעגט מען = אצל הנשיאים = אנהוי בען נעשה אדם (וכשניתן המאמר
להעתיק השמיטו לפעמים ההתחלה) זאת אומרת, אשר הבר מצוה צריך
לדעת שעליו להשיג מעלת תואר "אדם" שהוא היחיד מעולה בארבעת
התוארים, אדם, איש, גבר, אנוש (ראה קונטרס תורת החסידות פי"ז, ד"ה
ויבוא עמלק תשי"ט. קונטרס סב' פי"ב) וצריך לעבוד בזה תיכף ולא
להניח על אחר זמן, ואז מסייעין לידו שנעשה אדם (ראה ספר החולדות
ע' 64).

בברכה

מכתב לבר מצוה של סב החתן, הרב אברהם לוי שיחיו ליפסקער
נוסח המכתב שונה מהנוסח הרגיל, שכנראה טרם נקבע אז
כן יצויין שהמכתב מוען לאבי הבר מצוה, שלא כרגיל בכגון דא

למעלה: מכתב לנישואי זקני החתן, הרב אברהם לוי ומרת צירל שיחיו ליפסקער
למטה: מברק ששיגרה הרבנית חיה מושקא נ"ע לנישואי זקני החתן

ליפסקר-מילאן
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ. י.

ב"ה, עשק"מ סיון תשכ"ט
 ברוקלין

מרת ציריל חחי'

ברכה ושלום!

במענה על הודעתה אודות מצבה,
 השי"ח ימלא ימי הריונה כשורה
 ובנקל וחדר זחז"ק בעתה ובזמנה כשורה
 ובקל.

ידועה הוראה כ"ק מו"ח ארמו"ר
 זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע שערד שהכנס לחודש
 החמישי להריונה לא תפרסם עד ז"ו.

בברכה
 נ.ב.
 מאשר הנני קבלה הרו"ח והחמונה,
 ות"ח.
 הפ"נ שבמכתבה יקרא בעת רצון על
 הציון הק"ו.

למעלה: מכתב לסבתא של החתן,
 מרת צירל שתחי' ליפסקער, במענה
 על ההודעה שנכנסה להריון עם אבי
 החתן
 בכתו"ק: [יקרא]

למטה: מכתב להולדת אבי החתן,
 הרב מ"מ שיח' ליפסקער
 בכתו"ק: [הרה"ח],
 ולהצלחה רבה בעבוה"ק

ליפסקר-מילאן
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11213
 Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ס' סבה תש"ל
 ברוקלין

הק"ח אי"א נו"נ עפ"ק בצ"צ
 סוה' אברהם לוי שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן
 למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ח שיכניסוהו לברייתו
 של אברהם אבינו, וכשם שיכניסוהו לברייתו כן
 יכניסוהו לחורף ולחופה ולמעשים טובים,
 ויגדלו ביהר עם זוג' חיי' מחוץ הרחבה.

בברכה מזל טוב
 ז"ל צירל חחי' ע"פ

ליפסקר-
 מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

ב"ה, כג' כסלו תשל"ג
 ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
 מוה' אברהם לוי שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת השלישי של בנם מנחם מענדל שי', הנה מועתק לקמן קטע ממכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע בנוגע למנהג ישראל זה. ויה"ר מהשי"ת שיגדלו ביחד עם זוג' תי' ואת כל ילדיהם שיחיו לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

בברכה

וז"ל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

...ובדבר גזיזת השערות "אפשערעניש" - הוא דבר גדול במנהג ישראל ועיקרו הוא בהחיינוך דהשארת פיאות הראש, ומיום הגזיזה והנהגת הפיאות של הראש, נהגו להדר להרגיל את התינוק בענין נשיאת ט"ק וברכות השחר וברכת המזון וק"ש שעל המטה. והשי"ת יהי' בעזרם שיגדלוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחת הדעת בגשמיות וברוחניות.

מכתב לאפשערעניש של אבי החתן בכתי"ק: [ה]רה[ח]

ליפסקר- מאריסטאון
 מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11213
 493-9250

ב"ה, כ"א כסלו תשמ"ג
 ברוקלין, נ.י.

האברך מנחם מענדל שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה ע"ד הכנסו לגייל מצות,

הנה יה"ר מהשי"ח אשר מבין שלש עשרה למצות יגדל לבין חמש עשרה וכו' כפסק המשנה (אבות פרק ה'), ויוסיף התמדה ושקידה בלימודו בתורה, בתורת הנגלה וכן בתורת החסידות ויהדר בקיום המצות. והשי"ת יצליחו להיות חסיד ירא שמים ולמדן.

בברכה

מכתב לבר מצוה של אבי החתן

מכתב להולדת אם החתן
מרת שטערנא שרה שתחי' ליפסקער

זאקלאס - נעשוויל
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ב' אייר תשל"ד
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' צבי זאב שי'

שלום וברכה!
במענה על הודעתו אשר נולדה להם בת
למזל טוב,
הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביהד עם זוג
תי' לתורה ולחופה ולמעשים טובים מחוץ הרחבה.
- ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר
מנהגו הוא לאמר גם בלידה בת לתורה ולחופה
ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות יז' א) נשים
במאי זכיינ באקריו' כו' באחנוי' כו' ונטרינ
כו'.

בברכה מזל טוב

זקלוס - א. פארק
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ד' ניסן תשמ"ו
ברוקלין, נ.י.

שטערנא שרה תי'

ברכה ושלום!
במענה למכתבה, בו כותבה אשר תגיעה לגיל
שתים עשרה שנה, היא עונת בת מצוה,
הנה יהי רצון שתקבל עליך עול מלכות שמים
ועול מצות בלבב שלם, והשם יתברך יצליחך בלימודך
ובהנהגה ותגדלי להיות ראוי' לשם בת חב"ד, מתאימה
לרצון נשיאינו הקדושים צוקללה"ה נבג"מ זי"ע,
ותשפיע גם על החבירות תי' שלך בזה, בדבור
ועוד יותר - על ידי היותך דוגמא חי' של בת ישראל
המחונכת בדרכי החסידות.
וזה יביא לך אושר רוחני וגשמי.

בברכה

מכתב לבת מצוה של אם החתן

מינקאטיץ-ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, בדר"ח אלול תשכ"ח
ברוקלין

האברך חו"ח אי"א נו"נ וכו'
הרב לימא שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעה זמן חונתם
ליום ה', י"ב אלול הבע"ל.

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב
מזל טוב ושתי' בשעה טובה ומוצלחה ויבנו
ביה בישראל בנין עדי עד על יסודי החורח
והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי
חורת התסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב ופלאה

מכתב לנישואי זקני הכלה, הרב לימא ושושנה ריזא שיחיו מינקאוויטש
[בברכת מזל טוב מזל טוב] **וכוח"ט** [=וכתיבה וחתימה טובה]

מכתב להולדת אבי הכלה
הרב ישעיה זוסיא שיח' הכהן אבעלסקי

אבעלסקי - קריח גח
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, זאה תנוכה השכ"ח
ברוקלין

הח"ת אי"א נו"נ, עוסק בצ"צ
מוה' זלמן טובי, שי' חכהן

שלום וברכה!
במענה על ההודעה אשר נולד להם
בן למזל טוב,

הנה יה"ר מחשי"ח שיכניסוהו
לבריתו של אברהם אבינו, וכשם שיכניסוהו
לברית כן יכניסוהו לחורה ולחופה
ולמעשים טובים, ויגדלו ביהר עם זוג'
חי' מתוך הרחבה.

בברכה מזל טוב

מינקאוויץ - ברוקלין
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, כ"ח ניסן תשמ"ג
ברוקלין, נ. י.

חי' שרה תי'

ברכה ושלום!

במענה למכתב, בו כותבת אשר הגיעה לגיל
שתים עשרה שנה, היא עונת בת מצוה,

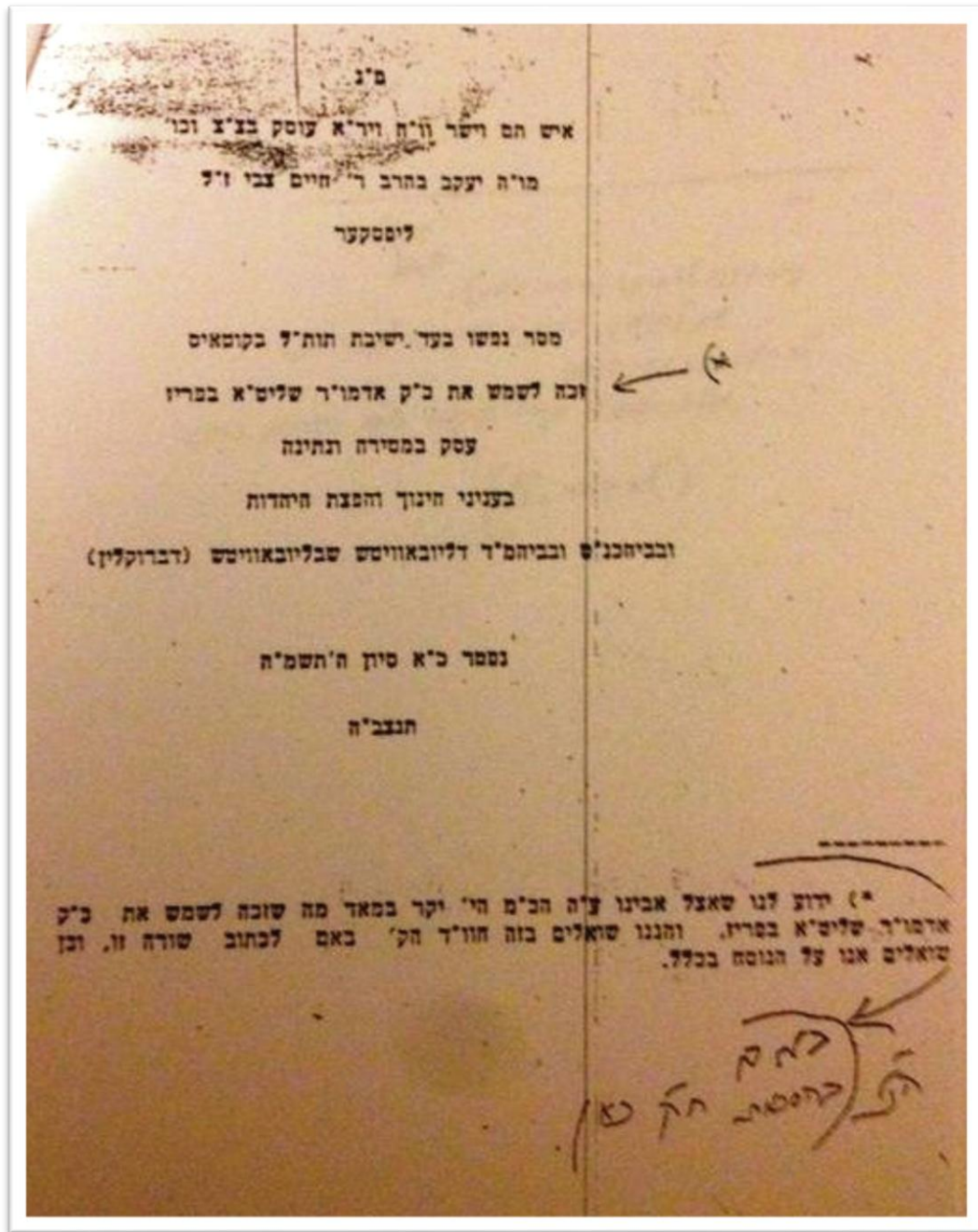
הנה יהי רצון שתקבל עליך עול מלכות שמים
ועול מצות בלבב שלם, והשם יתברך יצליחך בלימודך
ובהנהגה ותגדלי להיות ראוי' לשם בת חב"ד, מתאימה
לרצון נשיאינו הקדושים זצוקלה"ה נבגי"מ ז"י,ע,

ותשפיע גם על החבירות תי' שלך בזה, בדבור
ועוד יותר - על ידי היותך דוגמא חי' של בת ישראל
המחונכת בדרכי החסידות.

וזה יביא לך אושר רוחני וגשמי.

בברכה

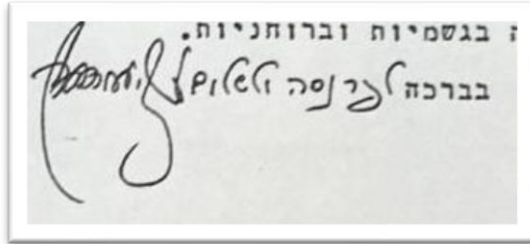
מכתב לבת מצוה של אם הכלה
מרת חיה שרה שתחי' אבעלסקי

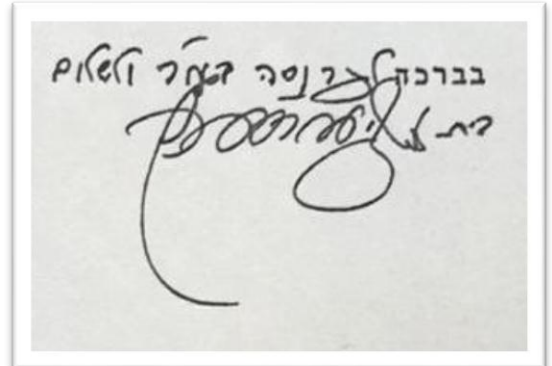
על השאלה אם לכתוב בנוסח המצבה של אביו זקנו של החתן, הרב יעקב ע"ה ליפסקער, שזכה לשמש את כ"ק אדמו"ר בפאריז, הואיל כ"ק אדמו"ר לענות (העתק המזכירות): **הני"ל באם בהסכמת ח"ק [=חברא קדישא] כאן.** וכן נחרט בפועל על המצבה.

הרה"ח וכו' עוסק בצ"צ רב פעלים מו"ה דובער

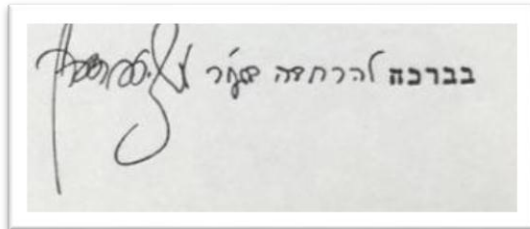
הרב דובער (בערל) ע"ה בוימגארטען, אביו זקנו של החתן, זכה ליחס מיוחד מכ"ק אדמו"ר במשך עשרות השנים שזכה לעסוק במלאכת שמים זוהי עבודת השליחות. הוא גם נהג לדווח לכ"ק אדמו"ר תכופות על כל צעד ושעל מהנעשה אתו וע"ד פעולותיו המסועפות. לפנינו מוגשים כמה מכתבים ופתקים שנכתבו אליו, רובם בפרסום ראשון, וכן פתשגן הכתב, א' מדו"חות הנ"ל לדוגמא, עם מענות כ"ק אדמו"ר בכתי"ק

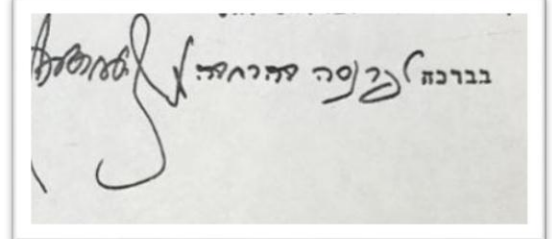
ימי הסליחות תשט"ו: [בברכה] לפרנסה ולשולם

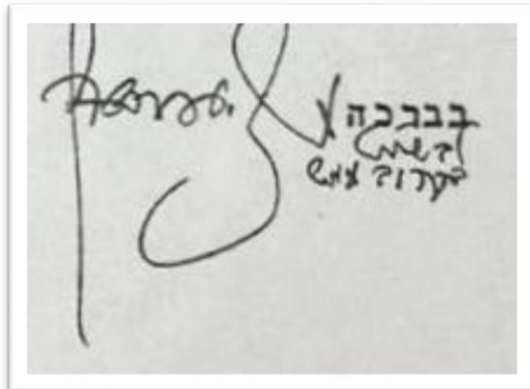
ימי הסליחות תשי"ד: [בברכה] לפרנסה בגו"ר ולשולם בית

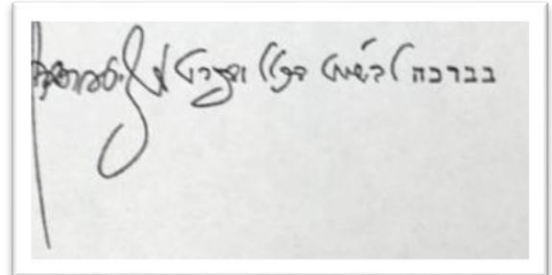
ימי הסליחות תשי"ח: [בברכה] להרחבה בגו"ר

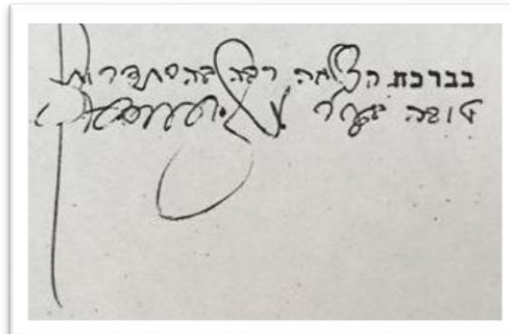
ימי הסליחות תשי"ז: [בברכה] לפרנסה בהרחבה

ימי הסליחות תשכ"א: [בברכה] לבשו"ט בקרוב ממש

ימי הסליחות תשי"ט: [בברכה] לבשו"ט בכלל ובפרט

ימי הסליחות תשכ"ג: [בברכה] תהצלחה רבה בהסתדרות טובה בגו"ר

תשורה משמחת הנישואין של יוסף יצחק וזעלדא שיחיו ליפסקער - כ"ט אדר א' ה'תשע"ט

בוימגארטען - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ.י.

ביה"ח ניסן חשייד
ברוקלין

הרה"ח החיה אי"א נו"נ כו'
מוה"ר דובער שי'

שלום וברכה! לקראת חג המצות הממשמש ובא הנני בזה לאחל לו ובייב שיחיו שיהיו אוחזי בכשרות ובשמה, וע"פ המבואר בכ"ס אשר הימים טובים משפיעים על הימים הבאים אחריהם עד הרגל הבא שלאחריו, ובמבואר ג"כ בלקו"ח לרבנו הזקן בפי' ברכה דע"ב ע"ב, הנחז' יוסף זה בביתו ובמביתו גם בימי השנה.

והנה שם (בלקו"ח הנ"ל) המדובר בבחי' ביכול שישנו בכל המועדים ובמילא איצ' להמשיך אלא עד הרגל הבא אחריו, משא"כ בקנינים המיוחדים לכל מועד ומועד שנמשכים על כל השנה כולה, ובפרט בנוגע לחג המצות ובמסגרת כ"ק מו"ח ארמו"ר וצוקלחה"ה נבגים ז"ע שיחה חג המצות ה'תש"ג הארת כל המועדים מאירה בכל יום והארת חג המצות נמשכת המיד.

ויש להפביר הדברים בקיצור עכ"פ, אשר בכללות שבועות הוא ענין החזרה זמן מ"ח, וכוחו הוא בכללות ענין המצות וכללותה מצות הצדקה מקיפים (יעי"ן תניא פרק ה') וכמ"ש ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך, ומפ"ח זמן חירותינו הוא ענין האמונה וכלשון הזהר דמצי' היא מילא דהימנוהא, והנה עניני תורה ומצות אלהים בזמן ובמקום, משא"כ האמונה שהיא מצות המידה ויסוד כל החוקים ומצות, וק"ל.

בברכה חג פסח כשר ושמח

בוימגארטען -

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ.י.

ב"ה יב' חשרי תשי"ז
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ כו'
מוה"ר דובער שי'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מ"ח חשרי והקודם לו עם הפ"נ המוסגר לך בהם, ולפלא שאינו מזכיר מקבלת מכתבי ברכת השנה-שע"פ החשבון הי' צריך להגיע זה זמן.

ובמ"ש אודות ראש ישיבה, חסרה במכתבו ידיעה עיקרית, היינו מי יחזיק אותו ועל מי הוא יהי' הבע"ב ומי יהי' עליו הבע"ב, שכמו"כ כל זה הם נקודות עיקריות, ועוד וגם זה עיקר ופשוט, האם יהי' זה דבר שבמחלוקת (שילוח ראש ישיבה מכאן מבלי לשאול דעה הרבנים וכו') או שאין לזה שייכות וכו'. ומובן אשר ישיבה הבירור בזה צ"ל בלי פרסום, וק"ל). ובפרט שהגיעה כאן ידיעה-שלפני זמן התדברו עם הרב סעמיאטיצקי ע"ה במשכורת גבוהה (איני זוכר בדיוק את הסכום, ובכל אופן הי' מתאים אפילו להשגות דארוצה"ב) ואומרים שהמדבר ומתנה עמו הי' מר מזל שי' ואשר הבסתחו הי' כמזכר בקופסא-עכ"ל, וכיון שכ"ז הם שמועות, מובן שקודם שיעשו איזה ענין באופן רשמי שא"א יהי' לנסוג (ציען צוריק)-צריך לברר את כל הנ"ל.

ביקרה פה מרת [redacted] תחי'. ובתוך הדברים סיפרה שמחא"ת הוא אצל בנה שי' ובמילא יודע כל הנעשה אהה ומשפחתה, ובתוך הדברים סיפרה ג"כ שאחי' חזן בביה"ח ש"ה שי'.

לפלא שאינו מזכיר אודות ההנבגה בימי ר"ה וש"ש-שבודאי היתה בזה הזדמנות לנצל זה לכמה ענינים.

ובמה שמטיים במכתבו אודות ריהוק וכו'- מובן שאין זה פניניו כלל וכלל, ואדרבה, אלא קירוב היותר גדול, כשנותנים לאחד עבודה הכי חשובה, ואשר עלי' נאמר דמצוה בגדול דוקא, ולפלא גם הקס"ד בזה.

בברכה חג שמח ולבשרו ומפירותיו בכל האמור

חלק ממכתב זה נדפס באג"ק ח"י"ד ע' יח. בכת"י"ק: [המוסגר] ו.אשר, [שמתארח] ש[ל], הע[נין]

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה כ"ט כסלו חשי"ז
ברוקלין

הרה"ח אי"א נז"נ זכו'
מוה' דובער שי'

שלום וברכה
במענה על מכחבו מכ"א כסלו,
כונתי במה שאמרתי לו שיבקר בבוענאס אירעס היא משום
כמה נקדות:

א) סדר החועדות, יסוד פ"ש וכן המזונות והמסקה זכו'.
ויחזקם ויעודדם למצב הענינים שם.

ב) כיון שמרבים הם במכתבים ומברקים אלי בהנוגע לביאחו
שם, מצאתי לנכון שיע"פ יהי' אצלם בתור ביקור לאיזה ימים, ובהיותו על
אחר, הנה יסביר להם המצב מהאים לרצונו ועניניו, זאת אומרת שבאם רוצה
להתיישב שם, יחדבר עמם הפרטים, המשכורת זכו'. ובאם אין רצונו בכך, יסביר
להם איך שאי אפשר הדבר זכו'.

ג) בהנוגע לנסייעת מי שהוא אחר לשם, לעת עתה לא נמצא
כזה.

ד) בהנוגע לעניני [REDACTED] שי"ה - הרי כיון שבלא"ה ימצא
בבוענאס אירעס, הלא יכול להחזיק שם שידע שהנ"ל מחענין בזה, אבל סרם
שימסור לו הידיעות וכיו"ב, איז אלע סאל גלאסער אז מען רעט זיך צונזיף
וועגען די חנאים, פריער, וכמו שכחתי לו פעם.

ה) בהנוגע לסדר עסק משם לנזיארק, מובן שזהו חלוי בפרטי
הענין והסיכונים שישנם לרווחים בזה, ועד כמה מבוססות השערות אלו, ובהתאם
לזה יהליט, ובכל אופן - לדעת החנאים בשם, זאת אומרת בבוענאס אירעס, הרי
אין בזה אחריות, וכשיבוא לכאן יברר המצב מאן זזה.

בברכה הצלחה בכל אסור ופ"ש כל החברים ז"ל
והנוכה שם

נ.ב.
בודאי יודיע להברי שובה ישראל, אשר זיכו אותם בפסוק אתה הראת
ביום שמחה חורה בבקר, ומובן שאין הכוונה בהודעה זו כתי שישלמו
בעד הפסוק, ועוד-שאפילו אם ירצו לשלם, אין כדאי לקבל.

בכתי"ק: מתאים ל[מצב], ל[שם], ב[מה], בכאן ב[זה], שיחיו, לקבל

בויגארטען-בוטנאס

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ט סיון תשי"ז
ברוקלין

הרה"ח אי"א נודנ וכו'
מוה' רובער שי' א

שלום וברכה!

במענה על סכתבו מכ' סיון עם המוסגרים בו.

מוסג"פ המענות על הפ"נ וכן העקם מכחבי למר יוסף שי' גיסער-שבטח יראה לו אש המכתב, ויהי ואלו סן הסוכן אוהיוח הסחאיסוח להרחיב הביאור, אם זקוק הנ"ל לזה.

במ"ש אודות ענינו של הרב [redacted] שי' - גם על כגון דא קאי המבואר בלקו"ח דשבוע זה, אשר אף שהצורה אין מחאימה יש לנצל הכה שבהצורה-באופן הרצוי וכל האפשרי, ולכן יש להשמש בחכונל נפשו באופן להגדיל עי"ז הפצה המעינות, ז.א. הנהגות והדרכות חורה החסידות וגם לימודה, וכפי שמחאר סעווחו לא יהיו קישוים בדבר עיי גישה בדרכי נועם, וד"ל.

מה שכן יש לחקן הוא במה שכותב שהנ"ל אסר במשך כל השבוע והחיר רק בלי"י ש"ק, וכנראה ממלשבו אסר בפרסום ובחוקף, וסובלל החוצאות שיש לחשוש להנ"ל בדורנו דור יחוס, ואם בכח עצמו לא יוכל לשנות דעתו של הנ"ל בזה, אזי יש מקום שאכתוב אני, מכאן בזה, אבל אז צריך אני להודיע באיזה אופן נודעתי ע"ד האסור (האיסור שלו), ומובן שזה צריך להעשות באופן שלא לקלקל אלהי חסידים שלו עמו, כיון שזקוקים למיעחא דיליי בהפצה המעינות ובמה יכול למצוא איזה דרך בזה ו'וליע'.

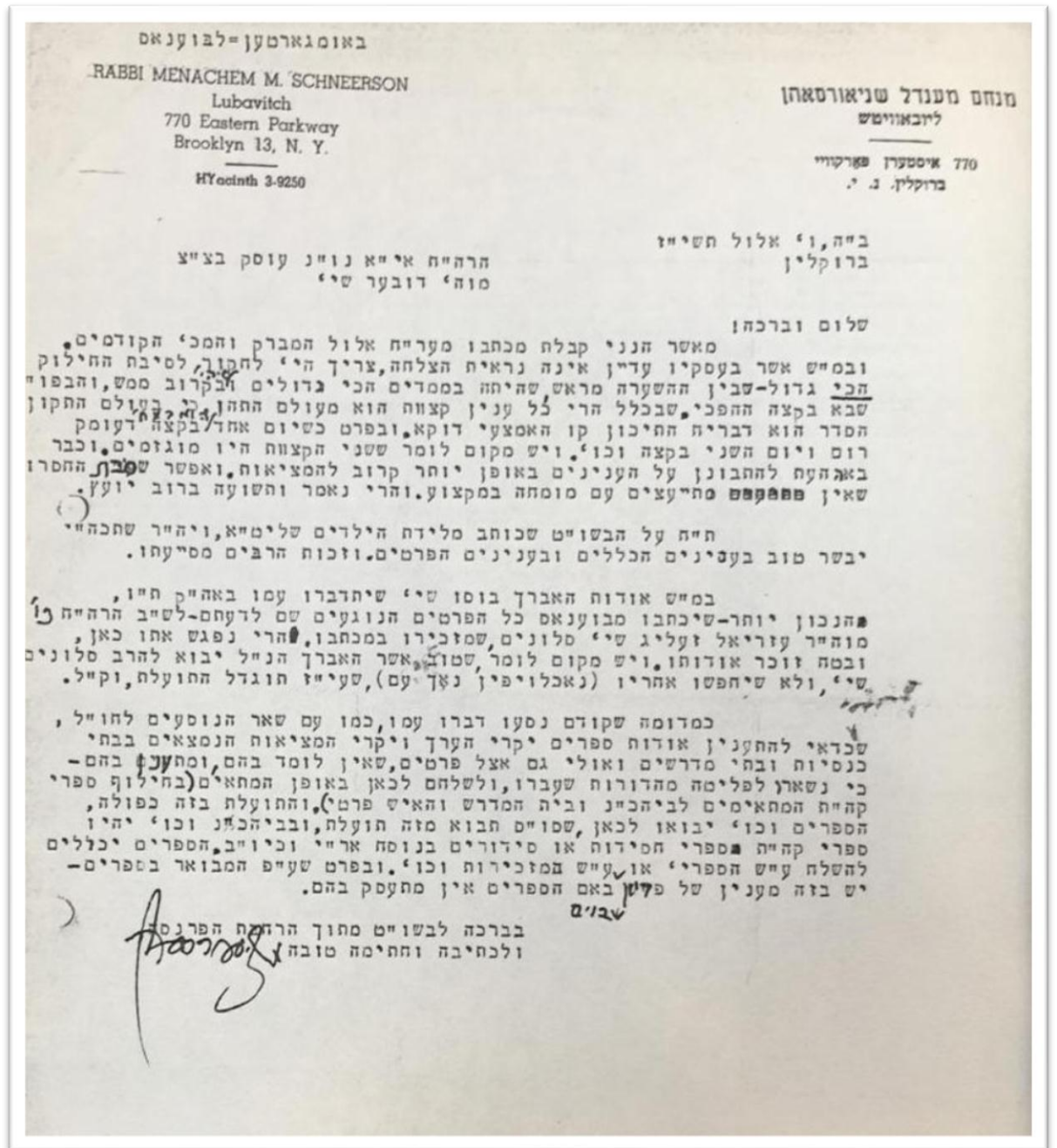
לפלא שעד עתה מקצר במכתביו, ובודאי מכאן ולהבא יכתוב בפרטי ו'הדרושה'.

ת"ח על הבשו"ט מהלידה ובריה מילה של אלו שכותב אודותם, ויהי רצון שיבשר טוב בכל הענינים שבמכתבו, ובזה כמוזן גם מהרחבת פרנסתו בקרוב, און פארניצען די פרנסה לענינים בריאים ושסחיים.

מכתבי מענה על סכתבו הקודם בטח הגיעו סכבר.

בברכה
[Handwritten Signature]

חלק ממכתב זה נדפס באג"ק חט"ו ע' רכח. בכת"ק: אצ[לו], [בתכונ]ו[ת], [ומובנ]ו[ת], [א]ת, ויודיעני, לבשו"ט

חלק ממכתב זה נדפס באג"ק חט"ו ע' שפה. בכתי"ק: [ו] שיהי', הוא במח', [בא]ה, [ש] סבת, כו', [ומת]ענ[ו], [פ] דיון שבויים

בויםגארטען-בוטנאס
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ביה, י"ט' מיה השי"ח
ברוקלין
שלום וברכה!
לאחרי שחיקו הארוכה, נחבל מכתבו מסוצשיק עם המצורף
אלין.

ובמה ששאל עוה"פ אודות המארע דייג חסון, הנה חיקון בכגון
דא צ"ל בהשמה בו החסרון, וכיון שהענין הפנימי בזה הוא כמבואר בשו"ע
הועקק בפניא ר"ש מא', גם החיקון צ"ל בחוספה בכוח מצוה זנוכיון שכל
ענין דבני ישראל מתבטא ונמשך ע"י צנור החורה, צ"ל-לימוד וחזרה בעי"פ
בזמנים המתאימים המבארים גענין דשעבוד הלב והסוח.

במ"ש שי"שנם כאלו שלא קבלו מענוה וכו' - אפשר שנאברו
המכתבים וצד"ו בהנוגע לברכות השנה, וסוסג"פ ה' שקל בשביל האברך נחמוד שי'
מ"ש שקשה לו לכתוב מה שפעל במשך חדש חר"י, לפלא מהו הקושי
בזה, וכל הענייני' שהם שלא במקום, שלא במקום הם (ז.א. אינם רצויים) ואפילו
ענה בכלל זה, באם אח"ל שהקושי הוא ענין הענוה.

נכון מה שלא החקשר עם [redacted] שי' והמוסד שלו, כי כנראה זהו
ענין של פוליטיקה הכי מסובכה, ואף שבאופן בלתי השמי' יש לסרעו וכו' - הנה
הרשמיות עלולה להחליש כמה מפעולות הנחוצות, כיון שי' עשה צד בעניינים מסתם
המקומים.

מוכיר במכתבו אודות מר מרגלין שאר סופר הנהו וכו'.
ובהזדמנות זו אעוררו על הפלא ה"י גדול, מפני מה אין מנצלים העתפן הנקרא
ע"י היהודים שבארגנטינה להדפי' דברי התעוררות שבדא"ת, ובפרט בעניינים
שהזמן גרמא, ואף שאין צועקין על העבר, הרי מתקרבים אנו לחדש כסלו, ויהי'
רצון שמכאן ולהבא יחוקן דבר זה, ובאופן שהדפסה העשה לדבר קבוע, ואפשר
יש מקום לעשות שם מדור מיוחד בגליון דעשי"ק זכיו"ב.

במ"ש אודות שלוחים לארצוה"ב לסגביה דענייני שובה ישראל,
הנה לאחרי נסיעה מרח' לכאן והתוצאות (שכנראה לא הי' כלל כפי
המקוה), מוכרח שיעשו כאן איזה הכנה, וגם-מחלה יסבירו' שהאסור בכחוב ארץ
זבה הלב ודבש הוא מצד געל לארץ ישראל.

בברכה לבשו"ס בכל האג"ר ובשאר ענייני מכתבו,
ובזה ג"כ ע"ד תרחבה הפונסה בהסד וברחמים
ובאופן טוב

נ.ב. בטח כשיודפס/במכ"ע-ישלח הקטע גם לכאן.

חלק ממכתב זה נדפס באג"ק חט"ז ע' פ.
בכתי"ק: [ב]ת[ניא ר"פ, מאמרים, שלהם, [ענ]ו[ה], [לסייע], [מרגלין] שי', בו, [ו]באופן, [ש]מתחלה יסבירו, ע"ד, כנ"ל

תשורה משמחת הנישואין של יוסף יצחק וזעלדא שיחיו ליפסקער - כ"ט אדר א' ה'תשע"ט

כוימגארטען-כוענאס
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקווי
 ברוקלין, נ. י.

כ"ה, י"א אדר תשי"ח
 ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
 מוה' דובער שי'

שלום וברכה!
 לאחר הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מו' אדר עם המוסגר בו, ולפלא אין מזכיר דבר ע"ד קבלה מכתבי להשיבה, כן-מכתבי להרב גרינבערג סי (כהנוגע ללימוד אברכים הספרדים אומנו השחיטה וכו'), ובכח ימלא בהודמנה הבאה.
 קסעי המכ"ע כהנוגע להחודעה יום ההילולא, לע"ע לא נתקבלו.
 כמ"ש אודות הדפסה בכטאון חב"ד ע"ד הפעולה בארגנטינה, ישלה לכאן הרצאה ומפורטת ומשלח מהמזכירות למערכת הכטאון.
 כמ"ש המצב שמורה, יבררו כאן ויודיעו מהמזכירות.
 בעה רצון אזכירו על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זוקלה"ה נב"מ זי"ע להמסטרך לו, מהאים לחוכן כתבו ועוד יותר, ויהי רצון שיהיה שיקרוב משה תחיל הזזה לטוב גם בסוב הנראה והנגלה, ויהי רצון שיבשר טוב בענינים הכללים ובעניניו הפרטים.
 בכרכה לפורים שמח ופעלים ולבשו"ס בכל האסור

בברכה חתם
 יוסף יצחק וזעלדא שיחיו

בכתי"ק: מוכנה, [ות]ושלח, ע"ד

י"ב ניסן תשי"ח: [בברכת החג] לפרנסה בגו"ר ולבשו"ט

כוימגארטען-כוענאס
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקווי
 ברוקלין, נ. י.

כ"ה, י"ג ניסן תשי"ח
 ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
 מוה' דובער שי'

שלום וברכה!
 מאשר הנני קבלה מכתבו מי"ז אדר, ובודאי כבר קבל העק מכתבי להרב גרינבערג שי' וכן כהנוגע לשלוח שמורה.
 כמ"ש אודות נסיעתו לכאן, מובן שזהו חלוי כפרטי הסתדרות עניניו שם, שהרי אי אפשר להחחיל בענין ולהפסיק באמצע, וכפרט באם ישנו חשש שההפסק יכול לשלול כמה מההישגים, שכבר השיגו אוס ע"י השחלוח כעבר.
 כטח קכל גם מכתבי מענה על מכתביו הקודמים, ויענה כפרטיו על הוכנו, ויהי רצון שיהי' בסוב הנראה והנגלה ככלל ובפרט.
 בכרכה לחג פסח כשר ושמה

בכתי"ק: כ"ה ניסן

בויםגארטען-בווענאס
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקווי
 ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ג' אייר תשי"ח
 ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
 מוה' דובער שי'

שלום וברכה
 במענה למכתבו מטי"ח למספר בני"י.

לפלא שאינו כותב ע"ד ניצול ימי חג הפסח בהחזקה הענינים של צבור בהם מהעסק, ובנקודה ההתכונה והפנימית שלהן הפצה המעינות עד שיגיעו גם חוצה, שהרי חוקתי חזקה שניצלו ימי רצון אלו בכל האמור, וע"פ המבואר בענין מעשים לשמחה, ששמחה פורצת גדר, שאז הפעולות בזה קלות יותר ומצליחות יותר, וק"ל.

במי"ש אודות שני החלמידים שי' כו' בודאי עומד בקשור מכתבי עם אותם מהשיבה כאן המודיעים עדיין וישאלם בפרטיות, כי כנראה שעדיין חסר הרבה עד שיהיו כלשוננו הוא, נסתדרו בסדר טוב, ומובן שהשאלה על דבר המצב בפועל-חצי ענין הוא, כי העיקר הוא לדעת הסיבות המונעות סידור טוב בכדי לסלק, שבטח יש לעשות בזה גם מסמקומו הוא, ובידיעה סיבות אלו ואפשריה ביטולם, הרי חלוי גם פחרון השאלה באם להעניין אודות עוד חלמיד להסברק שלו וחוכנו גם פ"נ, שיקרא בעת רצון על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר וצקוללה"ה נבגים ז"ע, וכן להבשות מדינות לימוד לכל היום כולו, - יהי רצון שיקום גם בחלמידים אלו תקוה רבוננו נשיאנו שיהיו חסידים יראי שמים ולומדים.

בברכה לבשו"ט
 יעני' י"י וי"י

נ.ב.
 הלשון דלעיל שסידורו, חסיד יריש ולמדן, ששמעוהו איוה פעמים, יש לבאר הדיוק בקדימה ואיחור, שלכל לראש צ"ל ענין החסידות, כביאור רבנו הזקן בחוכמה, שמבטל עצמו בשביל הזולתה עד כדי שלא לחשוש להיזק עצמו בשביל טובת הזולת (וידועה הרא"י של רבנו הזקן מהודעת חז"ל, שורפן מסיד, נדה י"ז א, ובחוס' ד"ה שורפן, שם). ומיעוט ישות עצמו ומציאות עצמו נותנת מקום ליראה שמים, וכהודעת חז"ל כל אדם שיש בו גסות הרוח, הרי אומר הקב"ה אין אני והוא יכולים לדור בעולם עלא סינה ולא מקצחה (סוטה ה' א).

וראה ג"כ שיחה כ"ק מו"ח אדמו"ר י"ט' כסלו תרצ"ג אות ג' תורת רבנו הזקן, דכשלבנו של אדם רחב עליו פחולדתו, ואינו עוסק בחסידות לברר מדותיו כו' אפילו שכינה אינה חשובה כנגדו וכו', ופשיטא דאז אין מקום ליראה השכינה, וכשיש יראה זו עכ"פ - ייראה התאה, אזי יש גם חכמה, שהרי אם אף אין חכמה יראה אין חכמה, ואדרבה כאשר מהדש חידושים הרי הוא רק מוסיף טפשות, ע"י"ש תורה רבנו הזקן, משא"כ באופן ובסדר האמור, אזי נעשה למדן.

בחוספת נוי"נ (ארוכה, שזה מורה על שהוא לגיל בכך (ע"ן בי"ם לג' ריש עמוד א' ובלקו"ח הדברים ח' ב' בענין נוי"נ ארוכה ע"פ חסידות), בחלמוד תורה השקול כנגד כולם, חלמוד המביא לידי מעשה בפועל, אשר המעשה הוא העיקר.

חלק ממכתב זה נדפס באג"ק ח"י"ז ע' עא-ב.
 בכתי"ק: [מ]ו[עדים], [ומצליח]ות, [מ]הישיבה, [ל]הבשו"ט [מ]תק[ו]ת, [בעניני הכלל והפרט, כו', י]ראה, [ב]אופן, [ו]אזי, [ר]גיל, [במדבר כא, א, מ' ב', ב]תלמוד

תשורה משמחת הנישואין של יוסף יצחק וזעלדא שיחיו ליפסקער - כ"ט אדר א' ה'תשע"ט

בויםגארטען-בויענאס
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

זנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, פ"א, כסלו תשי"ט
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה' דובער שי'

שלום וברכה!
מאשרים קבלה מכחבו מג' כסלו,
ולפלא שאינן מזכיר ע"ד הכנוח לחגיגה יום הבהיר
י"ט כסלו, ובכמה מקומות בבויענאס, ומהנכון שימצא אופן שיחוגו
אח זה גם בבעלעם וכי"צ.

ואם לא יצא זה בי"ט כסלו, הרי יעשו זה באחד מימי
הנוחה, בנר החמישי וכיו"ב, ובהסברה שתקשר החגיגה אז-עם העניינים
די"ט כסלו, המחכה לבשו"ט

נ.ב. מברק הברכה בסה נחקבל בעתו, ויודיע בפרטיות הדרושה ע"ד
הגיגה חג הגאולה וע"ד ענייני הפצה המעינות בכלל.
נ"ע מנצח אר"צ

מסיבה נחעכב השילוח ובנחיים נחקבל מכ"א כסלו עם ב'
הפ"נ. וכן המברק. המכתב ע"ד הנסיעה באווירון בסה הגיע בעתו.

בכתי"ק: כ"א, [מ]י[ג],
[שאי]נו, בבעלעם, ליט"כ,
[ו]ע"ד, ז"ע נתקבל מכ'
מטו"כ, [המ]כתב

בויםגארטען-בויענאס
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

זנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ד' אלול תשי"ט
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה' דובער שי'

שלום וברכה!
מאשר הנני קבלה מכחבו ע"י הנוסע הרה"ח וכו'
מוהרי"ד שי',
ובפ"ש אודות משרה בעל חפלה במילאן לימי ראש השנה
הבע"ל, מהחלטה בזה חלוי' בהשערותן מהרוחים במילאן ואיך
יפעול זה, הארכת שהוחז, על ענייניו בארגוניה,
ויהי רצון שאיך שיהלים בזה-יהי' זה לטוב, בטוב
הנראה והנגלה.

בהערותיו למכתבי בקשר עם ההתערות בירושלים
ע"היק ח"ו, -הנה באם אין להחלונה מצ"אוח ולא נאמרו הדברים,
הרי פשיטא ע"ז, שגם מה שכתבתי, אינו שייך אליו.

ולתודעתו מיום החולדה שלו, -אזכירו על הציון הק'
של כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקלה"ה נבגיים ז"ע, להמסטרך לו מתאים
לחונן כתבו,

ויהי רצון שיבשר טוב בכל הנ"ל, ובפרט שחרי נמצאים
אנו בחדש אלול הוא חדש ההתחיים.
בברכה לבשו"ט ולכוח"ט

נ.ב. בקשתו נשלח המכתב מבלי לחכות על החור.

בכתי"ק: ה[החלטה],
[בהשער]תו,

[במשך כל הדו"ח סימן כ"ק אדמו"ר V בתחילת כל שורה שהתייחס אליה]

אור לט"ז טבת תשי"ז

כ"ק אדמו"ר שליט"א

א) שמעתי שב"פ שאל כ"ק אדמו"ר שליט"א עבור דו"ח של נסיעתי האחרונה ולפלא שהרי העיקר כבר כתבת מבואנעס אייריס. [כ"ק אדמו"ר מתח קו תחת התיבה "ולפלא" וכתב:] **מהו הפלא אם כותב עתה ה' עמודים ועדיין**

לא כתב הכל

ב) אודות אמירת התהלים שם – הנה יש הרבה יחידים שאומרים תהלים אחר התפלה או בזמן הפנוי ביום, אבל עוד טרם שנסדר שיגידו התהלים בביהכנ"ס מידי יום ביומו אחר התפלה בסדר מסודר, ומכיון שהם לומדים חק לישראל תיכף אחר התפלה יראים שמא זה יקלקל את הלמוד שהרי סכ"ס נחפזים הם לעסקם ולמלאכתם.

גם לא מבינים בטוב ענין אמירת התהלים שמדברים אודות למוד התהלים, וכשהם אומרים תהלים עד"מ ליל הו"ר יתארך האמירה ד-ה שעות אצלם.

ועכשיו אולי יכתוב אהרן טויל לשם איך שכאן האמירה לא יתארך יותר מעשרה מינוטים – אבל גם העשרה מינוטים יסתור להלמוד של חק לישראל [כ"ק אדמו"ר הקיף התיבה "יסתור" וכתב:] **מובן שזה אין רצוי כלל.**

ג) אודות למוד התניא – הנה בשכונת אנסע התחיל גרינבערג איזה פעמים שיעור ללמוד התניא אבל זה פסק כמה פעמים לכמה סבות, ומבטיח שבסמוך ישכלל זה לאריכות ימים ושנים שלא יתבטל עוד. ישנם כמה יחידים שלומדים – או יותר נכון אומרים – פרק בכל יום אבל עוד טרם שיבינו לחלקו כפי שנחלק לימי החודש.

ויש אחדים עד"מ אלי' נחמד מפלאריס שאומר – ואינו מגזם ובעל התפעלות וחיצון, כ"א איש אמת לפי מדרגתו – שהיום שאינו לומד תניא איז דער טאג ביי עהם אנאנדערער, עס פעלט ביי עהם הגם שאינו מבין עפ"י הרוב מה שהוא אומר ומ"מ מרגיש בכל יום קדושה יתירה מאמירת התניא. ומחזיק את התניא סמוך למיטתו בכדי שעכ"פ קודם השינה יגמור שיעורו בתניא.

ד) בש"ק קודם נסיעתי משם שבתתי בשכונת פלאריס והלכתי לביהכנ"ס של רחוב אוועזשעלנדא AVELLENADA שזוהי ביהכנ"ס מאד גדולה ומתחילה כשבנוה ה' הכל אצלם כשורה ואח"כ לקחו התבה – כמו שקורים לבימה – ממקומה באמצע ושמוה על הדופן סמוך לאה"ק כמו איסור וחרם חת"ס, ואחר דרשתי שם אמרו הבעה"ב שיתקנו עוד הפעם כבראשונה. ואמרו לחברי שובה ישראל שיבואו לשם וימשכו לתוך אהליהם את בנייהם ובנותיהם. והי' התקרבות גדולה עי"ז.

ה) כבר כתבתי משם אודות ישיבת ר' אלעזר בן עזרי' שיסדו שם ושבאמת זהו דבר טוב, ובפרט ששכרו מקום כזה שגם אחר שהתל' ידע את המלאכה יתעסק חצי יום במלאכה וירויח ויקח לביתו והכל תחת השגחת המורים בישיבת ראב"ע, אבל צריכים לראות שהלמודי קודש יהי' מיוסדים בטוב ויקלטו במוחות התל' ובשמחה כי זה אינו כ"כ עדיין.

ו) כמו"כ דברתי עמם שצריך להיות ישיבה שלמה ג"כ שיבחרו היותר מצויינים מבין כולם והם ילמדו למודי קדש כל היום – ובעל כרחם ענו אמן לזה שלעת עתה לייגט זיך עס ניט אפ ביי זיי אין שכל שיהי' כזה ללמוד כל היום מבלי שום מלאכה.

ז) מהשני תלמידים שנוסעים לכאן הנה אחד יוסף שרוגו יש לו חוש טוב בכתיבה וחשבתתי אולי ראוי שילמוד אצל סופר סת"ם המלאכה והדיינים ששם חסר במאד סופר? [כ"ק אדמו"ר סימן אצל התיבה "סת"ם" וכתב:] **אם ימצאו בקי יר"ש**

ח) וכמו"כ אולי טוב שאהרן טויל ילמוד גם שחיטת עופות כאן ששם צריך מאד שיהי' שוחטים מהספרדים עצמם. **אין לבלבלו לע"ע בענינים נוספים על הלימוד דתו"ת**

ט) ומדי דברי אודות צריך אני גם לכתוב מעט אודות , הרהרו עושה חיל בלמודיו וזהו הודות לחבריו שלומדים עמו, חוץ מהר"מ מענטליק שמתעסק ומתענין עמו אין להנהלה שום מו"מ עמו, לא בחנוהו בדא"ח כמו שהרמ"מ בחן אותו בנגלה, ולא פורשים ולא שואלים בשלומו. וזה לא כבר דברתי עמו בארוכה והוא אמר לי שעכשיו בהיותו כאן רואה את הטוב שיש בשובה ישראל וכל הגדולות שעשה "רבי גרינבערג" שם, ושלפי הרבוי של תורה בנגלה ובנסתר וכו' שיש כאן ה' צריך להיות כאן הרבה יותר טוב ממה שיש עכשיו.

והגם שיש הרבה אמת במה שאומר מ"מ קייתי שיראה בכאן הטוב והנעים ושזה לא יהי' המסקנא שלו, ושלא בשביל זה הובא לכאן שכאן יתחיל לראות המעלות שלשם

ומסרתי השקפותיו אלו לחבריו שבדא"ח שיראו להוסיף אומץ בהשפעה אליו [..] עמו בטוב ובמסירה ונתינה ובפרט הת' לייבל ראסקין.

והגם שידועני שלא נבנה גם מאסקווא ביום אחד מ"מ יש לי קצת דאגה בזה שעדיין לא ראה ולא הכיר הטוב והמעלה שלכאן. אבל מסור ונתון הנהו לשמוע בקול מוריו ומדריכיו וגם ישמע לכל מה שיצוה ויאמר וירמז כ"ק אדמו"ר שליט"א.

וכבר למד ללבוש יארמולקע תחת כובעו, ולאכל קודם התפלה ששם יחשב זה לחטא היותר גדול, גם כתב מכ' לחכם סולי דשם שבנו צריך ליסע לכאן ללמוד ואביו מסופק לפי ששמע שכאן הכל להיפך, מתפללים אחר זמן התפלה, ואוכלים קודם התפלה וכו'. כתב שי' שלא כן הדברים והכל עצהיו"ט [=על צד היותר טוב] וכו'.

זהו חסרון במדריכיו והמשגיחים על [אתר] ועליהם לתקן זה.

יו"ד) לפני ד-ה חדשים בערך שאלתי אודות הנסיעה לכאן של אחדים דשם להסתופף בצל כ"ק אדמו"ר שליט"א באיזה זמן התגלות של חג או מועד, ואז בררתי חששותי שמא גם בכרם אחר יבצרו עד"מ סאטמאר וכו'.

אבל מכ"ק אדמו"ר שליט"א לא שמעתי כלום אודות זה אז, וכעת נתחדש עוד הפעם שאלה זו.

ונא יורה כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה.

מקום לשאלה כזו בהנוגע לתשרי.

י"א) שם ביקרה אצלי מיס שהיתה אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א עם מרת וגם בעצמה, והתייעצה עמדי אודות השידוך שלה שם, שאומרת שכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר שיותר טוב שתתקשר עוד הפעם עמו ותחזירהו למוטב, ויש לה מכ' מכ"ק אדמו"ר שליט"א שיש לו פתגם עם שני פירושים שאחד סותר לחבירו, וכ"ז אמרה לי בע"פ והמכ' לא ראיתיו ולא יכולתי להגיד לה יותר ממה שעיקר כל העיקרים הוא שתשמע לכל מה שאמר ויאמר לה כ"ק אדמו"ר שליט"א משא"כ פשט בהמכ' אי אפשר לי לומר מבלתי לראות ואותיות מחכימות וגם לא אוכל להבטיח שאף אם אראה אוכל לפתור.

עכשיו כאן שמעתי ממרת שגם מהסאטמארער שאלה שאלה זו ושגם הוא אמר שאסור לנתק וכו' אבל בברור ובדיק אינני יודע מהנעשה. מה שהנני יודע: שהבחור שם מאד חפץ בה כי אם סובל כל הריחוקים והתוכחות שלה סימן הוא שאוהב אותה, וגם כשפעם א' אמרה לו שמכיון שהוא אינו משתנה הרי היא רואה שיותר טוב להפריד החבילה וכו' והוא ענה לה שלא טוב להחליט ככה מכעס ושכבר הביאה תשובה מהגדולים שבניו יארק שאסור לה לנתק וגם הוא רואה שלא טוב לנתק ושצריכה היא להתיישב עם הורי' וכו' וכ"ז סימן אז ער איז פארליבט ובכן אין לה כ"כ לחשוש חששות ותוכל להגיד לו ברור שמחכה היא להטבת ושינוי דרכיו ותומי" כשתראה הטבה ושינוי מוכנת לסדר החתונה. וכן אמרתי לה.

י"ב) כשהגעתי לבואנעס אייריס: בפעם הזאת לא אמרתי מקודם להם שהנני מגיע וכו' כ"א אחר שירדתי מהאירון תלפנתי למי שהוא שהגעתי והי' אצלם איבערראשונג גדולה ומכיון שהגעתי בעת שקיעת החמה של יום כ"ד כסלו אמרו שזהו מתנת חנוכה מכ"ק אדמו"ר שליט"א, אבל כשנסעתי הי' שני באסעס מלוים אותי לשדה התעופה וגם חכם אחד חכם כהן מביהכנ"ס שנאמתי שם ביום הש"ק בא לשדה התעופה ללוני ולבקש ברכתי והוא זקן במאד זכה להכיר את הרב מלובלין בעל תורת חסד שהי' באה"ק. ואומרים שענין זה הוא ענין פלאי בלתי רגיל כלל.

י"ג) משם נסעתי לריא דע זשאנירע שקויתי שאקבל שם ברוט(?) להוביל לניו יארק אבל תקותי זו לא נתגשמה ובליתי שם יום אחד.

כשהגעתי לכאן ניו יארק בפעם השני' מבקורי השני' בבואנעס אייריס שאל ממני הרש"ג שליט"א שאכתוב מכתב של רעקאמאנדציון [=המלצה] עבור א' משולח שמו שנוסע לבואנעס אייריס למגבית בשביל הישיבה והוסיף להגיד לי אשר כ"ק גיסו אדמו"ר שליט"א מכירו, ובהסכמתו ובברכתו נסע. ושאלתי אז זה מהרחמ"א חאדאקאו ולא קבלתי ממנו אז שום תשובה חיובית, ונוסף ע"ז שמעתי בכאן הרבה רינן עליו ובידעי אשר אנשיי דשם הם מדקדקים אפ' בחוט השערה ויראתי שמא עי"ז לא יקולקל כל הרושם הטוב שהנחתי שם, הודעתים אשר הישיבה צריכה הרבה עזר וכו' אבל האיש הזה הוא מאר"י [=מארץ ישראל] ולא מאנ"ש ואני לא מכירו וכו'. וכן הי' אח"כ אמנם קבלתי מכ' שקובלים אשר הנ"ל איננו יר"ש וכו' והראיתי זה אז לרחמ"א שיח'י וגם ספרתי לר"י וויינבערג אבל אמרו לי שאין ראוי אפ"ל שהוא טוב מאד רק שלא מצא חן בעיני הספרדים וכו' והביא ראוי שגם על הרב י"ד שיח'י גראנער הי' רינן ובאמת

ה' ה' מפלע אהו במעין זניא צע זשאנען טאנען סוף גוף זק מיכעלס יגוי
 מיטער לפרו אהו בם האומות מהו מרד נשא ביהמנש רגני כופי נספי סאלוד, א הצדו
 נשתיח לז' זילבאניטל.
 (3) אשורה, לטראו חתהילו תענוהו באנטישויפער זיסב זק שמ תפית שורה ילראו וזאמטו
 אה זב שטאמארק און צע האומען פון זקען וחלבות / שפאזי הי' ז'ו כחז מ'ק אצ'על שט'ט
 לזב נראב נאבז'ה'ן קינע קפלו הי' ז'ב סוב קאדז כי הי' ע'ערע כהנה - הכותולת -
 אפ ע'ער ש'טוי יק'ה'לו אה הנאבול של מ'סביל - ע'י א'ה'אפ'י'ד'ו'ת
 (6) פ'ק'ה מ'פ'ו'ר'ני'ק ז'ל'ע'ה צ'ע'ל'ע'א'ב'יע' וואונעם איניס זניא צע זשאנען וזעלוד מ'ה'יל
 מ'ה'יל ע'ע'ט שורה לטראו ז'פ'ל'ז ח'ט'ו'ק אהז ש'ע'ר'ס מ'ז'וכ (וי'צ'ר'ע'ן ע'ן הכ'ה'ה'ה'ה'
 זכ'ול'י'ק ז'ע'ל'וד הכ'ה'ב ב'י'א ל'ב'ר'א י'ל ה'ו'ב'ה ס'כ'נ'ס' מ'ה'יל צ'פ'י' וז'צ'פ'א'ט ל'ה'ק' ו'ק'
 ה'ו'ל'א של ב'יה'כ'ס ה'וב ד'ל'ם פ'ר'י'ב'ו' ל'ח'ת'ל' של מ'ל'ל'ז ח'ט'ו'ק.
 נ'ה'ל'ע'ל י'ע'ר'ס ש'ע'ל'ע' ה'י'נ'צ'ו'ת'ו' ב'ין ה'ז'ל'ם ה'ין ב'ר'ו'ת.
 (7) הא'מ'ל'ת' ז'י' ל'ה'ב'ו'ט' ל'ל'ל'ז ח'ט'ו'ק' ל'פ'ט'ו'ר'ת' ה'א'ל' של שורה י'ל'פ'א'ן מ'א'ב'ת'ן ב'ז'י'ן ע'ן
 אצ'ע'ל'ר ש'ט'א' ב'כ'י' ש'ע'ר'ס' ל'ח'ת'ל' א'ה' ?
 (8) נ'ב'ז' צ'פ'י' א'ו'ב'וד ה'ת'ג'ו'ל'ת' ש'ל'פ'ס' : ה'נ'פ' ה'ו'כ'נ'ז ש'ע' ב'פ'ו'מ'ו' ב'ל'ו'ס ז'כ'ו'י' ה'י' פ' ה'
 פ'ז'וד ע'ב'וד ה'נ'י'ק ה'ת'פ'ל' ו'ב'י'ח'ב'ו'ת' א'ה'ר' ז'י' ז'ב אצ'ע'ל' ש'ט'א' א'ה'ז ש'ט'ו'ת ע'ל'ו'ת ב'ז'ה'
 א'ב'ו' פ'ק' ע'צ'ו'ת' ז'א' נ'ש'ט' נ'א'ן ה'י' ז'ה' י'א' ב'ל'וד נ'ע'כ'ט'א' כ'ל'ע'ל' ה'פ'צ'ו' ה'א' ז'ב'ז'ש'
 כי ז'פ'א'ט' פ'כ'ו'ת' ל'נ'ת'ת' ב'ל'ת' ז'ב' אצ'ע'ל'ר ש'ט'א' ש'ז'ז' ז'י' מ'י'ב'ו' ה'ק' ז'צ'ה' ח'ט'ו'ת' ש'ט'א'
 ז'ל'ם ב'ז'ו'ל'א כי ז'א' ש'ל'א'ת' ז'ה' א'ז'
 (9) א'ו'ב'וד א'ו'ת' ב'ה'ג' ב'ע'ל'ע'ל' א'ו'ת' ה'י' ס'וב א'ה' מ'ק' אצ'ע'ל'ר ש'ט'א' י'ע'ו'כ'ס' ע'ן ת'ב'ו'ס' ו'ת'נ'י'א' א'ו'
 א'פ' ז'א' ע'ן מ'ת'ב'ה' מ'י'ח'ו'ה' .
 א'ה' ז'כ'י'ק' א'ה' ו'ב'י'ח'ב'ו'ת' ש'ט'ו'ת' ל'ח' ב'י'ל'ט' כ'ה' ע'ב'וד ק'ר'ב'ת' ו'ב'ל'וד א'ז'י' ו'מ'ז'ו'ק' ז'צ'ו'ת'
 ז'כ'ס' ב'ת'ו'ל'ד' ה'ת'פ'ל' א'ה'ז' ס'וב ש'ט'א' י'ת'ב'ו'ת' ב'ח'ו'ת'ת' ? א'ה' א'פ'י'ד'ו'ת' ע'ן ה'ד'ל'ת'ה' ל'ח'
 ז'כ'ס' ש'ט'א' י'ת'ב'ו'ת' א'ה'ב' ו'ז'א' ל'מ'ח'ו'ב'ו'ת' א'ה' א'ו' א'ז'י'ב'ו'ק' ל'ח'ו'ת' ב'ז'י'ן ה'ת' א'ה'ז' מ'ת'ב'ו'
 ז'ל'א' ע'ב'וד ז'ל'א' י'כ'א'ה' ו'ז'ח'ל' ה'ק'ל'ן ל'ח'ת'ל' מ'ש'ו'ב'ה' י'ל'ר'א' מ'ה'י'ת' ל'כ'ל'י'ל'א' מ'ת'ב'ה' ב'ט'ח'ן ע'ן
 ה'ט'י'פ'י'ט'ע'ר' ב'א'ו'ר'ת' מ'ח'ו'ב'ו'ת' ב'י'א'ו'ר' ה'ב'ב'ו'ת' א'י'ת' ל'ח'ו'ת' כ'ה' ע'ב'וד נ'ש'ת'ל'ת' ק'ו'ל'ת' ה'א'ת'
 ו'ב'כ'י'ק' ז'נ'ש'ת'ל'ת' ב'ז'י'נ'ב'ו'ת' ה'ת'ר'ו'ת'ת' כי י'צ'ו'ק' ז'כ'י'ק' ש'ט'א' ה'ס'י'ב'ל' ב'ל'ג'ו'ק' ז'ה' כי
 כ'ב'י' ה'ת'ב'ו'ת' א'ה' א'ז'י' ?
 ז'א'ז' ז'ק' ב'ז'ה' ס'וב ל'י'נ'ב'ו'ת' מ'ת'ב'ו'ת' כי ה'א'ה' ה'ז'ל'ם כ'ה'ז' ח'ו'ש'ת' א'ו'ב'וד ש'ט'ו'ת' ב'ט'ח'
 ה'ק'צ'ו'ת' ל'א'ז'י'ק' ש'ט'י'ב'ה' ב'א'ח'ו'ת'ת' ו'כ'ה' א'ה' ה'ת'ע'ו'ד'ו'ת' י'ע'ז'ר' ה'כ'ה'ה' ל'ע'ר'
 (10) ס'ב'ה' ה'פ'ס'ת'ת' א'ו'ב'וד א'י'ל'ט'ת'ת' ז'ה'ב'א' פ'א'ב'ו'ק'א' ז'ל'ם ז'כ'ו'י' ו'כ'כ'ו' א'ה'ר'ו' ה'ע'ט'ו'ת'ת' ב'ס'ד'ר' מ'ס'ו'ב' :

ו'כ'ז' ש'ט'א' י'ת'ב'ו'ת' ע'ב'ו'ד'ו'ת' ז'י' י'ל' ז'כ'ו'י' ב'כ'ו' ב'ר'ו'ת' מ'ל' ה'כ'ב'ע'ס' י'ל'ר' א'ה'ל' א'ה'ז' פ'א'ב'ו'ק'א'
 ש'ט'א' ל'ו'א'נ'ע'ס' א'י'כ'ו'ס' ב'ו'נ'ש'ת'ת'ה' ו'ב'ו'נ'ת'ה' ל'ח' ה'א'ז'ה'ר' ז'ל'ם ו'א'ז'י' א'פ'י' ח'ת'ו'ת'ה' כ'ל'ל' ל'ח'ת'ו'ת'
 ה'נ'פ'ו' ר'ב' ל'ה'ק'ו'ל'וד' ז'ל'ם ב'נ'ש'ת'ל'ת' ב'ט'ח'ן ו'ז'ן ל'ח'ת'ו'ת'ת'
 ב'כ'ו' ח'ו'ש'ת'ת' א'ו'ת'ת' ה'כ'ס' ו'ז'א' ל'ס'ח'ת'ק' ע'ל'ו'ת'
 י'ע'ן ה'ת'ר'ב'כ'ו'ת' א'ה'ל' ה'נ'פ'ו' ל'ח' ק'ו'ן ע'ב'ו'ד'ו'ת' א'ה' ז'י' כ'ל'ל' פ'ון ע'ר'ב' א'ו'י'ס'ב'א'ק'ו'מ'ז' מ'ה' י'ז'ו'ן
 ז'י' א'ח'ו'ק'ו' מ'ז'י' א'ה' ש'ט'ו'ת' ש'ט'ו'ת' מ'ח'ו'ת' ה'א'ז' א'ה'ל' ע'ל' א'ב'ו'ת' ה'ו'ל'ד' ש'ט'ו' ז'כ'ו'י' א'י' א'פ'י'ל'ר' ז'ק'
 מ'ס'ב'ו'ר' ה'א'ז' א'ה'ל' י'ל' ז'ו' ל'ח'ת'ו'ת'ת'
 ו'ע'ז'ר' ו'ה'ס'ו'ר' י'ה'י' ל'פ'ו'ל'ס' י'נ'י'ת'ל' ו'ז'י' ו'ל'ק'ן כ'א'
 ז'כ'ו'י' ע'ר'ב' א'ח'ו'ת'ת' ה'ט'ו'ת'.

כ'ה'ז' כ'ת'ב'ו'ת' ש'ט'ו'ת' ע'ב'ו'ד'ו'ת' צ'י'ק'
 א'ה'ת'צ'ע'ר' ז'ז'ו'ר'

מארכיון המזכיר הרב ניסן ע"ה מינדל

ה' חף מפשע. אבל בהגיעי לריא די זשאנירע שמעתי ככל הנ"ל גם מידינו [..]. יח' ח'טריק שהנ"ל אכל בכל המקומות מבלי חקו"ד ונאם בביהכנ"ס דברי דופי ושהי' שאלות עליו זהו השליח של ליובאוויטש.

י"ד) משובה ישראל התחילו תעמולה במאנטעוידעא ליסד גם שם חברת שובה ישראל והם מכירים את מר שלאמיאק און זיי האלטען פון עהם, וחשבתי שבאם ה' לו רמז מכ"ק אדמו"ר שליט"א שזה נראה ומוצא חן בעיני קדשו ה' זה טוב במאד כי ה' עוזרים הרבה – ברוחניות – אם עזר גשמי יקלקל ח"ו את המגבית של מוסדינו.

[כ"ק אדמו"ר מתח קו מתחת לתיבות "שבאם ה' לו רמז" וכתב:] ע"י מכ' מהמזכירות וידבר עם הרמח"א שי' ט"ו) כעת מתכווננים לשלוח דעלעגאציע מבואנעס אייריס לריא דע זשאנירע לעשות מגבית בשביל עניני שובה ישראל והר"צ ח'טריק אמר שיעזרם בגו"ר. ויכולים לעשות הרבה בריא, שבריא יש הרבה ספרדים מחלב, דהיי' לאנדסלייט שלהם, וגם הנשיא של ביהכנ"ס חלב דשם בריא שותפו של הר"צ ח'טריק. והשי"ת יעזרם שיעשו חיל ויצליחו בין בגשם בין ברוח.

האם מותר לי להדגיש לר"צ ח'טריק שהענינים האלו של שובה ישראל מוצא חן בעיני כ"ק אדמו"ר שליט"א בכדי שיעזרם לתקן מה?

[כ"ק אדמו"ר מתח קו מתחת לתיבה "מותר", ומתחת לתיבות "מוצא חן" וכתב:] **ביותר** ט"ז) ומדי דברי אודות המגביות שלהם: הנה הוכרז שם בפומבי בליל כל נדרי ח"י פ' ח"י פזות עבור בנינים החדש, וביחידות אמר לי כ"ק אדמו"ר שליט"א אח"כ שטוב עשיתי בזה אבל הסך עדין לא נשלם ואז ה' זה י"א דולר ועכשיו כשהוזל הפזו הוא \$9.27. כי להשאר דברים שנתתי בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א שילם לי מידו הק' וזה חשבתי שישלח לשם בעצמו כי לא שלחתי להם אז.

י"ז) אודות אות ב'-ג' דלעיל אולי ה' טוב מכ' מכ"ק אדמו"ר שליט"א לעוררם על תהלים ותניא, או אם לא זה מכתב מצאגו"ח.

[כ"ק אדמו"ר מתח קו מתחת לתיבות "מכתב מצאגו"ח"].
גם צריך מכ' לביהכנ"ס שנאמתי שם ביישר כח עבור קרבתם וכבודם אלי וחזוק גדול להם בתיקונם החדש. האם טוב שזה יכתבו צאגו"ח

[כ"ק אדמו"ר מחק "צאגו"ח" וכתב:] **מהמזכירות. ויתדבר עם הרמח"א שי'** וכן ישנם שם יתומים מאב ואם שמחונכים אצל אח אביהם שאי"ל בנים רח"ל אבל מחנכם ללא תורה וללא יראה ואחיו הקטן שהנהו משובה ישראל מבטיח שכשיבוא מכתב בכאן על הטייפרייטער באותיות מרובעים בביאור הדברים איך שחינוך כזה מזיק לנשמות בעולם האמת ובפרט לנשמות הצריכות תיקונים כי ידוע לכ"ק אדמו"ר שליט"א הסיפור בנוגע לזה כי כבר כתבתי.

ואולי גם בזה טוב שיכתבו צאגו"ח. כי האח הגדול כבר חושב אודות שילוח הבן הגדול לאיזה ישיבה באמעריקה ובטח מכ' התעוררות יעזור הרבה לזה

[כ"ק אדמו"ר מחק "צאגו"ח" וכתב:] **מהמל"ח** [ויתדבר עם הרמח"א שי'] י"ח) כבר הודעתי אודות אפשרות להביא פאבריקא לשם וכו'. ובכדי לברר הענינים; בסדר מסודר: .. ובאם שכ"ז ישוכלל עצהיו"ט אז יש זה: כבר בררתי מכל הצדדים אשר אפשר להביא פאבריקא שלמה לבואנעס אייריס בהסכמתה וברכתה של המלוכה דשם ואי"ז אפי' סתירה כלל שהמביא הנהו רב שהקהילה דשם דורשים ביאתו רק שהאנשים ששם דברתי עמהם לא כ"כ אנשי אמונה הם וא"א לסמוך עליהם.

ועם התדברתי, אבל הנהו צו קלוג עבורי א"א לי כלל פון עהם ארויסבאקומען מה יגיע לי לחלקי מכ"ז, מה שהנני שומע ממנו הוא אשר עלי לבטוח ביושר שלו וזה אי אפשר, גם מסביר הוא אשר יש לו שותפים ועוד. והסוף יהי' שכולם ירויחו ולי יושלך כמו לכלב עצם לתחת השלחן.

כבר כתבתי שבכגון דא צריך להתדבר ברור

ובשביל זה עלה בדעתי שיותר טוב לי לבקש שם בבואנעס אייריס מי שרוצה לקנות פאבריקא ייתן המעות בהקדם או ישלישם כאן לא' בהסכמתינו וכשאקנה ישלם הוא כאן וכשיהי' מוכנים לעלות לאני' לשם יותן לי גם הריוח, מאשר אהי' שמש לכל השותפים הנ"ל מבלי שיהי' לי הנאה מזה.

י"ט) כעת שוב אין לי מה לעשות עם האט גיהייסען אז איך וועל דא איבערנעמען לנהל כל עסקם של משפחת דהיינו לאלם אלומותיהם ולסדר הנסיעות לקבל הט"ג ולשלוח ט"ג וכו' אבל עוד טרם שזהו נתגשם.

בענין ביאת סחורה משם לכאן אפשר איזה דברים גבינה – אמתחות שונים של קראקאזיל, גיפרוירענע פלייש. שלפי מה שנודעתי כאן ושם אפשר לקנות שם בזול ולמכור כאן ביוקר וגם המסים כאן והמשלוח לכאן לא עולה הרבה. **תלוי בחו"ד מומחים יודעים במסחר**

וגם בזה אומר שאפשר שהוא רוצה לתת כסף אבל לא התדברתי לשום פועל ממש. הוא חפץ גם לשלוח לשם חבילות ע"ד ששולח לבראזיל ושאני אהי' בבואנעס אייריס כמו ש הוא שותף בשבילי

והנה עוד טרם שענה לי כ"ק אדמו"ר שליט"א על כל הענין דהיי' אם טוב ואם זה חפצו שאתיישב שם, ובאם שזה לחיים באיזה אופן לקבל משכורת מהם שם או באופן כזה שיהי' הפרנסה מעסק והם הספרדים שם יותר מסכימים שאסדר עם עסק שהרבה יש שם שיש להם מנהלים מענעדזשערס והם עסוקים באיזה עסק אחר.

והנה אודות האינצופיהרון א פאבריק וגם קאר וכו' יודעים הם הספרדים ומסכימים. משא"כ לצאת יוצא ונכנס לצואר כמו אינני יודע אם זה ימצא חן בעיניהם, ואם אפשר להחזיק זה בסוד מהם. וזה הנני יודע שמסכימים לשלוח להם מכאן חבילות של מתנה שבאמת ימכר זה אח"כ.

וגם אינני יודע אם בכלל אפשר להיות איש של וגם לנהל מוסד וכו' כי אצלו ברענט תמיד ובפי' אומר שאין לו כל התענינות בענינים רוחניים רק בפו"מ בגשמיות. ובכל אופן אומר לסדר עכשיו נסיעה לשם עם סחורה וכו' בכדי שאשב שם לסדר איזה דברים עבורו. אבל עוד טרם שהנני יודע אם יהי' לי מנסיעה זו ריוח עכ"פ כג' מאות. וגם זה אחד הטעמים שלא ישבתי שם יותר זה עכשיו שפשוט אסור לי לקחת משכורת ממל"ח ולבקש לו בזמן זה פרנסה, וחשבתי שכשאשוב יהי' לי כאן מה לעשות. ובטח יוכל כ"ק אדמו"ר שליט"א מכ"ז לראות איך שהנני במבוכה גדולה.

[כ"ק אדמו"ר סימן כוכבית על התיבות "עוד טרם שענה לי" וכתב:] **באם ימשיך בעניני ד"ש שם – מובן שצריך להזהר ביותר מענינים שבאם המלוכה שם וועט חאפען יכול להיות חה"ש [=חילול השם] ח"ו**

כ') בהגיעי לבעלעם הי' באמצע הלילה שעה 1 אח"צ הלילה ופגשני א' משם אשר בן אסתר שמו שהנהו קצת שומר תומ"צ וממרוקו הוא ובשם כל הקהילה ביקשני להשאר שם עכ"פ יום או יומים אבל הי' זה אז אי אפשר.

וטוב הי' שעכשיו אם הר' יעקב בעיגון אינו נוסע עם פעקלאך (שבפעקלאך אי אפשר) שהוא יתעכב שם איזה ימים וישלל שם אודות המקוה שעוד טרם שישנם הפלענער וזה כי הרב דייטש נסע ללונדון, והי' צריך א' מכאן להשיג הפלענער של המקוה דסאטמער שיש בה שני אוצרות וגם מעין ובעלעם טוב יותר עם מעין.

וגם בעיגון יודע מעט מזה כי שהה בבאפאלא אצל הרב צוקערמאן ולמד מעט מזה אצלו.

ובא"ל מרוצה הר' צבי חיריק לנסוע לשם על זמן מה כי לשם אי"צ דאקומענטען וגם הנהו סובל את החום ומדבר פורטוגזית.

כ"א) ובהגיעי לקרקס פגש אותי שם מר בעל הגברת והשאיר עלי רושם טוב. בפי' אמר שחפצו אדיר להתיישב בבואנעס אייריס ולחיות חיים דתיים כמו בנו ואשתו. וכבר כאן התחיל לברך ברהמ"ז, להניח תפילין וכו'. ומקוה שבעתיד הקרוב יסדר כל עניניו שיוכל לגשם חפצו זה. ונראה שהוא איש טוב ובר דעת וכו'.

[אצל התיבות "מר" כתב כ"ק אדמו"ר:] **כדאי להשפיע על אשתו תי' בזה שתתקרב לשלום דוקא**

כ"ב) שם נפגשתי עם תל' אחד מתורה ודעת שכעת הנהו סוחר שם בקרקס והי' על שדה התעופה עם ילד אחד ששולח לתו"ד ות"ל ראיתי החילוק צווישען אונז און זיי אפי' אותם מהם וואס טוהען יא און מתעסקים לשלוח ילד ללמוד אבל הכל בלי שכל בלי טעם ובלי תורה ובלי דעת. וב"ה ששם חלקי וחלקינו בד"א אלו.

ה'י'ד ה'ה ש'נ'ס' ל'ת'ר' א'ח'ו' ל'ו' ל'כ'ה' ה'מ'ן' י'ל'מ'ך' א'ן' ל'ו' ב'ו'כ'ך' ו'א'ן' ל'ו' ל'ך' ו'מ'א'ן' ל'ה'מ'ך'
 ו'מ'א'ן' ל'ב'ך' ב'ר'כ'ת' ה'ת'נ'ן' ו'כ'ל' א'ן' ב'ך' ו'א'ן' ל'ך' ל'ך' א'ך' ה'ט'ו'ת' ל'כ'פ'י'ך' ל'א'י'ש'ל'ך' י'ת' ל'צ'מ'ך'
 ל'ו' ל'ש'מ'ל'ת' ו'ש'ל'א' נ'ע'ל'ת' ב'ב'ית' ה'ח'מ'ו'ם'
 מ'ה' ל'ש'ן' כ'א'י'ת' ל'ת'ל'ך' ל'י'י'ג'ע'ן' ה'י'ד'ך' כ'א'ח'ר' ל'כ'ו'ש' ל'ק'ם' ו'ל'מ'י'צ'ו'ס' א'ך' י'ל'ב'י'ם' ו'א'ך' ל'כ'ז'
 ו'א'י'ש'ל'ך' ל'צ'מ'י'ך' א'ך' כ'ת'ל'מ'י'ך' ב'ח'ו'ל'
 ב'ך' ס'מ'ך' ל'ק'ו'ץ' א'ך' כ'מ'ך' י'ש' ע'י'ב' מ'א'נ'א'נס' ו'ש'ם' י'ש' מ'ל'כ'ו'ת' ס'כ'ו'ב'י'ך' ל'ר'ג'ל'ך' ש'מ'ע'י' ל'ב'ת' י'ת'ך'
 מ'ת'צ'י'ק'י'ך' מ'ע'ן' ב'מ'י'ן' ל'מ'ע'ל'ו'ת' ל'ך' נ'מ'ך' ל'מ'י'ך' ו'כ'מ'ך' צ'ו'כ'ו'ת' י'י'ל' מ'ו'ם' א'ש'ך' א'ז' י'א'ט'ו' י'ך' צ'י'ק'
 כ'י' א'ן' ל'ת'ל'ך' ל'ך' י'י'ש' א'ש'ך' א'ש'ך' נ'ש' א'ב'א' ש'מ'ע'י'ך' א'ת' ה'ל'ב'ת' ע'י'ך' ה'מ'ז'מ'א'כ'ו'ת' ל'ר'ג'ל'ך'.
 ב'ך' ב'ו'י'ז'ה' א'ך' ז'ו'ם' ו'ל'ק'ט' ל'מ'ו'ת' ה'ע'ן' נ'כ'ס'ך' ל'ך' ב'ת' צ'י'ד'ו'ת' ו'ל' ל'כ'ב'ך' נ'ע'ל'ו' א'ך' י'ך' ל'מ'י'ך'
 ב'ו'ש' ל' מ'י'ת' ה'ל'ב'ת' ו'נ'ע'ל'ו'ת' ב'ת' מ'ע'ל'ך' ו'י'ס'ב'ך' ב'ב'א'ן' ב'ב'ו'ן' - ה'א'נ'ב'א'ך' כ'ע'מ'ה' ב'ו'י' ל'מ'י'ך' ס'ו'ו'ך'
 מ'ס'י'ב'ת' ל'ב'ת' ל'ר'ב'ב'ת' ו'ה'י'ז' כ'ע'מ'ה' ה'מ'כ'י'ס'ה'.
 מ'ל'ב'ן' ל'ע'ב'ד'כ'ך' א'ך' כ'כ' ס'ג' ו'י'כ'א' מ'ע'נ'י' ל'ת'ק'ו'ת' ל'ך' ל'ך' ת'ע'ל'ך' מ'ע'ל'ך' כ'ל'ת'ר'ב'ך' י'ל'כ'ך'
 ו'נ'ש'א'ך' מ'ל'ש'ך' ב'ו'ש'ך' ת'ע'ל'ך' ל'מ'א'ך' ה'ו' ו'ק'ט' צ'א'ם' ב'י' א'י'ך' א'ע'י'ן' ב'ו'י'ך' ו'נ'ע'ל'ו'ת'ך' *
 א'ב'א' ל'ך' י'ש' ל'י' ע'ו'ך' י'ך' כ'ל'ת'ע'ן' ל'מ'ע'ן' א'י'ך' ב'י'ז' מ'צ'ל'ת'ך' ל'כ'נ'א'ך' מ'ע'ן' ע'י'ך' א'נ'א'ן' מ'ע'ל'ך'
 כ'ע'מ'ה'ך' א'ת' ה'מ'ס'י'ב'ה'ך' ב'י'ז' מ'צ'ל'ת'ך' א'ך' ל'ך' ל'ך' א'ך' ו'ה'ל'ך' מ'ו'ר'ב'י'ת'ך' ב'מ'ס'ך' מ'צ'ה' ל'כ'ך'
 ו'ל'צ'ו'ק'י'ך' ל'ב'א'ח'ת'ך' ה'ל'ב'ת'ך' י'ש' ל'ך' י'ו'ש'ך' ל'ר'ו'פ'ס' מ'ו'כ'ב'י'ת'ך' צ'כ'י'ם' ו'ק'ב'ל'ה'ך' ו'ק'ם' ו'י'ק'ב'י'ם' י'ח'
 נ'כ'א'ן' ת'ב'ל'א'ך' י'ל'כ'ך' ת'ק'ו'ת'ך' א'ן'ן' ב'א'ש'ט'ו'ת'ך' צ'ו'ק'א'ך' ל'י'ת'ך' צ'ע'י'ל'ת'ך' ל'כ'נ'א'ך'.
 ו'י'ב'נ'כ'ה'ך' נ'ך' כ'ך' א'נ'ש'ו'ת'ך' ש'ט'א'ך' א'ך' צ'א'ם' צ'א'ך' א'י'ך' נ'י'ך' ק'י'ב'י'ך'ך' א'י'ן' ק'א'פ'ך' ו'ל'א' ת'מ'א'ך'
 ו'ת'ב'י'ך' נ'ת'ע'ך' צ'ק'א'.
 ו'י'ב'כ'ת'ך' נ'ך' ש'י'ת'ך' א'י'ס'ך'ך' ל'ך' ב'ז'ש'מ'ו'ת'ך' ש'א'נ'א'ך' נ'ת'ך' ב'ו'י'ת'ך' י'ת'ב'ך' ע'י'ך' ב'ת'ך' ש'י'ת'ך'
 ו'ש'א'ו'ם'ך' א'ך' ל'ר'ג'ל'ך'ך' ו'כ'ל' ב'י'ת'ך'ך' ע'י'ך' ב'נ'ת'ך'ך' ש'י'ת'ך' ו'ש'ל'ק'ת'ך'ך' י'א'י'ך' א'ת'ך' ק'ר'נ'ת'ך' ה'ת'ש'ב'ה'
 ו'י'ש'מ'ע'ך' א'ך' ל'ב'ת'ך'ך' ה'ת'ש'ב'ה'.
 ב'ך' ת'כ'צ'י'ך' ה'ל'א'ך' א'י'ך' ב'ת'ך' ת'ק'ב'א'ך' א'ך' ב'ר'כ'ת'ך' ל'ך' א'נ'ש'ו'ת'ך' ש'ט'א'ך' ו'ת'ב'א'ך' ו'ת'כ'ה'ך' ע'י'ך' - כ'ל'ת'צ'ו'ת'ך'
 י'א'ע'ן'ך' א'ש'ך'ך' ב'ק'צ'ת'ך' פ'ו'ת'ה'ך' ל'ש'מ'ו'ך'ך' א'ך'ך' כ'כ'ך' ב'ך' ל'ו'ם' ת'כ'ו'ת'ך' ס'ו'ב'ך'ך' ו'ב'ח'ל'א'ו'ת'ך' ו'ה'ב'נ'כ'ת'ך'
 ס'ו'ב'ת'ך'ך' ל'ח'י'ם'ך' ס'ו'ב'י'ך'ך' ו'מ'א'נ'ש'י'ך'ך' ב'ר'ו'ן'ך'.

* מ'ע'ל'ך'ך' ל'ו'ת'ך'ך' כ'ל'ת'ר'ב'ך'ך'
 * ל'ש'מ'ע'י'ך'ך' - נ'ש'א'ך'ך' ל'ר'ג'ל'ך'ך' ב'כ'ה'ך'.
 * י'ס'ב'ך'ך' ל'ך' א'י'ת'ך'ך' ל'ש'מ'ע'י'ך'ך'ך'

מארכיון המזכיר הרב ניסן ע"ה מינדל

הילד הזה שנוסע לתו"ד אמרו לו שבכל הזמן ישחוק. אין לו כובע ואין לו ט"ק וממאן להתפלל וממאן לברך ברכות הנהנין וכו' און דער גאנצער ענין איז בטעות שכשיגיע להשיבה יהי' נדמה לו שרימוהו ושהוא נמצא בבית האסורים.

מה שכן ראיתי שתו"ד לייגען הרבה כוחות לרכוש להם תלמידים אפי' ילדים ואפי' כזה ואנחנו דוחים את התלמידים כאלו.

כ"ג) סמוך לבעלעם לא רחוק יש עיר מאנאוס ושם יש משפחות ספרדים שהנם שומרי שבת והם מחזיקים מנין במס"נ ונמצאים שם כמה שנים וכמה דורות ויש מהם אשר לא יאכלו רק דגים כי אין שוחט שם ויש אשר אוכלים נו"ט [=נבילות וטריפות] אבל שומרים את השבת עפ"י העמהארצות שלהם.

כ"ד) הלילה אור ליום ועש"ק שמות הנני נכנס עם בתי ציריל תי' שכבר נמלאו לה י"ב שנים ביום ג' מ"ח העבר ונעשית בת-מצוה ויסדה בכאן בבעל הארבאר בעצמה בלי שום סיוע מסיבות שבת לנקבות והיא בעצמה המדריכה.

מובן שההדרכה לא כ"כ טוב. וירא אנכי להגיד לה שלא תעשה טומעל כשתראה ילדה נושאת משא ביום הש"ק שמא ח"ו וועט דאס ביי איר אליין ביליג ווערען.

[כ"ק אדמו"ר הקיף התיבות "שלא תעשה טומעל" וסימן כוכבית וכתב:] **אפילו לוחות כשנותנים בטומעל – נודע מרז"ל בזה.** [ועל מה שכתב שירא "שמא ח"ו וועט דאס ביי איר אליין ביליג ווערען", סימן כ"ק אדמו"ר שני כוכביות וכתב:] **יסביר לה מילתא בטעמא**

אבל ת"ל יש לי עונג רב כשהנני שומע איך היא מדגשת להראביי ווען ער אנאנסירט מעל הבימה את המסיבה היא מדגשת "אנלי פאר גוירלס" והוא מתבייש במאד מזה שהכל יודעים שבאמצע השבוע יש לו "יוטה גרופס" מעורבים זכרים ונקבות וגם רוקדים יחד וכאן תבוא ילדה קטנה און באשטייט דוקא שיהי' צעירות לבדנה.

ויברכה נא כ"ק אדמו"ר שליט"א אז דאס זאל איר ניט קריכען אין קאפ ולא תתגאה ותהי' נחות דרגא.

ויברכי נא שיהי' לי טוב גם בגשמיות שאראה נחת בהיותי יחד עם בני שיחי' ושאוכל אני לחנכו וכו' ביחד עם בנותיי שיחי' ושהקב"ה יאיר את קרני החשכה וישמח את לבבי הנשבר.

כ"ה) חפצי הוא אשר בתי תקבל את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א ותצא ותחכה עלי בפרוזדור ואני אשאר בקדש פנימה לשמוע את דבר ה' להסתדרות טובה ובהוראות והדרכות טובות לחיים טובים ומאושרים ברו"ג.

דובער בן מיריל בוימגארטען

שלוחי אדוננו

בשנת תשכ"ב זכה הרב אברהם לוי שיחי' ליפסקער, סב החתן, להימנות על קבוצת שלוחים שנשלחו ע"י כ"ק אדמו"ר לשיבת תות"ל בברינוא. לפנינו מכתבי המזכירות שקיבל טרם יציאתו, וכן כמה מהמכתבים שקיבל במשך השליחות

Tel: HYacinth 3-9250   Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
 כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
 ליובאוויטש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 the Lubavitcher Rabbi
 770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, י"ז אדר"ר חשב"ב
 ברוקלין

אל התלמידים - השלוחים
 שליט"א
 אשר בברונא

שלום וברכה!

מחאים להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, מחבקשים
 אתם בזה למנוח מאחכם אחר או שנים, אשר תפקידם
 יהי' לכחוב ולשלוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א תמידים
 כסדרם - לכל הפתוח פעם בשבועיים - דו"ח ממילוי
 תפקיד נסיעתכם, הן בנוגע לעצמכם אתם והן בהנוגע
 להשפעתכם על הסביבה.

כמו"כ בבקשה לשלוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א
 רשימה שמוחכם בצירוף שם אמכם.

(רשאי גם כל אחד לחתום בעצמו את שמו
 באותה הרשימה).

בברכת כט"ס

 הרב ח.ס.א. חקוב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקווי
 ברוקלין, נ.י.

ב"ה, י"א ניסן ה'תשכ"ב
 ברוקלין, נ.י.

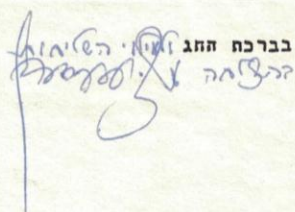
האברך אברהם לוי שי'

שלום וברכה!

לקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא
 עלינו ועל כל ישראל לסובה, הנני בזה להביע
 ברכתי לחג כשר ושמת ולחירות אמחיה, חירות
 מראגות בגשם ומראגות ברוח - מכל דבר המעכב
 עבודה ה' בשמחה ובטוב לבב.

ולחמשיך מתירוח ושמתה זו בימי כל השנה
 כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצוה עלינו בחורחנו
 חורח חיים, הרי היא בכל עניני האדם ובמשך כל
 היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.

בברכת החג וזמני השמחה

בכתי"ק: [בברכת החג] ולמילוי השליחות בהצלחה

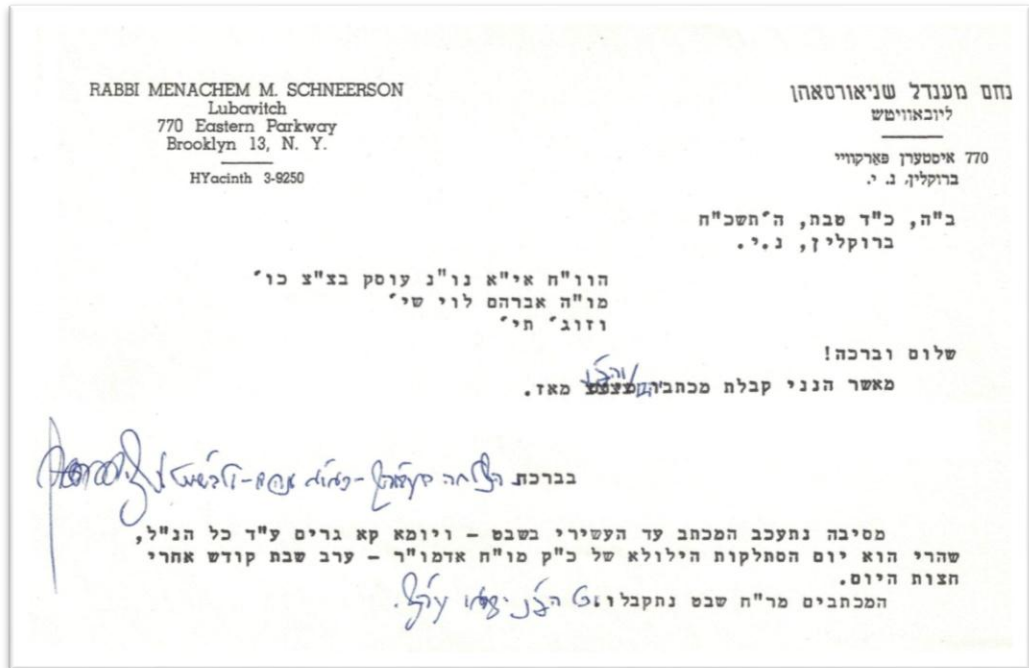

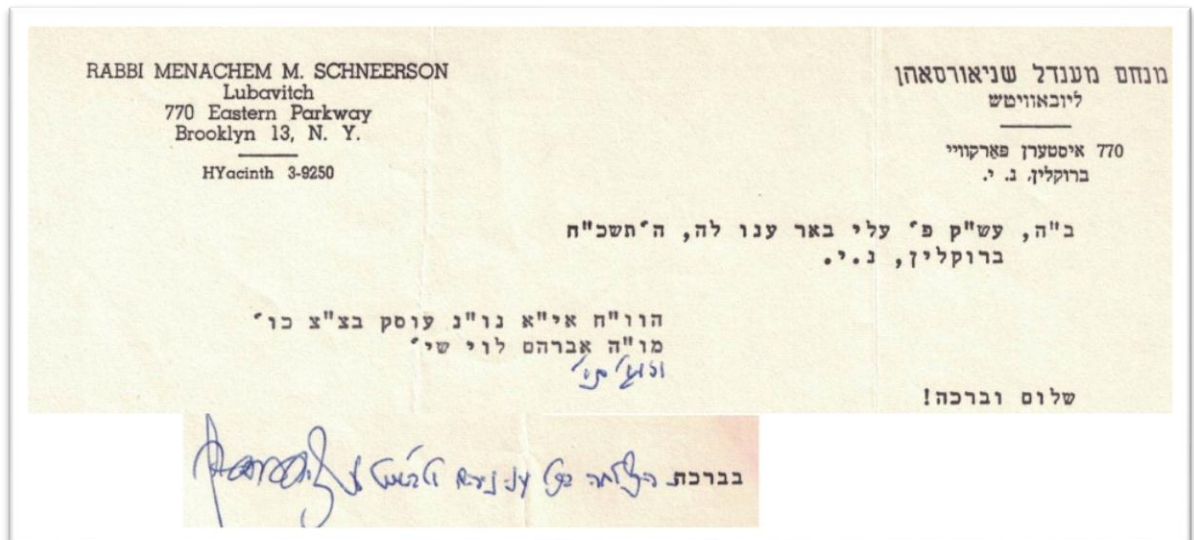
בכתי"ק: [בברכה לבשו"ט] ולהצלחה רבה בכל עניניהם

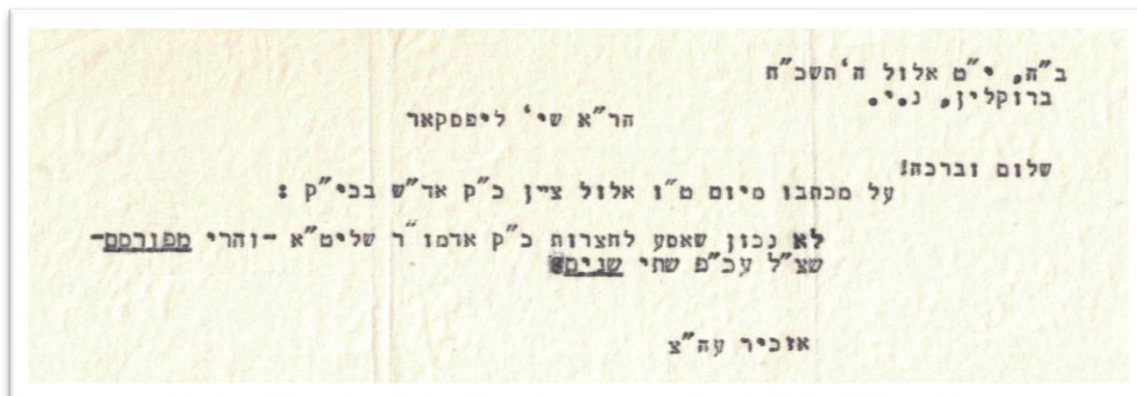
משמני הארץ זו איטליא של יון

בי"ט אייר תשכ"ז יצאו זקני החתן, הרב אברהם לוי וזוגתו מרת צירל שיחיו ליפסקער, לשליחות במדינת איטליה. הם שהו שם כמעט חמש שנים, עד תחילת שנת תשל"ב. הרב ליפסקער פעל שם בשדה החינוך ובתחום ההשגחה, במסגרתה אף ניהל מסעדה כשרה למהדרין. להלן כמה פנינים מתקופה ההיא

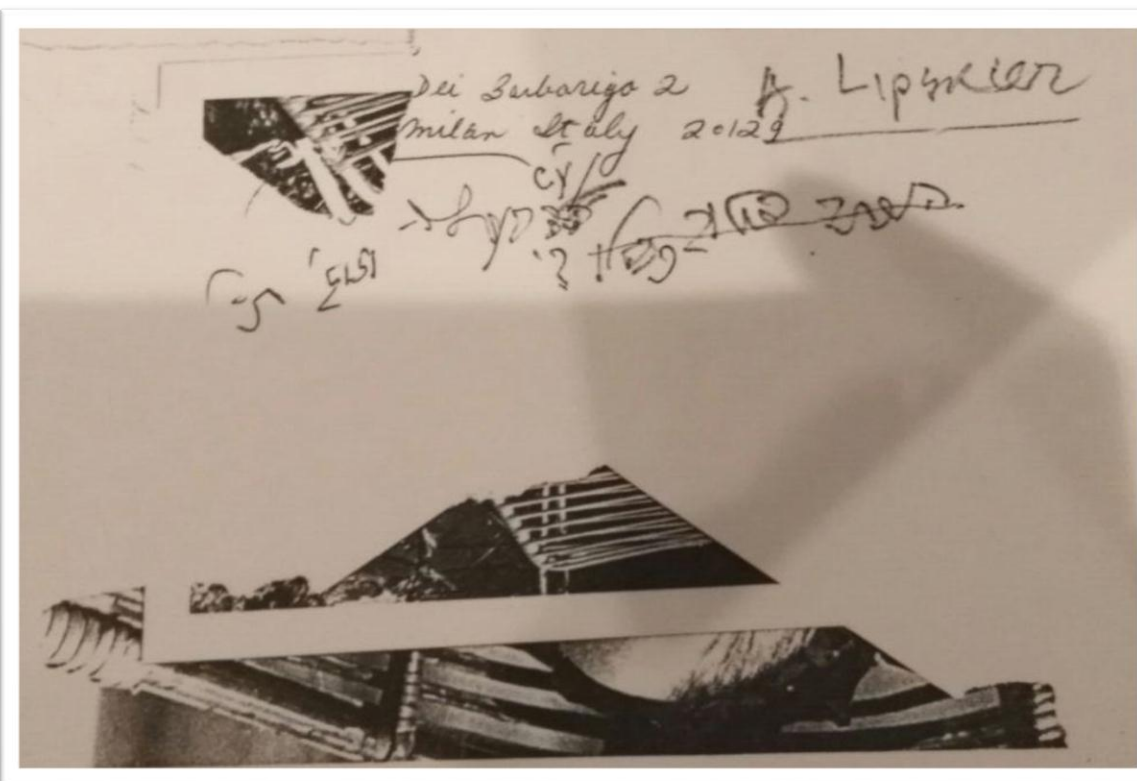

למעלה: [מכתב] יהם והפ"נ, [בברכת] ת הצלחה בעבוה"ק - כאו"א מהם - ולבשו"ט, וכל הפ"נ יקראו עה"צ
למטה: זוג' תי, [בברכת] ת הצלחה בכל עניניהם ולבשו"ט

לקראת חודש תשרי תשכ"ט, ביקש הרב ליפסקער לדעת "אם נכון שאסע לחצרות כ"ק אדמו"ר שליט"א" לחודש החגים. כ"ק אדמו"ר העביר קו על המילה "אם" וכתב "לא נכון" כו' כבפנים.

בקיץ תשכ"ח שלחה מרת צירל ליפסקער לכ"ק אדמו"ר ב' תמונות מבתה הבכירה. על המעטפה רשם כ"ק אדמו"ר (ככל הנראה) את שם הנמען וכן הוראות למזכירות בנוגע למכתב המענה:

A. Lipskier [שם הנמען]

המכתב דטוב כסלו [היינו שישלחו להם העתק מכתב הכללי-פרטי דטו"ב כסלו תשכ"ט]

ע"ש לדפערלה (בעלה?) ? [אינו ברור הפענוח וכוונת הדברים]

וזוג' תי' [היינו שהמכתב יהיה מוען גם למרת ליפסקער]

העתק המכתב נדפס בעמוד הבא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, טו"ב כסלו, ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ. י.

ה'תק"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה אברהם לוי שי'
וזוג"ת

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה המכתבים/אם והמצו"ב,

ות"ח על הברכות - בקשר לתקופת הארבעים שנה.

ובלשון חז"ל: מלתך כבר אמורה, פירוש כו' שברכתך כחובה,
מואברכה (הקב"ה) מברכין.

ויה"ר שחא באופן של חוספת, שחוספתו של הקב"ה מרובה על העיקר.

נעמה ביותר והביאה שמחה רבה הידיעה אשר רבים מהמברכים צרפו
להברכה וחזקו ואישרו אותה ע"י ענין של חומ"צ - תרומה לצדקה, לימוד
ענין בתורה וכו'.

ושלש מעלות בזה, זו למעלה מזו: עשיית מצוה - מוסיפה (בזה ובבא)
לא רק באדם העושה, כ"א בכל העולם כולו. יתרה מזה - באדם הגורם לעשייתה
(ואפילו בלא הודע). והעולה על כולנה - באם העשי' לזכותו ובעדו.

ובאחי בהצעת-בקשתי אשר כל אחד מציבור המברכים יעשה שניהם, הלמוד
ומעשה, גם יחד - שהרי יש בזה מה שאין בזה. ולא עוד אלא שמעשה הצדקה
מוסיף עילוי "בכל מעשה המצות ות"ח כנגד כולן", ות"ת שהיא חיי בני'
ובדוגמת דגים במים - מובן שע"י הוספה בה בחיות האדם - נחוסף חיות עי"ז
בכל מעשיו.

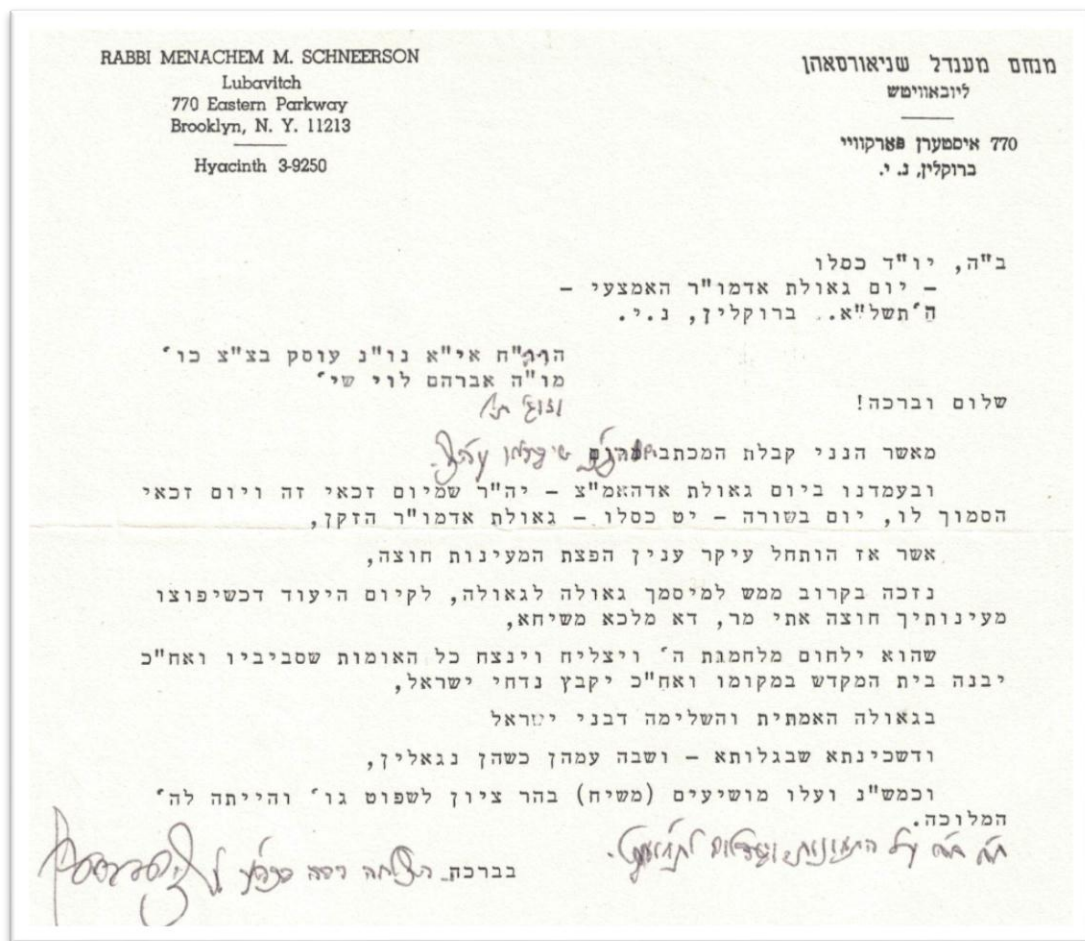
ובפרט שהימים - בין ימי הגאולה של אדמו"ר האמצעי - יו"ד כסלו -
ושל אדמו"ר הזקן - י"ט כסלו - שבאולה שניהם הייתה (ושייכת) לקריאה
(וחוכן) הכתוב: פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי, וביארו
חז"ל פירוש: אמר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמ"ח ומתפלל עם הציבור
מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין או"ה.

הנני יעלה לך, אהלי.
דעת רחמי יצחק
בברכה חג הגאולה

בכתי"ק: [ה]רה[ה]ח, הפ"נ יקראו, בל"נ, עה"צ. בברכת הצלחה בעבוה"ק ו[בברכת חג הגאולה]

רה ומצותי מתוך שלום השקט ובטח.
בברכת רחמי רבי (כו) הוספה כו-מובן) אהלי

הוספה למכתב כללי פרטי "ועש"ק ואתחנן ה'תשכ"ט":
[בברכת הצלחה רבה (כולל המסעדה כו' - כמובן)]

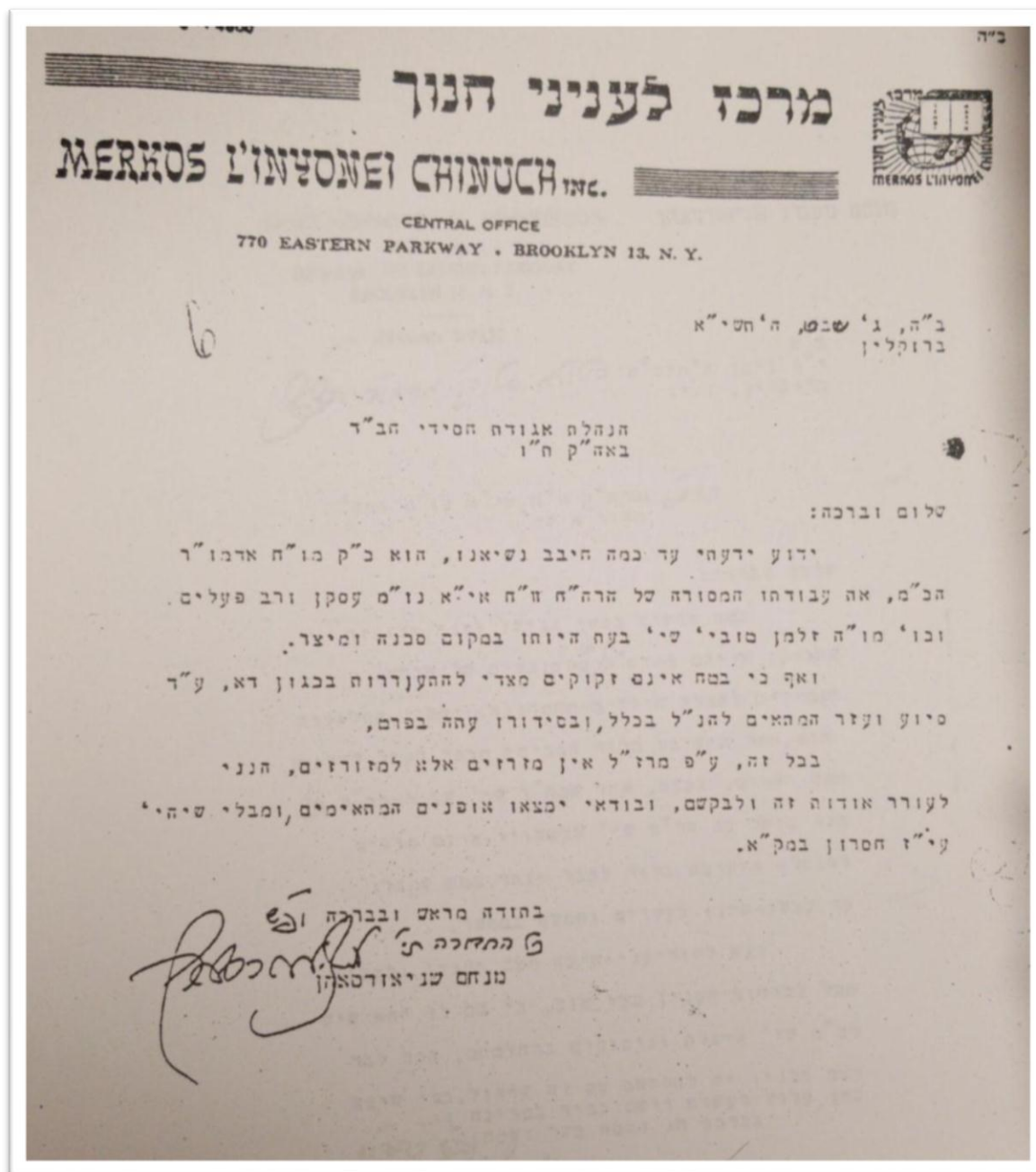
למעלה: [ה]רה"ח[ח], וזוג' תי', [המכתב]ים והפי"נ שיקראו עה"צ ת"ח ת"ח על התמונות, ויגדלום לתחומע"ט [במענה לתמונות ששלחה מבתה ובנה, אבי החתן] [בברכה]ת הצלחה רבה בכה"ע

למטה: [Mr]s [Cirel Lipskier]

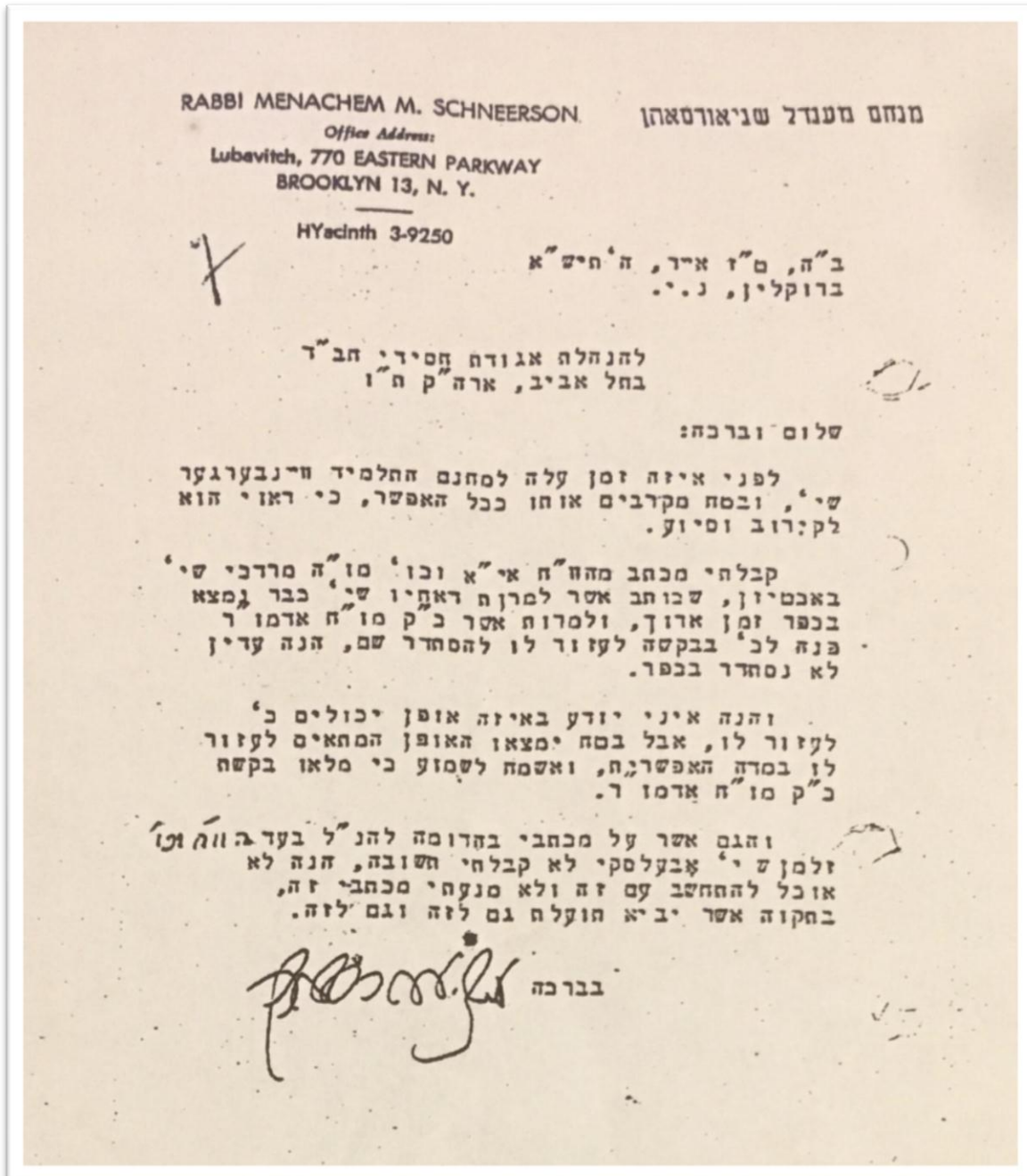

עד כמה חיבב נשיאנו עבודתו המסורה

שני מכתבים ע"ד סב הכלה, הרב זלמן טוביה הכהן ע"ה אבעלסקי

המכתב נדפס באג"ק ח"ד ע' קמה
בכתי"ק: ש[ב]ט, ופ"ש כל החבורה תי'

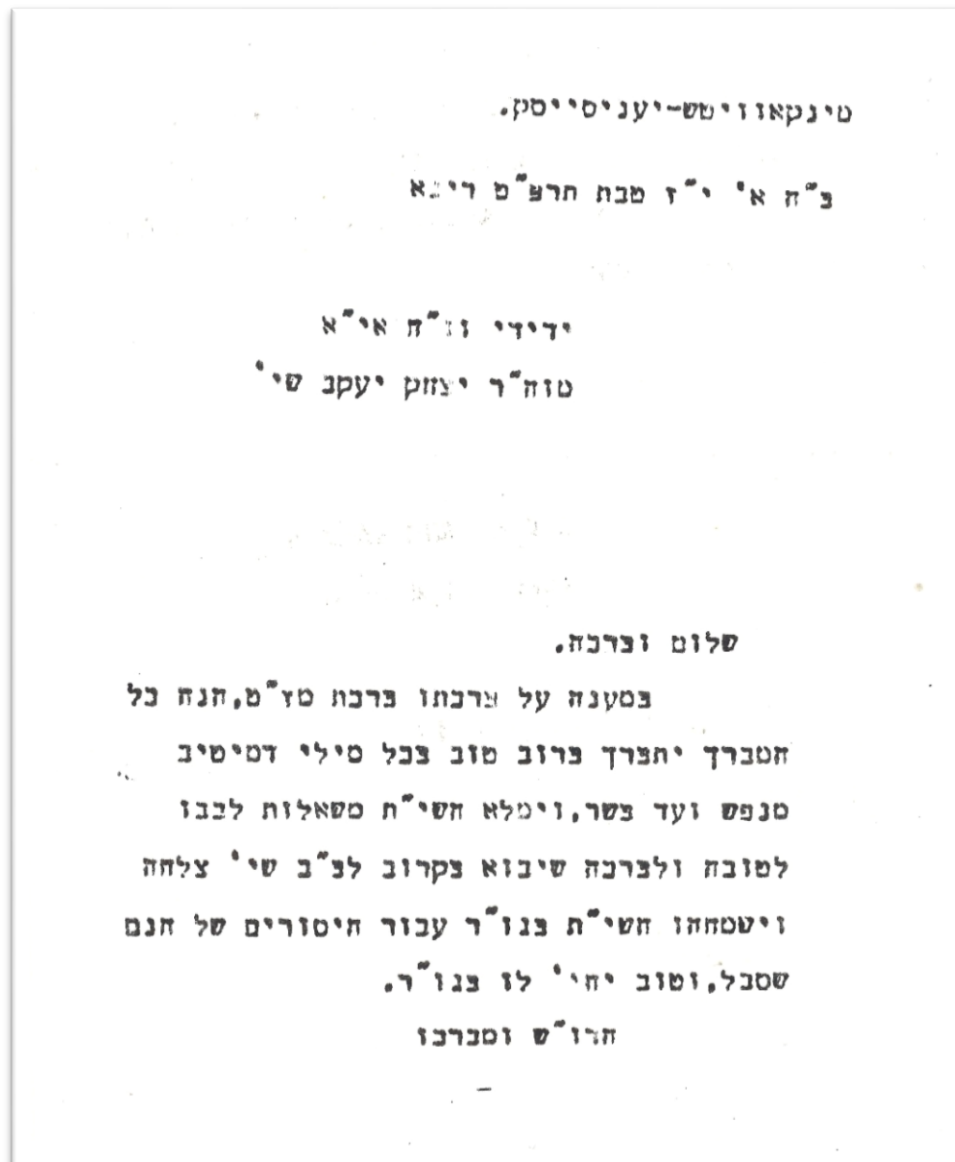

מארכיון המזכיר הרב ניסן ע"ה מינדל   בכתי"ק: הווי"ח וכו' [זלמן שי' אבעלסקין]

והחוט המשולש לא במהרה ינתק

צרוך מכתבים מכ"ק אדמו"ר הריי"צ וכ"ק אדמו"ר לאבות משפחת בית מינקאוויטש:
הרב יצחק יעקב ע"ה (המכונה איטשקע לימא'ס), בנו הרב נפתלי הערץ ע"ה,
ויבלחט"א בנו הרב לימא שיחי', סב הכלה, טוב עין הוא יבורך, שהמציא לנו את כל
המכתבים שתח"י. חלקם נדפסו לאחרונה (ראזענפעלד, תשע"ה ע' 18 ואילך) חלק מהם
נדפסים כאן לראשונה, ועוד חזון למועד בעזרה"ת לפרסם את השאר

מכתבים להרב יצחק יעקב ע"ה מינקאוויטש

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, י"ב ניסן תש"ט.
ברוקלין

ידידי וו"ח אי"א מוה"ר
יצחק יעקב שי'

שלום וברכה.

במענה על כתבו, ישלח השי"ת רפואה
לכלתו מרת חאנה תחי' ויחזק בריאותה ואת בריאות
בעלה בנו שי' ויתן להם פרנסה טובה בהרחבה
בגשמיות וברוחניות.

בשם כ"ק אדמו"ר שלחט"א

מזכיר

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, ערי"ה תש"ט.
ברוקלין

ידידי הנכבד וו"ח אי"א
מוה"ר יצחק יעקב שי' מינקאוויטש

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה ברוחניות
ובגשמיות, הנני בזה לברך אותו ואת ב"ב
יחיו בברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה
ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

הדו"ש ומברכם

בא"כ
ת

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
 770 EASTERN PARKWAY
 BROOKLYN 13, N. Y.
 SLOCUM 6-2919

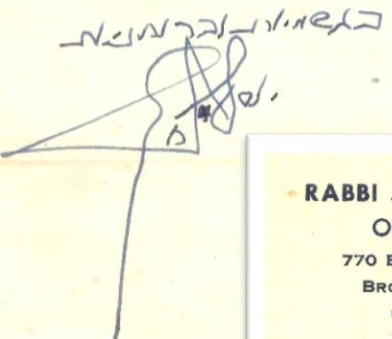
יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, ט"ו מ"ח תש"י
 ברוקלין

ידידי הנכבד ו"ח אי"א מוה"ר
 יצחק יעקב שי' מינקאוויץ

שלום וברכה!
 במענה על כתבו אודות נכדיו
 הילד לימא והילדה שינא יחיו, בודאי שאלו
 עצה רופא ילדים ויעשו כהוראתו והשי"ת ישלח
 להם רפואה ויחזק את בריאות כולם ויתן לכולכם
 פרנסה טובה בהרחבה.

ידידו הדו"ש ומברכם *גמ"ס*
בגמ"ס וברכות

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
 770 EASTERN PARKWAY
 BROOKLYN 13, N. Y.
 SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, ט"ו סבת תש"י
 ברוקלין.

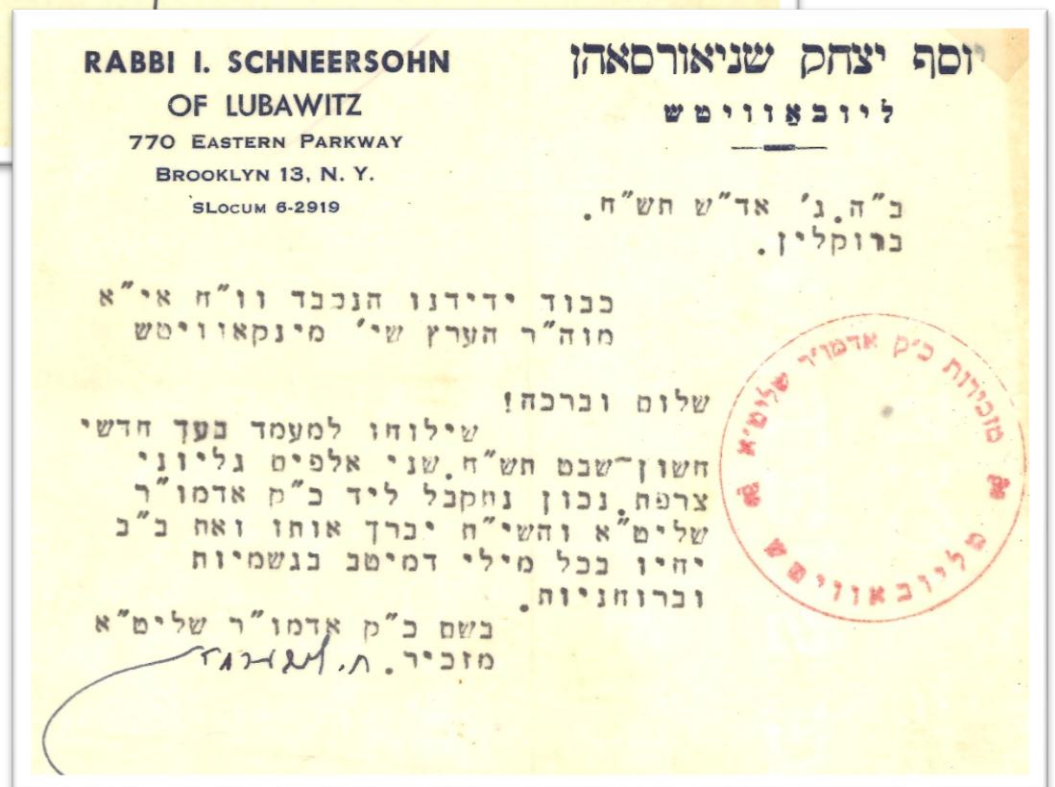
ידידי הנכבד ו"ח אי"א מוה"ר
 יצחק יעקב שי' מינקאוויץ

שלום וברכה!
 מכתבו מז' לחדש זה ברשימת
 ידידי אנ"ש ותלמידי התמימים ד' עליהם
 יחיו קרצתי, ויואיל להגיד ברכתי לכולם
 ובי"ב יחיו כי יעזרם השי"ת בכל הדרוש
 לכולם מנפש ועד בשר.

ידידו הדו"ש ומברכם

מכתבים להרב נפתלי הערץ ע"ה מינקאוויטש

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLocum 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

בייה, ערייה תשי"ט.
ברוקלין

ידידי ווייח אייזא מוה"ר
הערציל שי' מינקאוויטש

שלום וברכה!
לקראת השנה החדשה הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה ברוחניות
ובגשמיות, הנני בזה לכרך אותו ואת בי"ב
יחיו בברכת כתיבת וחתומה טובה לשנה טובה
ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

הדו"ש ומברכם

N. DINAH SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLocum 6-2919

נחמה דינה שניאורסאהן
ליובאוויטש

בייה, שלהי אלול תשי"י
ברוקלין

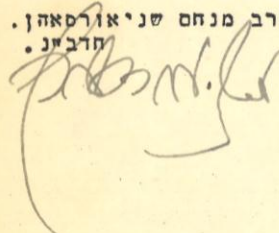
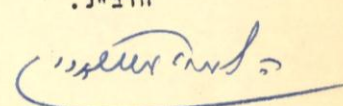
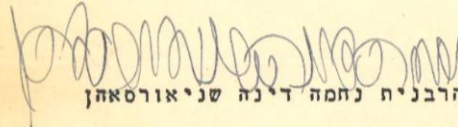
כבוד ידידנו הנכבד ווייח אי"א
מוה"ר הערצל שי' מינקאוויץ.

שלום וברכה!
לקראת השנה החדשה הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הננו בזה לכרך
אוחו ואת בי"ב יחיו בברכה כתיבה וחתומה טובה
על שנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

הרבנית נחמה דינה שניאורסאהן

הרב שמרי' גורארי'
חדב"נ.

הרב מנחם שניאורסאהן.
חדב"נ.

N. DINAH SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLocum 6-2919

נחמה דינה שניאורסאהן

ליובאוויטש

ביה, כ"ז כסלו חשי"א.
ברוקלין.

כבוד ידידנו הנכבד ווייט אי"א
מוה"ר הערצל שי' מינקאָוויטש

שלום וברכה

שילוחו למעמד - לפרעון החובות -
ח מ ש י מ מוּזוּחָה. =
נכון נתקבל, והשי"ת יברך אותו ואח ב"ב יחיו
בכל מילי דמיטב בגשמיות וברוחניות.

בשם ביה חיינו שליט"א

המזכיר: ח. א. ג. ג. ג.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ב"ה
אדר ח אייר החשי"א
הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו'
מהורנ"ה שי'

שלום וברכה:

במענה על סכתו סכ"ה ניסן,
טוב עשה אשר ביקר גם אצל רופא שני
מומחה לרפואה עיניים.
ומהנכון שיבקר אצלו עוד הפעם בעבור
שבוע אחד (ולא שנים) מעה שעוסק ברפואה שנחן לו,
ויבקשו שיבחן מצב עיניו עוה"פ.
והשי"ת יתן להרופא דעה נכונה וכן
לרפואה, וישלח לו רפואה קרובה.

בברכות
כ"ז אדר קדוה

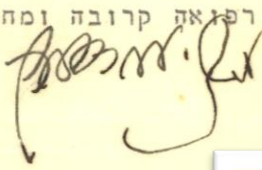
ליידי דינה שניאורסאהן
ברוקלין, נ. י.

בכתי"ק: ב"ה, [בברכת] רפואה קרובה, ב' הפ"נ בעתו נתקבלו וקראתיים על הציון

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON   מנחם מענדל שניאורסאהן
 Office Address:
 Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
 BROOKLYN 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

ב"ה, כ"ב אייר תשי"א
 ברוקלין.

הו"ח אי"א נוי"נ זכו' מוה"ר נפתלי הערץ שי'
 שלום וברכה!
 בעתו קבלתי הטע"ג שלו שהרופאים
 קבעו הנהח ליום ששי העבר בקר, ומחכה הנני
 עתה לבשורה טובה ממנו שעבר הנהח בטוב ומצבו
 ימים אלו.
 החותם בברכת רפואה קרובה ומחכה
 לבשורה טובה

בכתי"ק: [הנתון]ח

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON   מנחם מענדל שניאורסאהן
 Office Address:
 Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
 BROOKLYN 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

ב"ה, כ"ב סיון תשי"א
 ברוקלין.

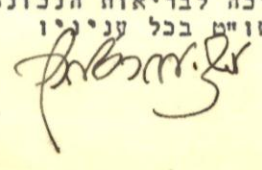
הו"ח אי"א נוי"נ זכו'
 מהו"ר נפתלי הערץ שי'

שלום וברכה!
 בשמחה קבלתי מכתבו מב' סיון, אשר
 הנהח הי' כשורה ובטח מצב בריאותו הולך וטוב,
 ויוכל לבשר בשו"ט גם בזה.

לכשאהי' על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר
 וצוקלהי"ה נבג"מ זי"ע אזכירו לבריאות הנכונה
 ובפרט לבריאות העינים, ובטח יודיעני חוות דעת
 הרופאים בזה ואקוה שיהי' לטובה ולברכה.

תי"ח על התשורה שהסגיר במכתבו,
 הוא מכתב אביו הרה"ח זכו' מוהר"י ז"ל.

בפרכה לבריאות הנכונה
 ובשו"ט בכל עניניו

ד"ר אהרן שניאורסאהן
 ליואנות בד"ר אהרן.
 ודג"ר ר' אהרן.

בכתי"ק: בטח משתלם ג"כ באומנות הזביחה. ובגסות גם כן.

תשורה משמחת הנישואין של יוסף יצחק וזעלדא שיחיו ליפסקער - כ"ט אדר א' ה'תשע"ט

בכתי"ק: ורק בעלעקטרי

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Office Address:
 Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
 BROOKLYN 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ב"ה
 י"ד מנחם אב ה'תש"א
 ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נוי"מ וכו'
 מהורנ"ה שיי

שלום וברכה:

קבלתי מכתבו מיום ד' מנ"א ות"ח על הבשורה טובה מהטבת מצב בריאותו, כן יזכהו השי"ה להודיע בשורות טובות חכה"י, בגשמיות וברוחניות.

מה ששואל במכתבו שמציעים לו משרה מחו"ל להיות ממונה על הגובים וכו', אלא שהעבודה בחדר שאינו מואר די צרכו, ורק בעלעקטרי אבל הרופאים מחירים לו זה, ושואל עצתי אם לקבל משרה זו,

הנה לדעתי שני חלקים בשאלה זו: א) אם יקבל המשרה - ולפי דעתי נכון הוא. ב) ע"ד מקום עבודתו - ובזה מובטחני כי בהשדלות הראוי' יוכל לסדר הדבר באופן שיהי מקום עבודתו מואר די צרכו, ובמילא לא יפעול על העינים.

בברכה לבריאות הנשואה
 והסדרות טובה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Office Address:
 Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
 BROOKLYN 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

בי"ה, שלהי אלול תש"א
 ברוקלין, נ.י.

הח"ח אי"א נוי"נ וכו'
 מהו"ר נפתלי הערצל שיי

שלום וברכה! האצ"ע ה"ב נתקן.
 ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי לו ולב"ב שיחיו, ברכה כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות גם יחד, וזכירות ה'ש"א, ב"ה, ב"ה, ב"ה.

בברכה
 ד"ר אסף ארזות הדאקטור
 אפרת, צ"ח, יאמרי הת"א.

בכתי"ק: המכ' עם הפ"נ נתקבל, ובבריאות הנכונה בפרט, ע"ד מש"כ אודות האברכים אכתוב, בל"נ, אחרי החגים.

בכתי"ק: מומחים,
לבשר טובות

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Office Address:

Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

בי"ה, כ"ז ניסן תשי"ב
ברוקלין

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה"ר נפתלי הערץ שי'

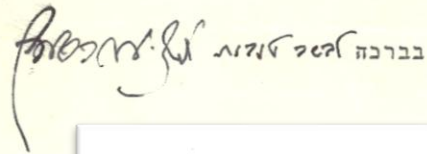
שלום וברכה!

במענה על מכתבו המהיר מכ"ג ניסן, בו כותב ע"ד בנו לימא
שי' אשר לפי"ד הרופא מהראוי הוא לעשות נחוח בנוגע להגלאנדעס ופאליפען,
וכן בנוגע לבתו חנה חיי' לעשות נחוח בנוגע להגלאנדען,

הנה לדעת, ישאל דעת שני רופאים/במקצוע זה ביחוד, הן בנוגע
לבנו והן בנוגע לבתו שיהיו, והשי"ת יתן להם את הדיעה הנכונה להורות
לו את המעשה אשר יעשה, וישלח להם השי"ת רפואה קרובה הן לבנו והן
לבתו שיהיו.

לפלא שאינו מזכיר מאומה בנוגע לבריאותו הוא, ובטח סימן
טוב הוא, וכמנהג כמה וכמה מהחסידיים, אשר כאשר הכל טוב אזי אין כותבים
ואין מודיעים, ויה"ר שיבשר טוב חכה"י.

בטח מחזק בהקביעות עתים בחזרה הנגלה וחזרה הדא"ח
והשי"ת יצליחו.

בברכה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין נ. י.

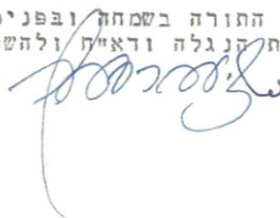
בי"ה, כ"ז אייר תשי"ב
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה"ר נפתלי הערץ שי'

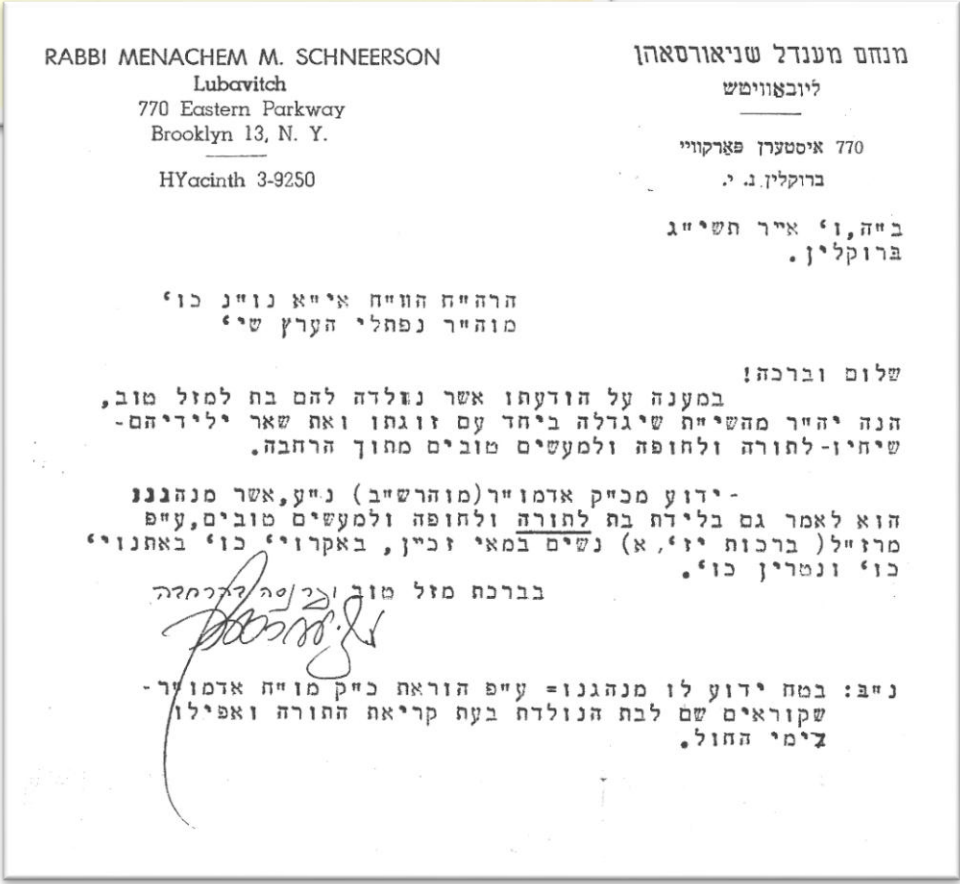
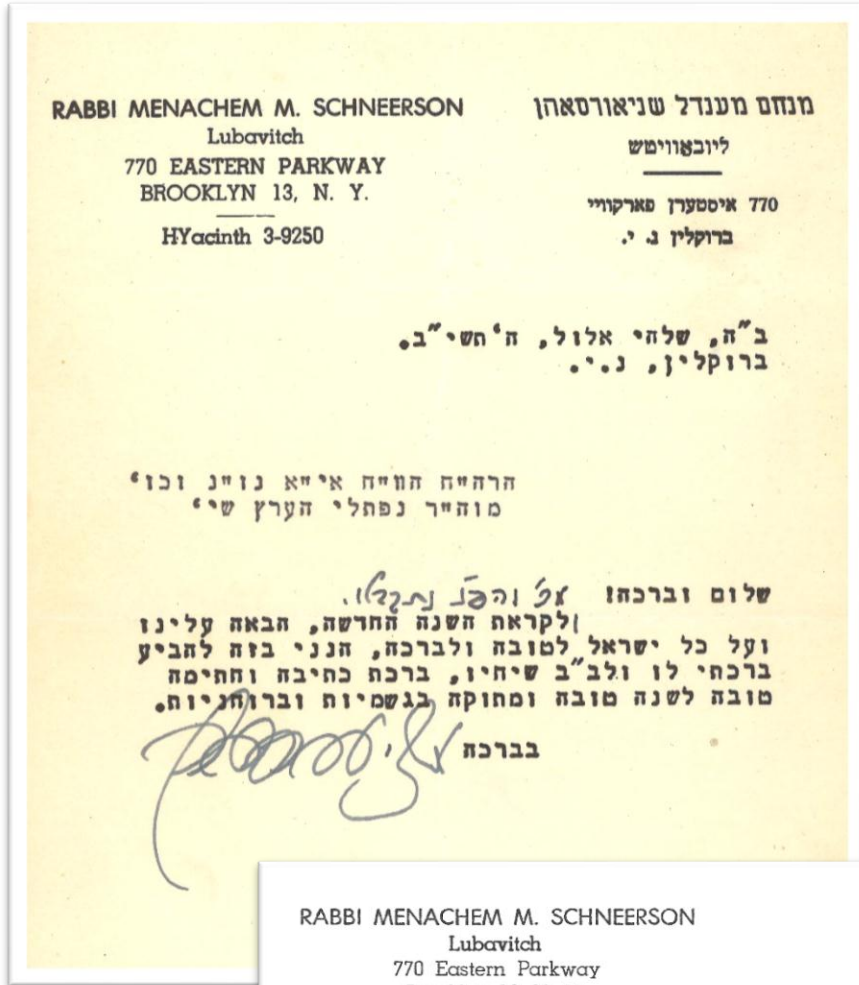
שלום וברכה!

שמחתי לקבל מכתבו מי"ד אי"ר, בו מודיע אשר
הנחוח של בנו לימא ובתו חנה שיחיו עלה בטוב ומרגישים
עצמם ג'טוב, כן יזכהו השי"ת לבשר ג"כ טובות בסוגע לבריאות
זוגתו ושאר ילדיהם, ובריאותו הוא, שיהיו.

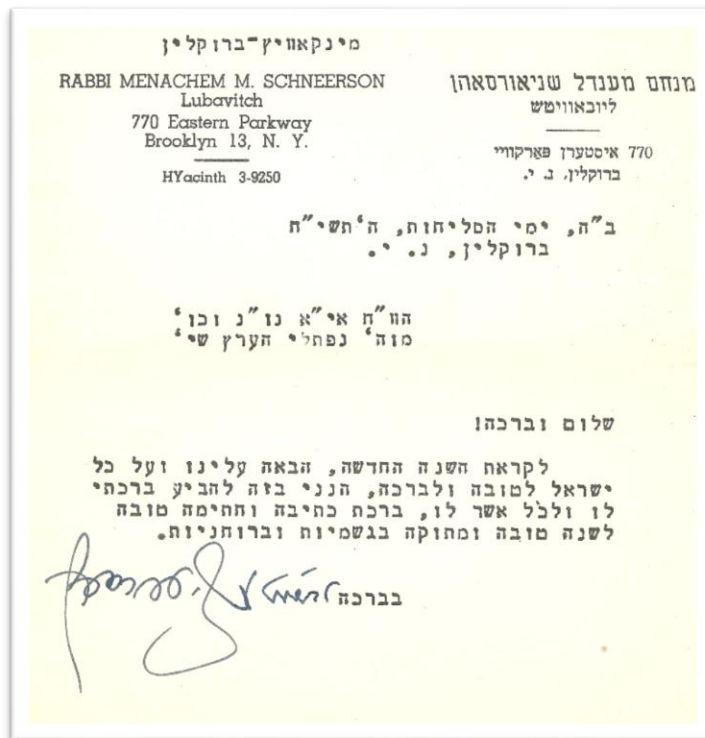
בברכה קבלת התורה בשמחה ובפנימיות ולהתחזק
בקבי"ע בחזרה הנגלה ודא"ח ולהשפיע בזה ג"כ
על סביבתו.

בכתי"ק: מכ' והפ"נ נתקבלו.

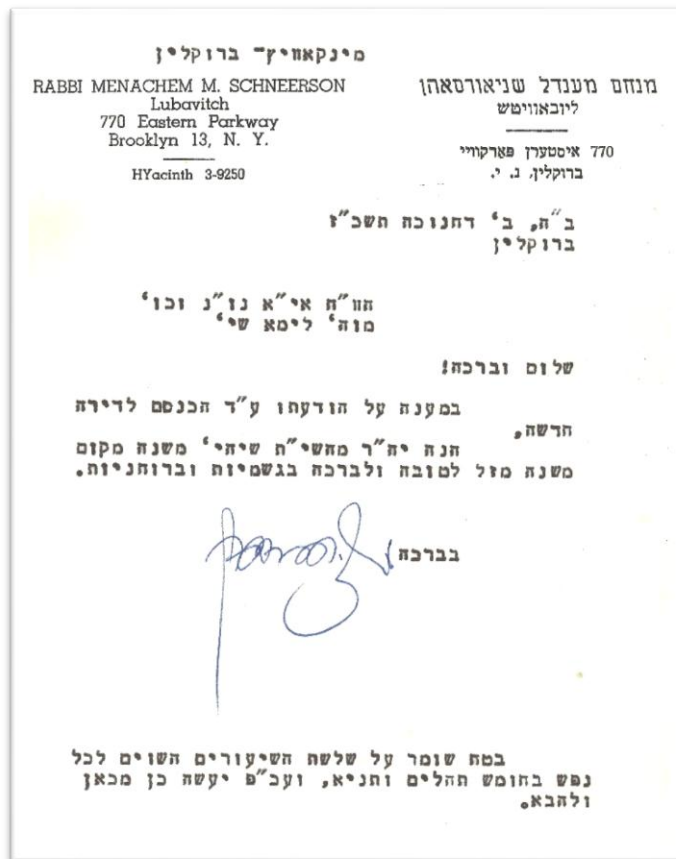

בכתי"ק:
[בברכת מזל טוב]
ופרנסה בהרחבה,
ד[ימי החול]

בכתי"ק: [בברכה] לבשו"ט

מכתבים להרב לימא שיחיו מינקאויטש, סב הכלה

מינקוביץ-ברוקלין
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

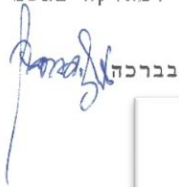
מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

כ"ה, ימי הסליחות, ה'תש"ל
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה לימא שי'

שלום וברכה!

שלום וברכה!
לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי, לו ולכל אשר לו, ברכה כתיבה וחתימה
טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

בכתי"ק: הפ"נ נתקבל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, אדר"ח אדר תנשי"א
ברוקלין, נ. י.

הנהלת חברת גמילות חסדים
זכרון נפתלי הערץ

ה' עליהם יחיו

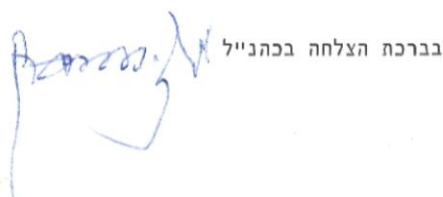
שלום וברכה!

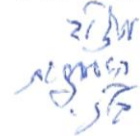
מאשר הנני קבלת מכי-דו"ח מפעולותיהם
הטובות, ות"ח.

ובטח, כמו בכל דבר שבקדושה שצריך להיות
מעלין בקודש,

גם בפעולות אלו יוסיפו כהנה וכהנה,
וה' יצליחם.

מצו"ב העתק מכתב כללי לחברת גמ"ח, וכמובן -
גם אליהם שייך תוכנו.

בברכה הצלחה בכהנ"ל

בכתי"ק: מצו"ב השתתפות בל"נ

ס"ת הכללי של בית רבקה

בר"ה תשמ"ב נשא הרבי שיחה מיוחדת ע"ד כתיבת ס"ת כלליים לאחדות ישראל, והורה שמוסדות כלליות יכתבו ס"ת. למחרת ר"ה, קיבל הרב לימא שיחי' מינקאוויטש שיחת טלפון ממזכירות הרבי, בה נאמר לו שהרבי הבהיר שהדברים שאמר בהתוועדות מכוונים גם לבית רבקה. מיד התיישבה הנהלת בית רבקה לתכנן את המבצע. הם החליטו שהתחלת כתיבת הס"ת תהיה בו' תשרי, יום הסתלקות הרבנית חנה נ"ע, אם המלכות.

מיד בהתחלה התעוררה השאלה מי יהיה זכאי להשתתף בס"ת של בית רבקה, וכיצד יצליחו להגע למספר של למעלה משלוש מאות אלף איש, שתיכתב אות לזכותו של כל אחד מהם – כאשר מספר התלמידות בבית רבקה, על כל סניפיו ברחבי העולם, קטן בהרבה ממספר הזה.

פנו אפוא אל הרב מרדכי מענטליק ע"ה, ראש ישיבת תות"ל המרכזית, ושאלו אותו איך הוא מבין את הוראה זו. תשובתו היתה קצרה ועניינית: "מה אתה שואל שאלות מיותרות? – אם הרבי אמר לכתוב ס"ת, מתחילים לכתוב מיד!"

מאחר שהענין נגע להם במאד, החליטו בני הועד להתייעץ עם אנשים נוספים. בינתיים עלה רעיון: אולי נשים שחברות הנה בארגון התומך במוסד בית רבקה בניו יארק ומסייע לקיומו, מאז הקמתו בשנת תש"ב, יכולות אף הן לקנות אותיות בס"ת של בית רבקה? רעיון דומה עלה בקשר למי שקירבו תלמידות בית רבקה דרך המחנות קיץ ובתי חב"ד – האם גם הם יכולים לקנות אותיות? את כל השאלות הללו, ושאלות דומות להן, הכניסו אל הרבי. הרבי ענה בו' תשרי, במילה אחת שענתה על כל השאלות – הרבי הקיף את התיבה "מסייעים" שכתבו בשאלתם, והסביר שעל ידי עצם קניית האות מסייעים לבית רבקה, וממילא כל אחד יכול להשתתף בזה ולהיחשב כמסייע לבית רבקה.

ההרשמה לס"ת התבצעה באמצעות טפסים מיוחדים, שהוכנו ע"י הרב מינקאוויטש ועוזריו. בעמוד הבא מוגש הטיוטה של הטופס הלז, עם הגהות כ"ק אדמו"ר בכתי"ק.

לאחרי יום הכיפורים באותה השנה, הודיע הרבי כי הוא מעוניין לקבל מידי יום שישי את המספר המעודכן של הנרשמים לס"ת של בית רבקה. ומאז, בכל יום שישי היו מודיעים לרבי את המספר הכולל של הנרשמים, ובאיזה פרשה אוחזים.

תוך פחות מחצי שנה הגיעו לשלב של סיום כתיבת הס"ת. התוכנית המקורית היתה לערוך את הסיום בי"א ניסן, בתור מתנה ליום הולדתו השמונים של הרבי. מה גם שי"א ניסן חל באותה שנה ביום ראשון, יום המתאים לעריכת חגיגות בארה"ב. ואולם, כאשר כתבו לרבי עד"ז, ענה: "אין מערבין שמחה בשמחה, וכדאי הוא ס"ת לעצמו". בפועל ערכו את חגיגת סיום והכנסת ס"ת ביום ראשון שלפניו, ד' ניסן תשמ"ב.

ב"ה.

**COMMITTEE FOR SEFER TORAH
BETH RIVKAH SCHOOLS**

ועד כתובת ספר תורה
בית רבקה

contribute to this   *אלה*

In this age of divisiveness, unity among Jews the world over is vital! The Lubavitcher Rebbe Shlita has proposed that such unity be achieved through the writing of a Sefer Torah. Torah is one-indivisible and eternal. Each and every Jew will ensure peace and harmony in the world by buying a letter in this Sefer Torah.

י"א ע"ע (עצמית) ק"ל ה"ת

The Lubavitcher Rebbe has suggested that the Beth Rivkah schools undertake this important project. Beth Rivkah has engaged the services of a scribe who has begun writing the Sefer Torah.

We invite you to join us in this important mitzvah. ~~One who writes even one letter in a Sefer Torah is considered to have written an entire Sefer Torah.~~ By buying a letter in this Torah, you are also helping to support a Torah institution.

לאג נגז' נגז'

As well as purchasing a letter for yourself, you may also purchase a letter for any member of your family or for your friends, men or women, boys or girls. We urge you to include as many Jewish people as possible. The first letter is waiting for the last letter to be completed. For each letter purchased, please enclose an amount that you consider appropriate.

You may **DEDICATE... ALIEN** to honor a loved one on his birthday or other festive occasion - or as a Memorial for a departed friend or relative -

Please complete this form and return it with payment to:
VAAD KESIVAS SEFER TORAH c/o Beth Rivkah, 310 Crown St., Brooklyn, N.Y. 11225 Tel. (212) 771-9000

Please print clearly

I would like to purchase a letter in the Sefer Torah

נא לכתוב בכוונות ברורות
נא לרשום לקניית אות בספר תורה

השם _____ שם משפחה _____
Your name _____ Last name _____

שם האם _____ יום הולדת _____ יום _____ חודש _____ שנה _____
Mother's name _____ Birthdate _____ Day _____ Month _____ Year _____

כתובת _____
Address _____

עיר _____ מדינה _____ מיקוד _____ טלפון _____
City _____ State _____ Zip _____ Tel. ( ) _____

סכום מצורף _____
Amount enclosed \$ _____

I am a student study (studied) teach (taught)
at the following ~~Chabad-Lubavitch~~ school, camp or other institution.

לימוד/למידתי במוסד או מחנה קיץ _____
Name of school(s), camp(s) or institution _____

כתובת _____
Address _____

עיר _____ מדינה _____ מיקוד _____
City _____ State/Country _____ Zip _____

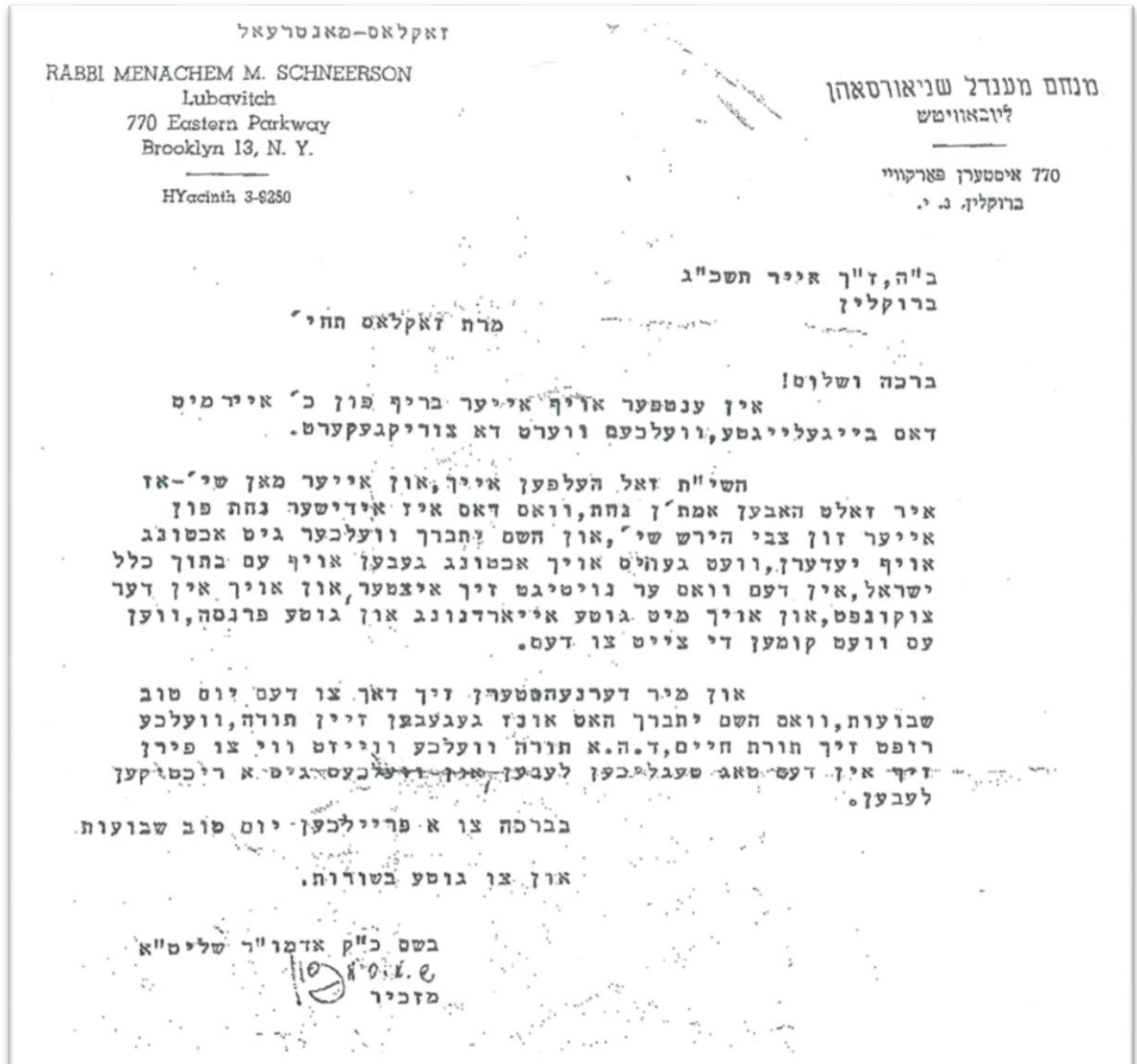
מסנת (מער') _____ עד שנת _____
From year _____ To year _____

באם את רוצה לרשום גם את בני משפחתך שיחיו, נא למלא הטופס מעבר לדף.
If you would like to inscribe members of your family, please complete the form on the reverse side.

[unity be achieved] **also** [through]
 [each and every Jew will] **ensure contribute to the** [peace]
 [that the Beth Rivkah schools] **יקח ע"ע לעשות זה בין הת' משפחותיהם וכל התומכים במוסדות אלו בכל העולם כולו.**
 One who writes even one letter in a Sefer Torah is considered to have written an entire Sefer Torah
 [you] **may also בטח יזכה גם** [purchase]
 [the first letter] **דהס"ת** [is waiting]

והשי"ת המשגיה על כולם, ישגיה עליו בודאי

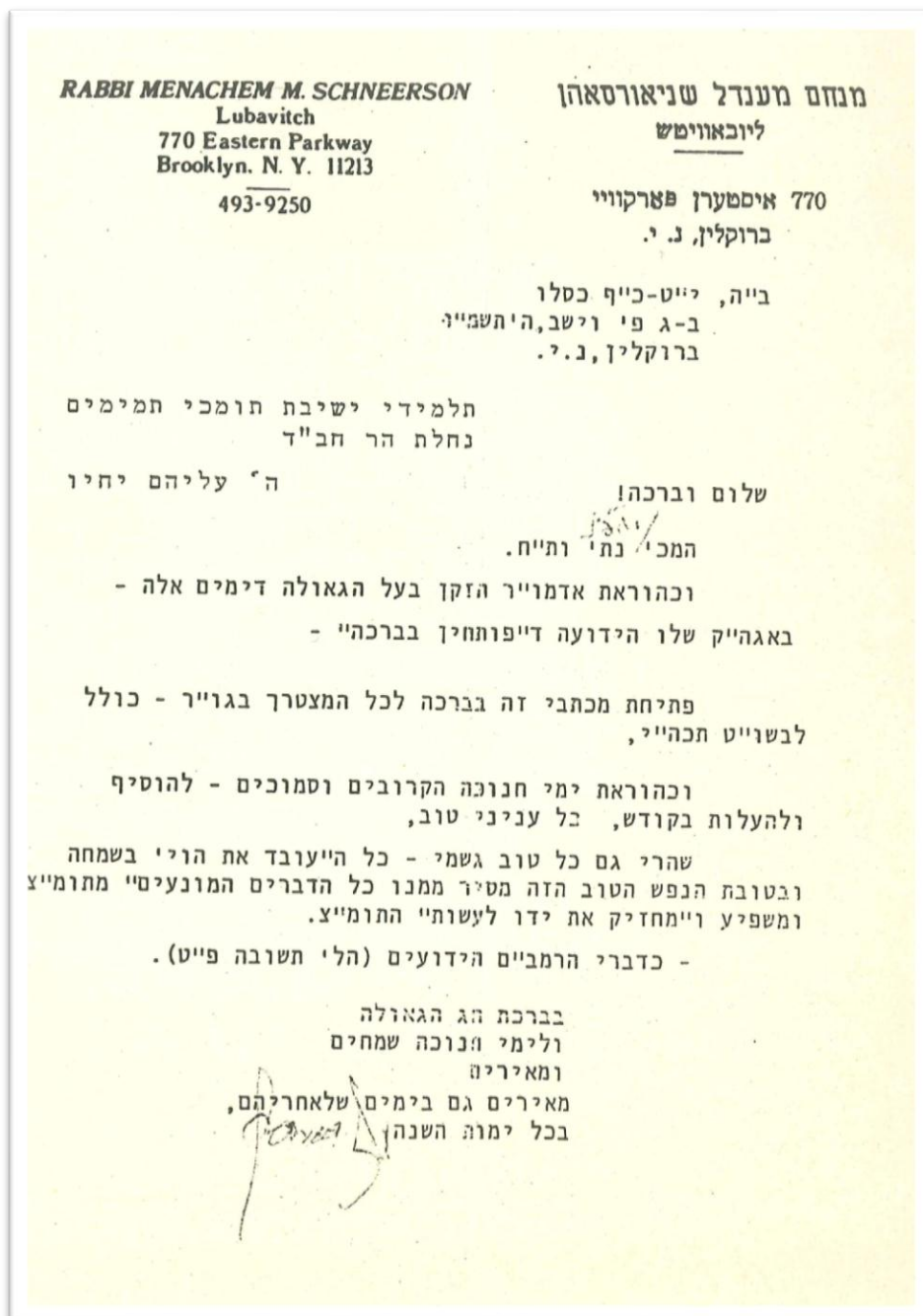
מכתב למרת הינדא ע"ה זקלס, אמו זקנתו של החתן,
אודות בנה הרב צבי זאב שיח' זקלס, סב החתן

הוראה מימי החנוכה

מכתב כללי פרטי לתלמידי ישיבת תו"ת נחלת הר חב"ד בתשמ"ו,
עת למד שם הרב מנחם מענדל שיחי' ליפסקער, אבי החתן

בכתי"ק; [המכ"נ] והפ"נ [נת' ות"ח]

יצא דבר מלכות מלפניו

עלי ההגהה לשיחת ש"פ שופטים תשמ"ט (ספר השיחות תשמ"ט ח"ב ע' 666 ואילך)

בס"ד. משיחות ש"פ שופטים, ב' אלול ה'תשמ"ט.

א. שבת זו היא השבת הראשונה דחודש אלול, ובאה לאחר העבודה דשני ימי ר"ח אלול, ביום השלישי לעבודה דחודש אלול, אשר, "בתלת זימני הוי חזקה", היינו, שישנה כבר "חזקה" בעניני העבודה דחודש אלול.

ולכן, ה"ז הזמן המתאים לעורר עוה"פ אודות כללות העבודה דחודש אלול - חודש החשבון והתשובה שבו מתקנים ומשלימים (גם מלשון שלימות) כל עניני העבודה דשנה החולפת, שנת "תשמט ידך", וחודש ההכנה (כל עניני העבודה דשנה הבעל"ט, "תהא שנת נסים".

ובזה גופא ישנה הדגשה מיוחדת על העבודה הפרטית דכל יום ויום בפ"ע, ובלשון הידועי "כל יומא ויומא עביד עבדתי" - די ש לומר, שבכל יום ויום מימי החודש פועלים בנוגע לאותו יום בחודש בכל חדשי השנה, (הן בנוגע לשנה החולפת והן בנוגע לשנה הבעל"ט), היינו, שביום ב' דחודש אלול נעשית העבודה בנוגע ליום-ב' (בעל"ט), ועד"ז בשאר ימי חודש אלול, עד ליום כ"ט אלול, שבו נעשית העבודה בנוגע ליום כ"ט (וגם בנוגע ליום ל"ז) שבכל חדשי השנה.

וע"פ הפתגם הידוע ש"צריכים לחיות עם הזמן", פרשת השבוע והיום - יש לבאר הקשר והשייכות דעבודת חודש אלול לפרשת שופטים, הן בנוגע לכללות פרשת השבוע, והן בנוגע לפרשת היום, השיעור דיום השבת שבסיום הפרשה, כדלקמן.

ב. פ' שופטים נקראת ע"ש התחלתה - "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך", שענין זה שייך גם בעבודתו הפרטית דכאו"א מישראל:

1) אף שבטקני ימי החודש ה"ה יום השני דחודש אלול, כ', העבודה דחודש אלול מתחילה כבר ביום ראשון דר"ח, עם היותו יום השלושים דחודש מנח"א.ב.

2) בי"מ קו, ריש ע"ב. וש"נ.

3) ראה לקו"ת ראה ל, רע"ג. וש"נ.

4) לשון הכתוב - ראה טו, ג.

5) וזה ח"א רה, סע"א. ח"ג צו, ריש ע"ב.

6) ע"ד שמצינו בנוגע להימים שבין ר"ה ליוה"כ - שבעה ימים הכוללים שבעת ימי השבוע, שכל א' מהם שייך ופועל על אותו יום בשבוע במשך השבועות דכל השנה כולה (ראה סידור הארז"ל סדר עשיית. ועוד).

7) כידוע שהענינים השייכים ליום ל' בחודש נעשים בחודש חסר (שאין בו אלא כ"ט יום) ביום הכ"ט בחודש, היינו, שיום הכ"ט בחודש כולל גם הענינים דיום הל' בחודש, כפי שמצינו בנוגע לשיעורי תהלים - שבחודש חסר אומרים ביום כ"ט גם השיעור דיום ל', ועד"ז בשאר ענינים כ"ב.

8) "היום יום" ב' חסון. ובכ"מ.

על לכל עניני העבודה

שביום ב' ראשון דחודש אלול נעשית העבודה בנוגע ליום ב' ראשון שבכל חדשי השנה אף שבפ"ע שבימי החודש ה"ה יום השני דראש חודש אלול

"שופטים", "דייגין הפוסקים את הדין"י - קאי על לימוד התורה לידע את המעשה אשר יעשון, ו"שוטרים", "הרודין את העם אחר מצותן כו"י - קאי על העבודה במעשה בפועל. וכדאיאתא בספרימסי ש"שופטים" הם ג' הבחי' חב"ד ששופטים ומנהיגים ז' המדות כו. ועז"נ "שופטים ושוטרים תתן לך" - שכאו"א מישראל צריך למנות וליתן על עצמו "שופטים ושוטרים", שע"ז תהי' הנהגתו ע"פ התורה.

ויומתק יותר ע"פ המבואר בספרימסי ש"בכל שעריך" ("שעריך" לשון יחיד, השערים דכאו"א מישראל) קאי (גם) על השערים שבגוף האדם, ז' שערים, ב' עינים ב' אזנים וכו', שבהם ועליהם יש למנות וליתן ה"שופטים ושוטרים" שיפקחו על הכניסה והיציאה בשערים אלו (שעל ידם נעשה הקשר והשייכות של האדם עם העולם למסביבו) שתהיינה ע"פ הוראות התורה.

וזהו השייכות לעבודה דחודש אלול¹⁰ - חודש החשבון, שבו מודגש ביותר הענין ד"שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך גר' ושפטו את העם משפט צדק", לעשות חשבון-צדק בנפשו ולשפוט את עצמו. כיצד היתה עבודתו בהענין ד"שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך" במשך השנה החולפת, ולחקן ולהשלים הדרוש תיקון ושלימות, כולל גם ההכנה לעבודה ד"שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך" בשנה הבאה.

ג. וסיום הפרשה (בשיעור דיום הש"ק) במצות עגלה ערופה¹¹ - "כי ימצא חלל באדמה גר' נופל בשדה וגר' כפר לעמך ישראל גר' ונכפר להם הדם"¹²:

הענין ד"שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך" הוא כדי לפעול שמלכתחילה לא תהי' נתינת מקום ואפשרות לענין בלתי-רצוי; אמנם, ¹³ל"היות מצב שהי' ענין בלתי-רצוי בפועל - "כי ימצא חלל באדמה גר' נופל בשדה" ("בשדה" דייקא, מחוץ ל"שעריך"), דקאי

(9) פרשי עה"פ.

(10) ראה אה"ת ריש פרשתנו.

(11) ש"ך עה"ת ריש פרשתנו. הובא באה"ת שם ע' תמכב.

(12) להעיר, שע"פ הידוע שב"ת דאלול כלולים כל ג' הקיין דתורה עבודה וגמ"ח, נמצא שיש בו כל ה"שערים" ("כל שעריך") דעניני העבודה יחודי, ולא כבשאר זמני השנה שהעבודה המיוחדת דזמן זה היא ה"שער" המיוחד לכל עניני העבודה, כמו, ג' הרגלים שהם כנגד ג' הקיין דתורה עבודה וגמ"ח, שהקו המיוחד שבכל רגל הוא ה"שער" לכל שאר עניני העבודה.

(13) ראה אה"ת שם ע' תמכא ואילך, שהמשפט והדין שנושה בעצמו מבטל הקטרוגים כו' ביום הדין דריה, כדאיאת במדרש (וב"ר פרשתנו פ"ה, ה) אם נעשה הדין למטה אין הדין נעשה למעלה (וראה גם שריע אדה"ו אריח ט"ס תרב), אלא הקביה דן אותם ברחמים, להיות נמשך גבורת ממותקת.

(14) להעיר מהשייכות לשיעור היומי ברמב"ם - מנין המצוות שבוהתחלת הלי' רצח ושמירת

למנות על עצמו וליתן "שופטים ושוטרים" עם העולם שמסביבו
כולל גם ההכנה להעבודה
אמנם יכל אבל אפשר להיות מצב
שבר"ת דאלול נרמזים (כלולים) כל ג' הקיין
נמצא הרי שיש בו
שיעור היומי ברמב"ם - שבו מנין המצוות

על כללות ענין החטא שעל ידו נעשה שפיכת דם וחיות אדם דקדושה באדם דקליפה¹⁶, ובהשקפה ראשונה נראה ^{ע"ש} לזה שייכות לאלה שנמצאים ב"שעריך" דהעיר הקרובה, שלכן, "ויצאו זקניך ושופטין ומדדו אל הערים אשר סביבות החלל והי' העיר הקרובה אל החלל גר¹⁷".

ועל-זה¹⁸ בא החידוש שבסיום הפרשה - שגם במצב כזה האמת היא ש"ידינו לא שפכו גו' ועינינו לא ראו¹⁹", היינו, שזהו מאורע שאירע "בשדה", ואינו שייך אליהם, ולא עוד, אלא, שהם פועלים עגן הכפרה גם בנוגע להענין דנעשה "בשדה", "כפר לעמך ישראל גו' ונכפר להם הדם", ועד לכפרה בשלימותה, "לכפר לפני ה' להיות נחת רוח לקונו", "שיהי' לרצון לפני ה' ומרוצה וחיביב לפניו ית' בקודם החטא כו²⁰".

וזהו השייכות לעבודה דחודש אלול - חודש התשובה, שאפילו אם היו ענינים בלתי-רצויים, הרי, ע"י עבודת התשובה דחודש אלול נעשה התיקון והכפרה²¹ ו"נכפר להם", ועד לשלימות הכפרה דיוהכ"פ, "זמן תשובה לכל .. קץ מחילה וסליחה לישראל²²", בסיום וחותרם הארבעים יום שהי' משה בהר שהתחלתם בר"ח אלול²³, דיש לומר, ששלימות הכפרה דיוהכ"פ נרמזת בכתוב "ונכפר להם" בפ' שופטים שקורין בהתחלת חודש אלול.

וימתק יותר ע"פ המבואר בלקו"ת²⁴ ענינו של חודש אלול ע"פ המשל ד"מלך בשדה", ש"מקבלין פניו בשדה, ואז רשאי ויכולין כל מי שרוצה לצאת להקביל פניו, והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם", שבוה נרמז שאפילו כשנמצאים "בשדה", ששייך בה המצב²⁵ ד"נופל בשדה", גם אז "רשאי ויכולין .. להקביל פניו, והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות כו", ובודאי שנעשה גם ענין הכפרה ("ונכפר להם") ע"י גילוי י"ג מדה"ר²⁶ שבחודש אלול.

ד. וביאור הענין:

יהודי מצד עצמו אינו שייך כלל וכלל לענינים בלתי-רצויים שיכולים להיות בעוה"ז התחתון, "נופל בשדה" - כיון שמציאותו

(16) ראה לקו"ת במדבר יג. ג. ובכ"מ.

(17) שם, ב"ג.

(18) שם, ז.

(19) אגה"ת פ"ב.

(20) רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ז.

(21) טור א"ח ר"ס תקפא - מפר"א פמ"ו.

(22) ק' ראה לב, ב.

(23) הוספת כ"ק מ"ח אדמ"ר בסר"ה לך אמר לבי הש"ת (סה"מ הש"ת ע' 167. החש"י

ע' 285)

(24) ראה לקו"ת אחרי כו. ז ואילך. ובכ"מ.

שאפשר שיש לזה שייכות לאלה

ולכן

ועל-זה ובה בא החידוש

שהם פועלים עגן הכפרה

ונתקיים "ונכפר להם"

שאפשרי ששייך בה המצב הענין (במוגה השמיטו שייך)

תיבה זו הוספת כ"ק מו"ח אדמו"ר

היא "חלק אלקה ממעל ממש"²⁵, אשר, העצם כשאתה תופס בחלקו אתה תופס בכלו²⁶, "ישראל וקוב"ה כולא חד"²⁷.

ובלשון הכתוב – הן בפרשנותו והן בפרשה שמתחילין לקרוא בתפלת מנחה²⁸ – "כי תצא למלחמה על אויבך", שמלחמתו של יהודי בעבודתו בעוה"ז היא באופן ד"כי תצא למלחמה", שצריך לצאת ממקומו ודרגתו הנעלית ולירד לחטה, וכיון שמצד עצמו הוא למעלה לגמרי מעוה"ז, ועאכו"כ שהוא למעלה לגמרי מ"אויבך", הרי, גם לאחר ירידתו לעוה"ז להלחם עם "אויבך" ה"ז באופן ד"על אויבך", היינו, שאין זו מלחמה בין שנים השווים זל"ז, אלא "על אויבך", למעלה מ"אויבך", ולכן, "לא תירא מהם גו'" (כהמשך הכתוב בפרשתנו), ובודאי ש"ונתנו ה' אלקיך בידך ושבית שביו" (כסיום הכתוב בפרשה שמתחילין לקרוא בתפלת מנחה).

הסיבה היחידה לכך שיהודי נמצא בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו, היא, מפני שהקב"ה שלחו לשם, וביקש ממנו והתחנן לפניו²⁹ למלא שליחותו, לירד ממקום הכי נעלה, בבחי' "טהורה היא", לבחי' "אתה) בראתה (אתה) יצרתה (אתה) נפחתה ³⁰צ", להתלבש בגוף בעוה"ז הגשמי "התחתון במדריגה שאין תחתון למטה ממנו בענין הסתר אורו ית'³¹, כפי שנעשה לאחר ³²ל ההשתלשלות/הענינים דבריאת עולם התורה, שבירתו ("דין לא הניין לי"³³) ובריאת עולם התיקון, קטרוג ומיעוט הלכנה, שמוזה נשתלשל חטא עה"ד, השורש דכל החטאים³³.

ולכן, כאשר הירידה למטה גורמת לענין בלתי-רצוי ח"ו – הרי, לאמיתתו של דבר, אין זה באשמתו, כי אם, מפני שהקב"ה שלחו לשם, ובלשון הכתוב בענין מכה נפש בשגגה שצריך לנוס לעיר מקלט³⁴ – "האלקים אנה לידו"³⁵, ובמלא, מצדו הוא ה"ז כְּשֶׁ יִדְיֵנו לא שפכו גוי (ותיריה מזה) ועינינו לא ראו", שהענין הבלתי-רצוי

(25) תניא רפ"ב.

(26) כש"ט הוספות טקט"ו. וש"נ.

(27) ראה זח"ג עג, א.

(28) כ, א.

(29) ר"פ תצא.

(30) כמ"ש "אם בזוקתי תלכי", "אין אם אלא לשון וחונני" (ע"ז ה, סע"א).

(31) תניא רפ"ו.

(32) ב"ר פ"ג, ז.

(33) ראה סה"מ קנטרסים ח"א קצב, א ואילך.

(34) להעיר שהענין דעיר מקלט נחבאר גם בפרשתנו (יט, ב ואילך) – "שלוש ערים

חבול לך" (ג' עיר מקלט בארץ נענן, נוטף על ג' הערים שבעבר היודן), "ואם ירחיב ה'

אלקין את גבולך גוי יספת לך עוד שלש ערים", ג' הערים שיתוספו לעת"ל בארץ קני קניו

וקדמוני (שם, ח ובפרש"י).

ולהעיר גם מהשייכות דעיר מקלט לחודש אלול – כידוע שא' הר"ת דאלול הוא "אנה לידו

ושמתי לך" (פע"ח שער ר"ה פ"א. ועוד) שנאמר בעיר מקלט, היינו, שחודש אלול הוא בבחינת

בי (אתה) בראתה (אתה) יצרתה (אתה) נפחתה ³⁴ל

לאחר ³⁵ל ההשתלשלות דהענינים

ובמלא ולכן, מצדו הוא ה"ז כְּשֶׁ יִדְיֵנו

אינו שייך אליו, כי אם, ענין בלתי-רצוי שאירע "בשדה" כתוצאה מהשבירה דעולם התווה, מיעוט הלכנה כו', וגם בפגוע ענין הבלתי-רצוי פשלעצמו - נעשה ענין הכפרה³⁶ ונכפר להם הדם.
ה. ובעומק יותר:

הירידה למטה היא צורך עלי, היינו, שהכוונה בירידת הנשמה מלמעלה למטה לעבוד עבודתה בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו, לעשות לו ית' דירה בתחתונים³⁷, היא, כדי שע"ז תתעלה הנשמה לדרגא נעלית יותר מלמטה שהיתה לפני ירידתה למטה.

וזוהי גם הכוונה דתורה ומצוות - שע"י העבודה בהם יתוסף עילוי גדול יותר אצל ישראל, היינו, שגם התומ"צ הם בשביל ישראל, כמובן ממארו"ליי "שני דברים קדמו לעולם, תורה וישראל.. כשהוא אומר צו את בני ישראל דבר אל אל בני ישראל יודע אני שישראל קדמו", ובלשון המשנה³⁸ (שאומרים בשבתות הקיץ לאחר פרקי אבות) "יצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות", היינו, שהכוונה דתומ"צ היא בשביל "לזכות את ישראל".

וכיון שהכוונה דתומ"צ היא בשביל העילוי דבני, הרי, אפילו כשישנו פגם או חסרון ח"ו בקיום התומ"צ, לא יתכן שבגלל המציאות דתומ"צ יוכל להיות מצב של ירידה אצל בני, בה בשעה שישראל הם למעלה מהתורה³⁹.

בסגנון אחר קצת: התורה עצמה "מוותרת", כביכול, על הפגם והחסרון שנעשה בה (ע"י החטא ע"י), בשביל שלימותם של ישראל שלמעלה מהתורה והתורה היא בשבילם.

ועפ"ז מובן גם הדיוק "כפר לענוך ישראל" - דכיון שמדובר אודות "עמך ישראל", אצל ישראל וקוב"ה כולא חד", למעלה מהתורה, לכן, גם אם הי' איזה פגם וחסרון בתורה, אין זה פוגע ח"ו בהתקשרות העצמית של ישראל עם הקב"ה שלמעלה מהתורה.

וענין זה נעשה ע"י עבודת התשובה, שבאה ע"י התעוררות עצם הנשמה שלמעלה מתורה, שכן, מצד בחי' הגילויים, התורה היא למעלה מישראל, ואק"ע"י התשובה מתגלה העצם והפנימיות דישראל שלמעלה מהתורה, שמצדם בחי' א' לא נפגם מאומה בהתקשרות העצמית דישראל עם הקב"ה⁴⁰.

36 ראה הנחומא נשא טו. ועוד. תניא שם. ובכ"מ.
37 ראה תרבי"ר פי"ד. ב"ר פ"א. ד. וראה לקי"ש ברכה תשמ"ח ס"ז. וש"נ.
38 מכוח סמ"ג.
39 וע"ז שאין סניגור נעשה קטיגור אפמכ"ש מזה שאין קטיגור נעשה סניגור.
40 להעיר ממי"ש במדרש (פתיחתא דאיכ"ר כו') שכשבאה תורה להעיד בישראל (שעברו התורה) "אמר לה אברהם, בתי, את באה להעיד בהן בישראל שעברו על מצותיך ואין לך בושת פנים מפני כו", היינו, שהתורה מצ"ע היתה מעידה בישראל כו', ויש צורך בפעולה מיוחדת

שעושה בהענין; וגם בפגוע ל בהענין הבלתי רצוי פשלעצמו - נעשה ענין הכפרה, ועד ש"ונכפר לדרגא נעלית עוד יותר"; עילוי גדול עוד יותר בסגנון אחר קצת; ע"י החטא פ' "עמך ישראל", אשה, עם שלך, ועד ש"ישראל מצד בחי' הגילויים בגלוי; ודק"ע"י התשובה; שמצדם בחי' א' לא נפגם וע"ד דפשיטא שאין קטיגור נעשה סניגור במכ"ש מזה שאין קטיגור נעשה סניגור שעברו על התורה

ו. זאת ועוד:

גם כאשר הפגם והחסרון בתורה אינו פוגע בהתקשרות העצמית
דישראל עם הקב"ה – חסר עדיין העילוי שהי' יכול להתוסף ע"י
קיום ענין פרטי זה בתורה, כמובן מהמאמר "רצה הקב"ה לזכות את
ישראל לפיכך הרבה להם תומ"צ", שכל ענין וענין דתומ"צ פועל
זכות וזיכוך מיוחד, ובמילא, לא נשלמה כוונת הירידה למטה בשביל
תכלית העילוי שיכולים להגיע ע"י קיום כל התומ"צ בשלימות.

ועכצ"ל, שהכוונה הפנימית בפגם וחסרון בתורה גופא (ש"האלקים
אנה לידו" שיבוא למצב כזה), היא – לבוא לעילוי גדול יותר, העילוי
דעבודת התשובה ("כפר"), שעל ידה מתמלא גם החסרון והפגם בעניני
התומ"צ, כי, התשובה היא למעלה מהתורה, להיותה מצד ההתקשרות
העצמית דישראל עם הקב"ה שלמעלה מהתורה, ולכן, על ידה ממלאים
כל הפגמים שנעשו בעניני התומ"צ (ונכפר להם"), אף שסוכ"ס
נעשה גם אצלו העילוי שע"י התומ"צ, ואדרבה, באופן נעלה יותר,
כמעלת בעלי תשובה על צדיקים.

ז. ויש לקשר זה עם שיעור היומי ברמב"ם (כהמנהג שנתפשט
ללמוד ג' פרקים ליום) – סוף הלכות חובל ומזיק שבספר נזיקין:

הלכות חובל ומזיק מסיים וחותם הרמב"ם בתיבת "והושיעם",
אשר, ענין ה"ישועה" הוא היפך לגמרי מ"חובל ומזיק"!

וכתבו המפרשים שסיום הלכות חובל ומזיק בענין הישועה,
הוא, כדי לסיים בטוב, ובענין ששייך לסדר נזיקין, שנקרא "ישועות",
כפי שדרשו חז"ל על הפסוק "והי' אמונת עתיך חוסן ישועות גוי",
"ישועות זה סדר נזיקין".

הטעם הפשוט שסדר נזיקין נקרא "ישועות", הוא, לפי ש"מושיען,
מזהיר לפרוש מהזיק ומהתחייב בממון", או משום "דבעי רחמי
להושיע אותנו ולהצילנו מהם", היינו, שה"ישועות" הם הזהירות
וההצלה מ"נזיקין", השלימה ד"נזיקין".

אמנם, מהלשון "ישועות זה סדר נזיקין", משמע, ש"סדר נזיקין"
עצמו הו"ע של "ישועות".

(41) ראה לקי"ש ח"ז ע' 409 ואילך. וש"נ.

(42) ראה ברכות לד, ב. רמב"ם הלי תשובה פ"ז ה"ד.

(43) מגדל עוז כאן.

(44) שבת לא, א.

(45) ישעי' לג, ו.

(46) פרש"י שבת שם. ובמגדל עוז: מאן דבעי למהוי חסידא לקיים טילי דנזיקין, כי המתרחק
מן הגול הוא אדיק ונשע הוא, ולפי שאין פושטין ידיהם בגול כתיב בהו בצדיקים ותשועת
צדיקים מה מעוזם בעת צרה.

(47) חזא"ג מהרש"א שם – בנוגע לנוקי שמים, "ע"פ מ"ש בריש פ"ק דבבא קמא דנוקי
דארעא .. רומזים על נוקי שמים".

בהתקשרות העצמית

זכות וזיכוך יותר ומיוחד; בשביל תכלית העילוי

לעילוי גדול עוד יותר

פך; עד שסוכ"ס

ובענין ותיבה ששייך לסדר נזיקין

אמנם ויתרה מזה מהלשון "ישועות זה סדר נזיקין", משמע,

ש"סדר נזיקין" עצמו וכן לימודו הו"ע של "ישועות"

נעשה חלישות בקיום התומ"צ שמגינים ומצילים על האני (כמארז"ל)
"תורה מגינא ומצלא".

ויש לומר, שענין זה מרומז בדברי הרמב"ם "ספינה שחשבה
להשבר מכובד המשו"י... והקל ממשאה והשליך בים":

"משוי" - קאי על המשא דתומ"צ, כלשון חז"ל: "כשור לעול
וכחמור למשו"י, וכיון שמצד חושך הגלות אין כח לבני לקיים כל
הריבוי דתומ"צ, כמו ספינה שאינה מסוגלת להחזיק "כובד המשוי"
בים סוער - "הקל ממשאה והשליך בים", היינו, שבזמן הגלות הקל
הקב"ה מהמשא דתומ"צ, שהרי, ישנם ריבוי עניני תומ"צ שבזמן הגלות
אי אפשר לקיימם בפועל ממש, כמו, דיני הקרבנות, דיני טומאה
וטהרה (ריבוי דינים והכי חמורים), וכיו"ב, שמצוות אלו "השליך
בים" - "ים" למעליהם, ע"ד "כמים לים מכסים", היינו, שמצוות
אלו חזרו ונתעלו לשרשן ומקורן, בבחי' ההעלם שלמעלה מגילוי.

נבאן רואים גודל מעלתם של ישראל שלמעלה מהתורה
- שבשביל טובתם של ישראל, להציל ה"ספינה" שחשבה להשבר
מכובד המשוי, "הקל ממשאה והשליך לים" כו"כ עניני תומ"צ,

60 טוטה כא, א.

61 ע"ו ה, ב.

62 אע"פ שגם בזמן הגלות אפילו רבין שכך אפילו פושעי ישראל מלאים מצוות כרימון
(תגינה בסופה. ושי"ג).

63 ועד שמכל הח"ח מצוות עשה נשארו רק פ"ו מצוות שיכולים לקיים בזמן הגלות (ראה
ד"ה להבין ענין לקיחת אנשי חיל כו' לאדהאמ"צ - נדפס במגדל עז (כפ"ח תשמ"ג) ע' ת'
ואילך).

64 כמובן מרבי הגמרא (סנהדרין צד, ב) אודות גודל ההפלאה של חזקיהו (שביקש הקב"ה
לעשות חזקיהו משיח (שם, א)) - שבזמנו "ברקו... מגבת ועד אנטיפרס ולא מצאו תינוק
ותינוקת איש ואשה שלא היו בקיאים בהלכות טומאה וטהרה".

65 היפך מ"ים" לגריעותא שיש בו מים רבים כו'.

66 ישעי' יא, ט. וראה רמב"ם ה' מלכים בסופן.

67 להעיר, שענין זה מודגש גם בהספור דיונה - שמסר נפשו לעבור על ציווי הקב"ה
שא"ל לנביא לכבוש נבואחו, כרי שלא לגרום לקטרוג כל ישראל כתוצאה מהתשובה דאנשי
נינה ע"י אמירת הנבואה (ראה פרד"א פ"ג), כיון שמציאותם של ישראל היא למעלה מהתורה.
ולהעיר, שבמחזה דיהי"פ קורין לא רק הפסוקים שמדברים אודות התשובה דאנשי נינה,
אלא גם מהתחלת הענין, "ידקם יונה לברוח תרשישה מלפני ה'" - להדגיש את המס"נ
דיונה, בשביל מציאותם של ישראל שלמעלה מהתורה, בהתאם למעלה התשובה דיהי"פ
מצד ההתקשרות העצמית דישאל עם הקב"ה שלמעלה מהתורה.

68 להעיר, שבד"ה לה"ע לקיחת אנשי חיל (שבהערה 63) מבאר שחסרון המצוות בזמן
הגלות הוא בגלל סילוק הרצון מהם, "כמשל אדם שאוהב את חברו ואז רצונו מלוכש
חמיד להיטיב לו, אך אם חברו עושה היפך רצונו, אזי ממילא מסתלקת האהבה והרצון
שהי להיטיב לו מאד". וע"פ המבואר כאן, "לבעומק יהוה" - שחסרון המצוות הוא
בגלל גילוי הרצון העצמי ואהבה העצמית דהקב"ה לישראל שלמעלה מהתורה, ע"ד שמצינו
שבזמן התורבני היו הכרוכים מעורין ובי"ו, שמורה על תוקף האהבה והתיבה כו' (ראה סה"מ
מלוקט ח"ב ע' רסט. ושי"ג).

* ועד"ז בנוגע להחורבן עצמו - ש"כילה חמתו על העצים ועל האבנים" (איכ"ר פ"ד).

שמגינים על האני ומצילים

"משוי" - קאי (גם) על המשא דתומ"צ; שבזמן הגלות הקל למעליהם; כמים לים מכסים
נבאן ובוזה רואים; להציל ה"ספינה (בני"ו) שחשבה להשבר

להדגיש את המס"נ דיונה (נביאם דכאו"א מבני"ו) בשביל מציאותם קיומם של ישראל
להיטיב לו מאד

לבעומק יהוה אולי יש לבאר בזה

בגלל גילוי הרצון העצמי

בהתחלת הפרשה, "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך" — שהציווי "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך" כפשוטו, בנוגע לכלל ישראל, נאמר בלשון יחיד ("תתן לך") — ללמדך, שכל יחיד מישראל צריך לפעול (לא רק בנוגע לעצמו, אלא) גם בנוגע להזולת, ועד שפועל הענין ד"שופטים ושוטרים גוי בכלל ישראל" בכלל ישראל ובסיום הפרשה, במצות עגלה ערופה — שבה מודגשת הערבות דכל בניי, כידועי שהעגלה אינה באה לכפר על החוטאיי, כי אם, "להסיר הקטרוגים מכל ישראל, שהרי כל ישראל ערבים זל"ז, ועיי העגלה נפטרים מן החטא המוטל על כללות ישראל מחמת הערבות".

יא. ויהי שהתחלת העבודה דחודש אלול, במשך ג' ימים, ביחד עם ההחלטות טובות להוסיף עוד יותר, הן בנוגע לעצמו והן בנוגע להזולת — תמהר ותזרו ותביא תיכף את שלימות הכפרה על כל הענינים הבלתי־רצויים ("חטאינו") שבגללם נעשה החורבן והגלות, ובהבטל. הסיבה בטל תיכף ומיד המסובב, וזוכים תיכף ומיד (בהתחלת הארבעים יום שמסתיימים ביוהכ"פ שבסיומו אמרנו כבר בשנה שעברה "לשנה הבאה בירושלים") לגאולה האמיתית והשלימה המרומזת בר"ת דאלול, "אשירהי לה" ויאמרו לאמר⁸⁷ (או "לה" ויאמרו לאמר אשירהי⁸⁸), ועד לסיומה של השירה — "ה' ימלוך לעולם ועד⁸⁹" (כסיום וחזרת מסכת אבות שמסיימים בשבת זו), כולל גם שלימות השירה דלעתיד לבוא, שירה העשירית⁹⁰.

ועוד והוא העיקר — שמצד גודל מעלתן של ישראל בודאי מקיים הקב"ה בקשתם ותפלתם ודרישתם של כל ישראל על הגאולה, ובפרט ש"עמך כולם צדיקים⁹¹", ו"צדיק גזור והקב"ה מקיים⁹²", ועאכו"כ לאחר ש"כלו כל הקיצין⁹³", וכפי שמעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר סיימו כל עניני העבודה (אפילו צחצוח הכפתורים⁹⁴), ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם⁹⁵") לגאולה האמיתית והשלימה עיי משיח צדקנו.

(87) סהמ"צ להצ"צ מצות עגלה ערופה (דרמ"צ קיא, א).

(88) שהרי אם נמצא ההורג אחר שנתערפה העגלה ה"ז יהרג (פרש"י סוף פרשתנו).

(89) בשלח טו, א.

(90) שו"ע הארז"ל ר"ח אלול.

(91) פע"ח שער ר"ה פ"א.

(92) שם, יח.

(93) מכילתא שם, א. ועוד.

(94) ישעי' ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלק.

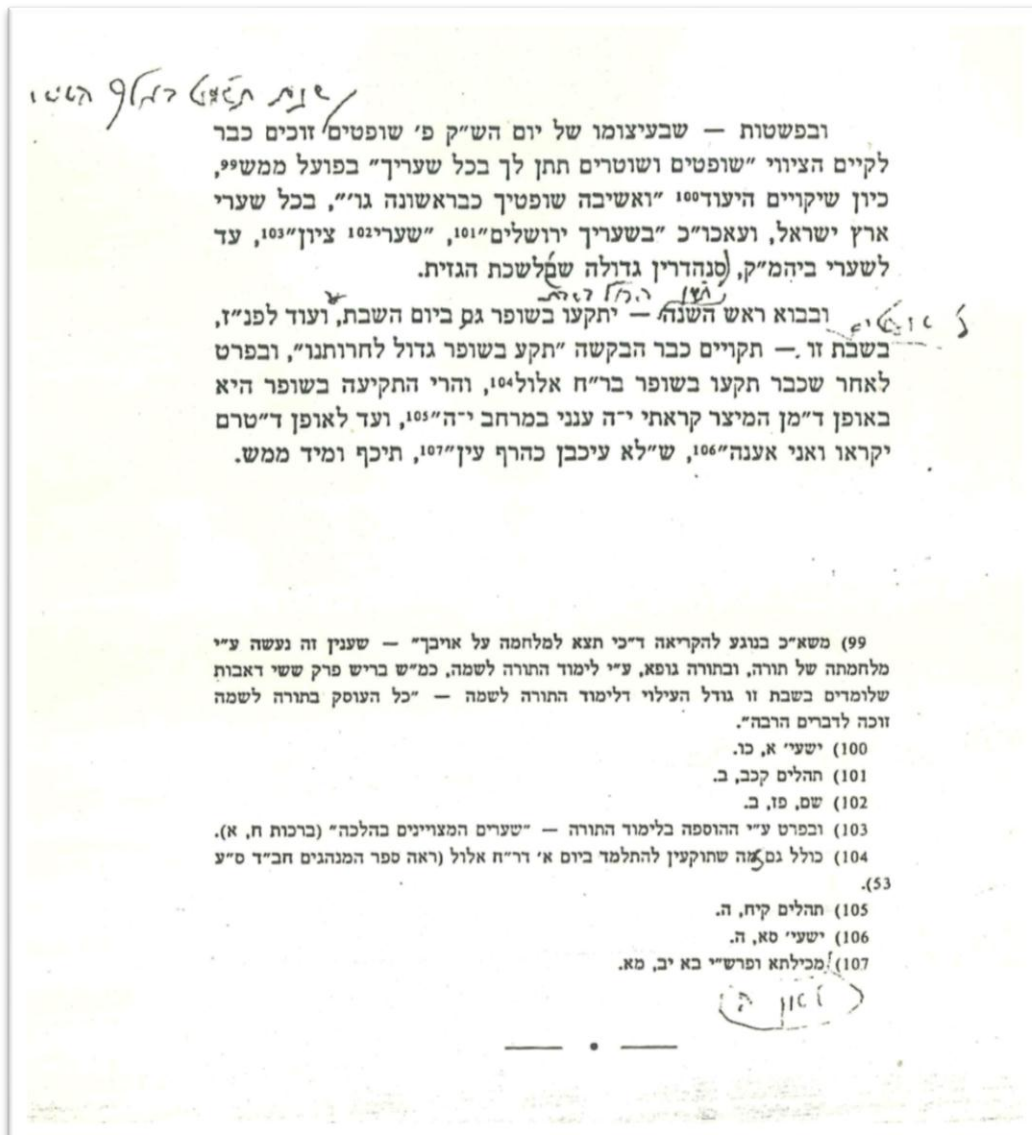
(95) ראה כג, א. וז"ב טו, א. שבת נט, ב. ועוד.

(96) סנהדרין צו, ב.

(97) שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(98) אג"ק שלו ח"ד ריש ע' רעט.

בכל שעריך" בכלל ישראל כולו
רמב"ם... [הל' רוצח פ"ו ה"ח]

יום הש"ק פ' שופטים שנת תשמ"ט באלף השישי

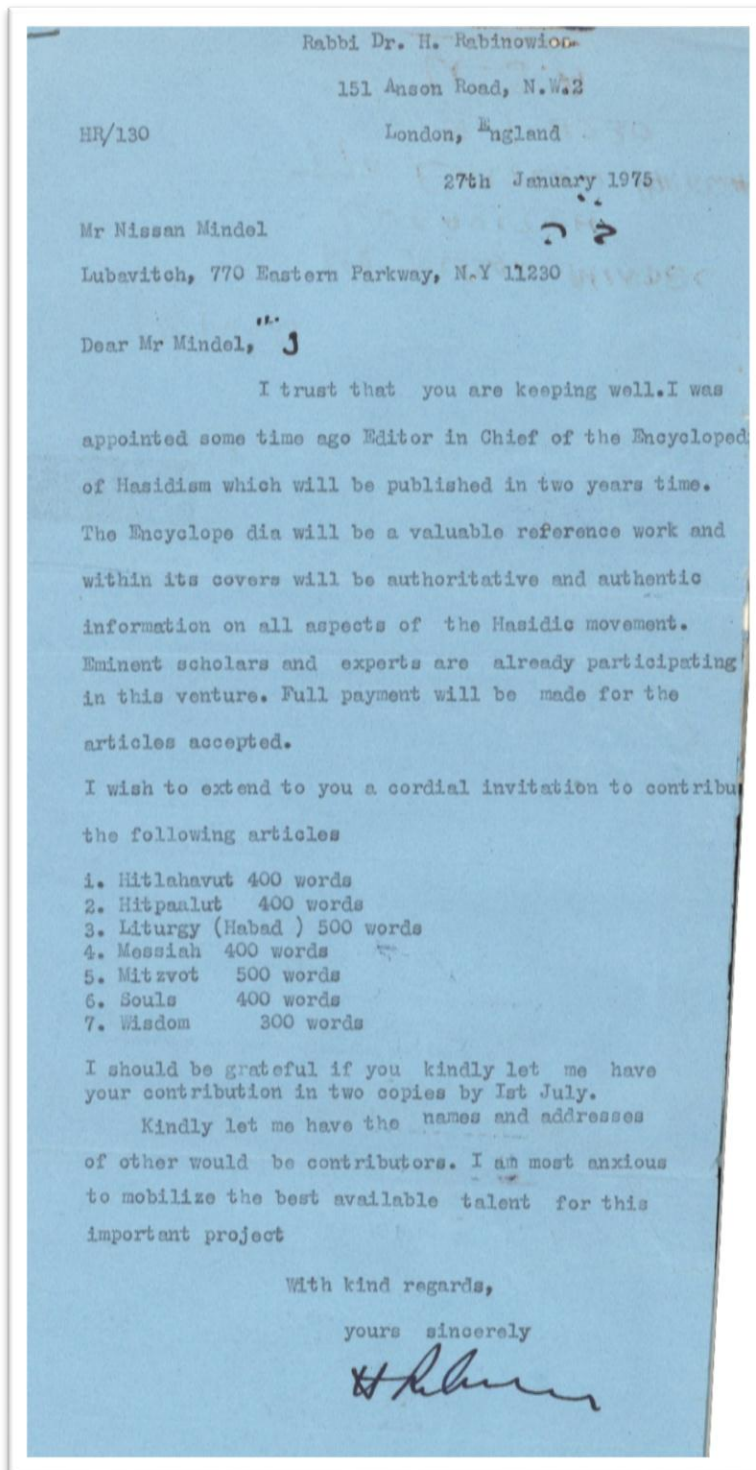
(סנהדרין גדולה שב) לשכת הגזית

ובבוא ראש השנה תש"ן החל בשבת - יתקעו בשופר גם ביום השבת, ועוד לפני"ז, בשבת זו פ' שופטים

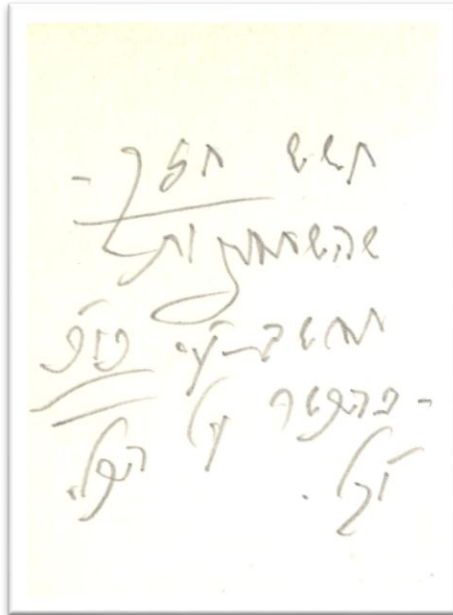
לשון המכילתא

השתתפות באנציקלופדיית החסידות

בתשל"ה, התחיל ראביי דר. צבי הירש רבינוביץ (מח"ס על תנועת החסידות ודרכיה) לערוך "The Encyclopedia of Hasidism", ספר ערכים מקוצר על מושגי היסוד של תורת החסידות (י"ל בפועל בשנת תשנ"ד). הוא ביקש מהרב ניסן ע"ה מינדל להשתתף בכתיבת כמה ערכים, אך כ"ק אדמו"ר הורה בזה לשלילה.

מארכיון המזכיר הרב ניסן ע"ה מינדל

Handwritten note in Hebrew, likely a receipt or acknowledgment, mentioning "השבתות" (Sabbaths) and "החשבון" (the account).

למעלה: תגובת כ"ק אדמו"ר: **חשש חזק** - שהשתתפות תחשב - ע"י כו"כ - כהכשר על הכל. וק"ל
למטה: המכתב ששלח הרנ"מ למערכת בהתאם להוראה הנ"ל

B.H.
Rosh Chodesh Adar, 5735
Long Beach, N.Y. 11561

Rabbi Dr. H. Rabinowitz
151 Anson Road
London, N.W.2.

Dear Rabbi Rabinowitz:

This is to acknowledge receipt of your letter of Jan. 27th.

I appreciate very much your kind invitation to contribute a number of specified articles to the Encyclopedia of Hasidism, to which you have been appointed Editor in Chief. Regretfully, I am already overburdened with work, and cannot undertake additional commitments. I assure you it is with great reluctance that I must decline your kind invitation.

I wish you much success in your monumental task.

With all good wishes,

Sincerely yours,

מארכיון המזכיר הרב ניסן ע"ה מינדל

"מסורתי" - למעליותא או לגריעותא?

הגהה על מודעה ע"ד תפילות ימים נוראים

Announcing the Opening of a New Baltimore Religious Center . . .
Congregation Bais Lubavitch-Tzemach Tzedek Shomrei Hadas
at 4212 MILFORD MILL ROAD
(Next to Milford Manor Nursing Home)
"A Traditional Orthodox Congregation"
HIGH HOLY DAY SERVICES
will be conducted
as well as Educational and Cultural Programs associated
with the Lubavitcher movement.

The SYNAGOGUE
is completely
AIR-CONDITIONED

A Highly-Respected Cantor will
conduct High Holy Day Services

The Seating Committee will be in session from 6:00 to 9:00 p.m.
starting Wednesday, August 30

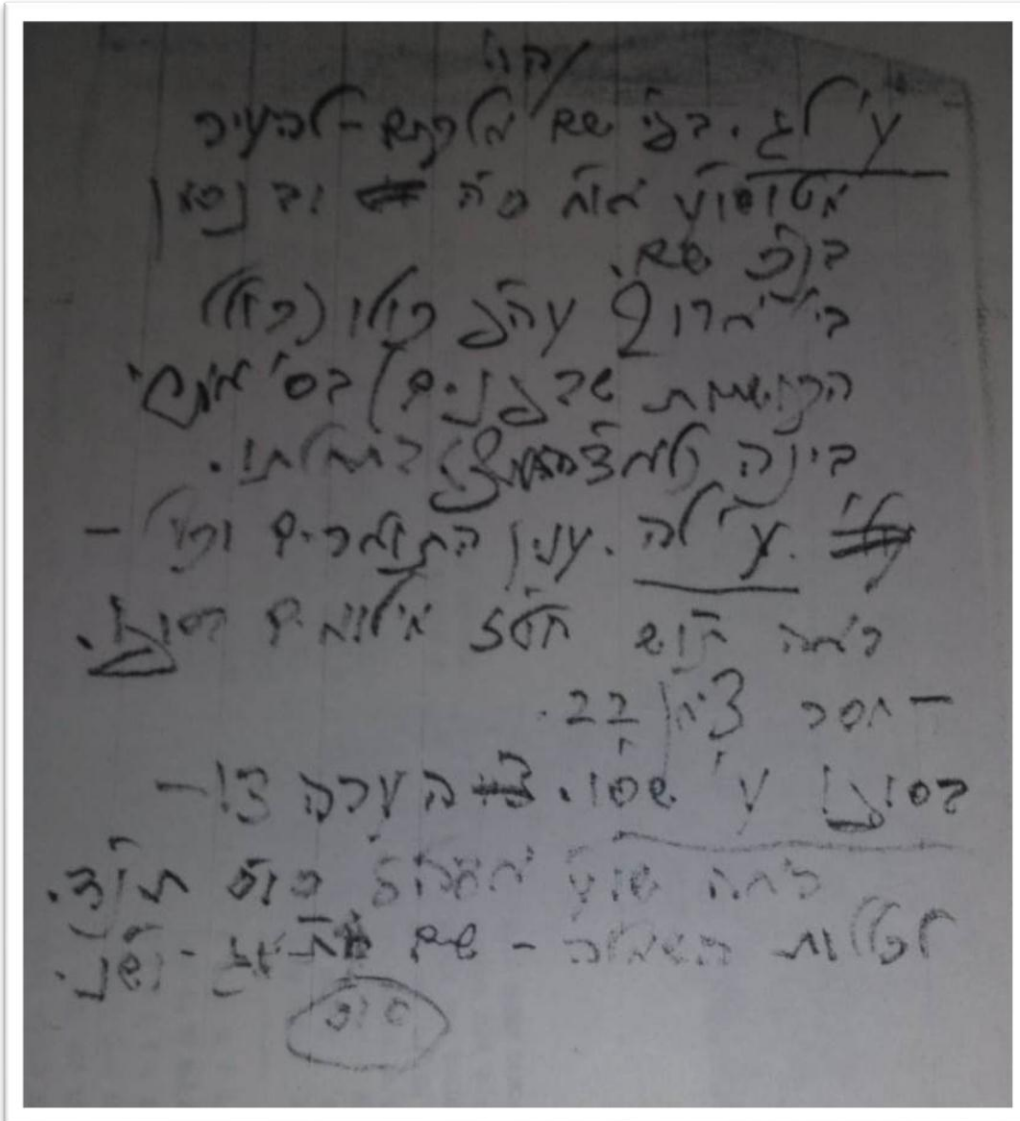
For Further Information,
Please Phone: **358-4518**

בקיץ תשכ"ז אירגנו כמה מאנ"ש מנין לתפילות ימים נוראים והודיעו ע"ז בעיתון. הם כינו את עצמם "קהילה מסורתית אורתודוכסית". על המילה "Traditional" כתב כ"ק אדמו"ר: **כמדומה שבמק"א הפיי לגריעותא**. והכוונה לכאורה, שבאנגלית "Traditional" יכול להתפרש באופן שלילי.

הערות לספר מלחמת מצוה

ספר מלחמת מצוה לרבינו מאיר ב"ר שמעון המעילי מנרבונה, הינו רשימת ויכוח שהיה בינו לאחד הכמרים להגן על דת ישראל. חלק ממנו עוסק בפ' הפסוק הראשון בק"ש. וע"ז הערות כ"ק אדמו"ר שלפנינו. לשלימות הענין, הדפסנו בעמוד הבא את הקטעים מתוך הספר הנ"ל עליהם סובבות הערות אלו (ע' שסו לא השגנו לע"ע)

ע' לג. בפ' שם הוי' אלקים - להעיר מטושו"ע או"ח ס"ה ובנסמן בנ"כ שם.
בי' ארוך עה"פ כולו (כולל הקושיות שבפנים) בס' אמרי בינה (לאדהאמ"צ) בתחלתו.
ע' לה. ענין התוארים וכו' - ראה תו"ש חט"ז מילואים בסופו.
- חסר ציון 22.
בסופו ע' שסו. הערה 13 - ראה שו"ע אדה"ז סו"ס תנ"ד. לכללות השאלה - שם
סו"ס תמ"ג - וש"נ.

אמר שמע ישראל י"י אלהינו י"י אחד. וצריך לבאר בזה למה [לא] אמר רק י"י אחד. והנה שם אלהינו מיותר ושם י"י הבא אחריו..... ועתה נפרש המקרא על דרך האמת: תחלה אמר שמע ישראל, כלומר שישמע ויקבל כל עם ישראל ויאמין כי השם בן ארבע אותיות, שמורה על היותו ומציאותו והמציאו כל הנמצאים וההווים, הוא אלהינו כלומר שהוא משגיח בנו להנהיגנו כפי הראוי לנו לפי מעשינו וכפי גזרת משפטי חכמתו ורצונו, כי לשון אלהים מורה על זה כלומר שהוא שופט ומנהיג, כמו שבא במקרא¹⁶ אלהים לא תקלל ומתרגמינן דיינא, ואמר¹⁷ עד האלהים יבא דבר שניהם ומתרגמינן לקדם דיינא, וכתיב¹⁸ ואתה תהיה לו לאלהים, ומתרגמינן תהא ליה לרב, פירוש למנהיג ולראש.

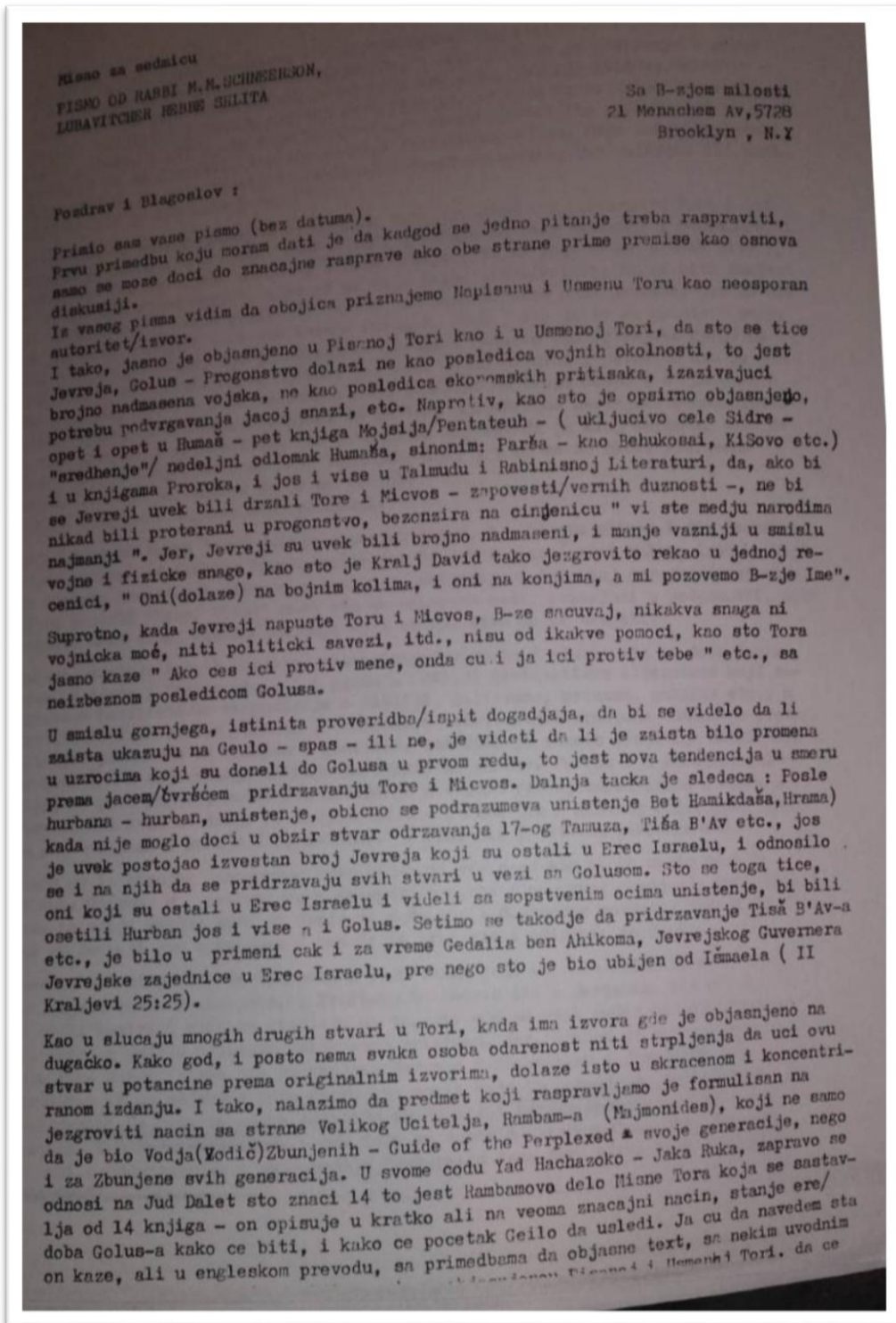
ומה שמתארים כתובי הנבואה בכל התוארים הנמצאים בהם, כמו עיני השם ויד השם ופי השם וירידה ועליה וכיוצא בהם, כולם הם בדרך המשל והדמיון, כמו שכתב רבנו שלמה מאור ה"ג¹⁹ כי לשכך את האוזן באו הדברים ההם. וכן גלה לנו המתרגם²⁰ שתרגם המקראות ברוח הקדש²¹). וה"ר משה ב"ה²² "ר מ י מ ו ן" וגו' גדולים רבים האריכו בביאור דברים אלו. והראיות רבות על זה, אין צורך לנו בזה להאריך בהם. גם ה"ר ר' אברהם ב"ר דוד כתב בסוף בעלי הנפש²³ וזהו לשונו: וידע כל נוצר שאינו נפרד מן היוצר, ואינו מחובר לו, כי כל מחובר מוגבל וכל מוגבל מחודש. והבורא יתברך אין בו אחת מן המדות האלה, כי הוא קדמון לא מוגבל ולא מחודש. אך כי הבורא ברא את הנברא יש מאין, ואם הוא יש מחפצו ומרצונו לעשות מצותו ולקבל שכרו אם טוב אם רע, ואין ישותו חוצצת ולא נפרד ולא מגבלת ולא ממעטת. כי הוא כאין נגדו כקדמותו וכראשיתו. והבורא יתברך הוא מקום העולם ואין עולמו מקומו, ותבנית הדבר כאשר העולם מלא מן האיר, והכל נכנסין בתוך האויר, נרגשין ממנו ואינו נראה להם, ואם דמה הכתוב האדם ביד הבורא לחומר ביד היוצר, להשמיע את האוזן מה שהיא שומעת, אך רחוק המשל מן המליצה כרחוק מזרח מן המערב, כי היוצר העושה מלאכת החומר אע"פ שעושה הכלי מן העפר הדק הנה העפר קדם את הכלי וקדם את היוצר האומן, על כן מעשה ידי האומן חוצצין לפניו ומפרידין בינותיו וממעטין ראות עיניו ודוחקין עליו, אך הבורא יתברך לא קדמו כל דבר ומאין ברא את הכל, על כן לפניו אין חוצץ ואין מפריד, וכל זה יתן החי אל לבו, כי הוא רואה את בוראו בעין לבו מה שאין עיניו רואות, עכ"ל.

וכדי שיכוין האדם לבו בקבלת יחודו התקינו שיהא מאריך באחד, וכמו שביארנו בפרק היה קורא²⁴, וכתב רבינו הגדול²⁵ שצריך

דף כה ע"א. 14 נחמיה ט. 15 צ"ל משם מחזירין. 16 איוב לת. 17 זכריה ב. 18 עיין רש"י פ' יתרו (שמות יט, יח) ד"ה הכבשן. ועיין ר"ק ישעיה ו, א. 19 בראשית יח, כא. והריטב"א בספר הזכרון האריך בזה (עיין כתבי הריטב"א דף ל). 20 עיין מגלה ג ע"א תרגום של תורה אונקלוס הגר אמרו מפי ר"א ור' יהושע, ומצאתי בספר המנהגות לר' אשר ב"ר שאול שתרגום אונקלוס גדול מתרגום עקילס שתרגם כתובים. ש"מ דאונקלוס ועקילס תרתי גינהו, שאונקלוס תרגם תורה ועקילס תרגם כתובים. 20 רמב"ם פ"ג מה' תשובה ה"ו. ועי"ש בהשגת הראב"ד. 21 רבינו האי גאון (תשובות הגאונים סימן צח) ורבינו סעדיה גאון (בס' אמונות ודעות מאמר ב'), 23 במאורות ברכות יג ע"ב ד"ה

מכתב כ"ק אדמו"ר בקרואטית

לפנינו מכתב בפרסום ראשון מי"א מנ"א תשכ"ח שנכתב בשפה הקרואטית. לא ידוע לע"ע אם הוא נכתב בשפה זו מלכתחילה או שתורגם משפה אחרת. תרגום חפשי באנגלית בעמודים המקבילים, ע"י הרב פנחס שיחי' זקלס, שליח כ"ק אדמו"ר במדינת קרואטיה וש"ב של החתן

Thought for the week
A letter of Rabbi M.M. Schneerson
The Rebbe of Lubavitch Shlita

By the grace of G-d
21 Menachem Av 5728
Brooklyn N.Y.

Greetings and blessings,

I received your letter (without a date). The first remark I have to make is that whenever there is a question that has to be discussed, significant discussion can be developed only if both sides accept certain premises as the foundation of the discussion. From your letter I can see that both of us accept the Written and Oral Torah as an undisputed authority/source.

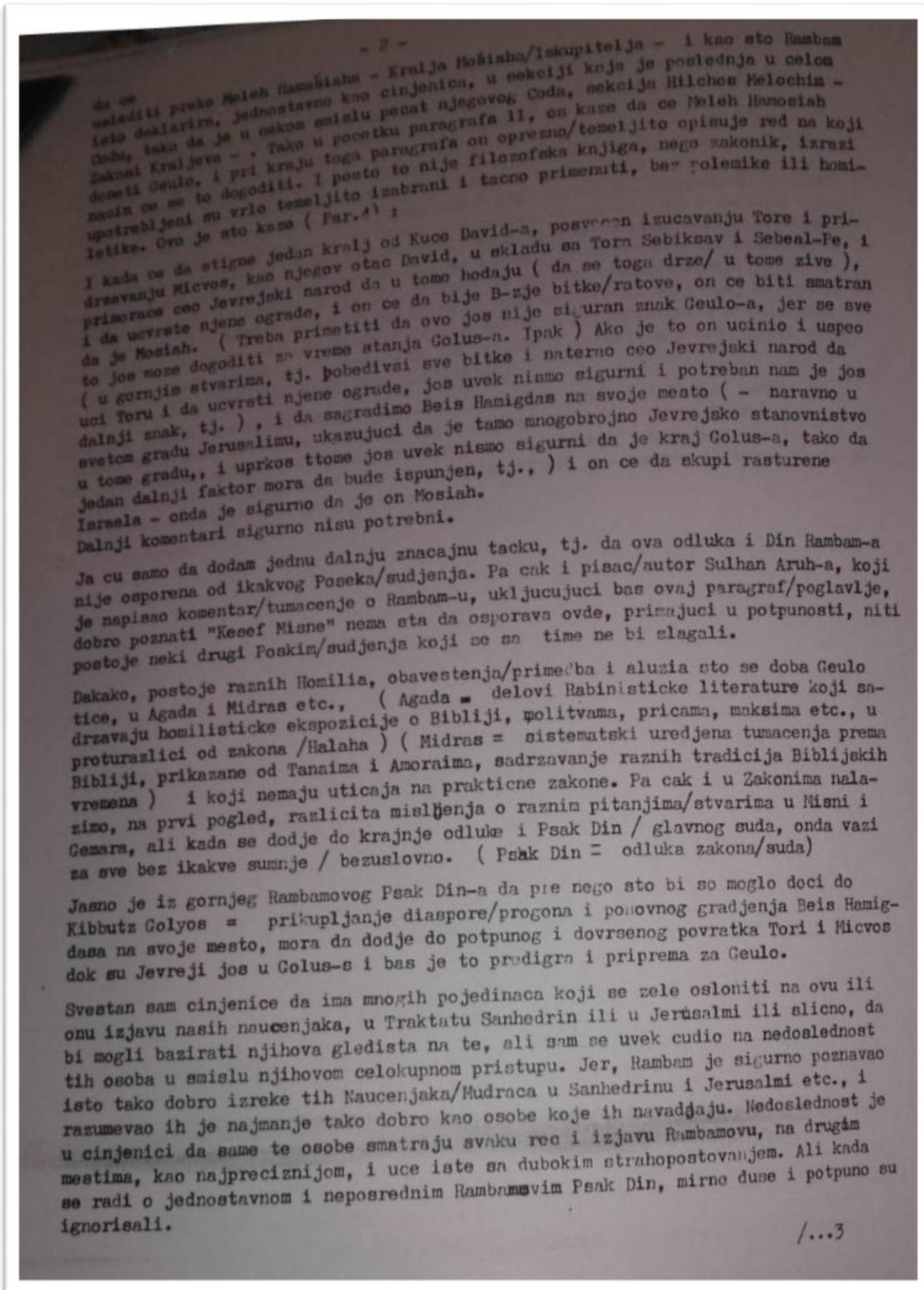
It is clearly explained in the Written, as well as in the Oral Torah that, as far as the Jews are concerned, Golus (exile) is not the result of military circumstances, numerically superior military forces, nor is it the consequence of economic pressures that create the need to obey those who are stronger etc.

On the contrary, as explained extensively again and again in Chumash – the five books of Moses/Pentateuch - (including whole Sedarim – weekly Parsha of Humash – like Bechukosai and Ki Sovo) and in the Books of the Prophets and much more in the Talmud and Rabbinic literature, if the Jews would observe the Torah and Mitzvot - commandments, religious duties - they would never have been expelled into exile, despite the fact that "among all nations you are the smallest one". Because Jews were always numerically inferior and less important when it was about military or physical strength, as king David said concisely in one sentence: "These (come) on chariots, and those on the horses, and we call in G-d's name". In contrast, when the Jews leave Torah and Mitzvot, G_d forbid, no strength, military force, or political alliances etc. would be able to help, as the Torah says very clearly: "If you will go against me, I will also go against you" etc. and the inevitable consequence is Golus.

In the spirit of the abovementioned, the true check/test of events with the aim to establish if they really point to Geulo - salvation - or not, is to establish if there were changes in the causes that led to Golus in the first place, that is, if there is a new tendency toward stronger observation of Torah and Mitzvot.

Another point: after the Churban – destruction, usually a reference to the destruction of the Beit Hamikdash, the Temple – when it was not possible to mark the 17th of Tammuz, Tisha b'Av etc., there were still a certain number of Jews who stayed in Eretz Yisrael and they too had to observe all laws related to Golus. Those who stayed in Eretz Yisrael and saw the destruction with their own eyes, would feel the Churban even more, as well as the Golus. Let us also remember that Tisha b'Av etc. was also observed in the time of Gedaliah ben Achikam, the Jewish governor of the Jewish community in Eretz Yisrael before he was killed by Ishmael (II Kings 25:25). [The end of this paragraph remains somewhat unclear – Ed.]

As is the case with many other things in the Torah, there are sources with long explanations. However, because we are not all talented or patient enough to learn everything in detail as it appears in the original sources, we can find this matter in a shortened and concentrated form. The issue we are discussing now, is succinctly formulated by the Great Teacher, Rambam (Maimonides) – who was not only the leader of the confused ones - Guide to the Perplexed - in his generation, but also of the confused ones in all generations. In his code Yad Hachazaka (Strong Hand – referring to the numerical value of 14, that is Rambam's Mishneh Torah composed of 14 books) he describes in a short, but very significant way, how the era/time of Golus will look like and how the Geulo will start. I will quote his words, but in English, with notes to explain the text, with some introductory [text missing – Ed.]

.. that will follow through king Moshiach/the Redeemer – the Rambam declares the same, in simple terms, in the last section of his whole Code, Hilchos Melochim (Laws of Kings) which, in some ways, can be considered the “seal” of his Code. In the beginning of chapter 11 he says that the Melech Hamoshiach will bring Geulo, and near the end of that paragraph carefully/thoroughly describes the order in which it will happen. Because the Code is not a philosophical book but a book of law, all his terms are chosen very thoroughly and with exactitude, without polemics or homiletics. This is a quote (Par. 1):

And when a king from the House of David will arise, devoted to studying Torah and observing Mitzvot as his father David, in accordance with the Written and Oral Torah, and he will force the whole Jewish people to walk in this way (to keep it, to live it) and to make Torah's fences stronger, and he will lead G-d's wars, he will be considered Moshiach. (Note that this is still not a certain sign of Geulo, because all this can happen during Golus. But) If he did it and succeeded (in all that was mentioned, he won all wars and forced the Jewish people to learn Torah and made its fences stronger – we are still not sure and we need another sign, that is) and if he builds the Beis Hamikdash in its place (of course, this is in the holy city Jerusalem, where many Jews live. but we still not sure that this is the end of Golus, so one more condition has to be fulfilled) and he will gather all dispersed – then it is certain that he is Moshiach.

Further comments are surely unnecessary.

I will just to add one more important thing: this law in the Rambam is not disputed by any codifier. Even the author of the Shulchan Aruch, who wrote a commentary on Rambam, including this paragraph and chapter, the well known “Kesef Mishneh”, did not have anything to oppose here, accepting the ruling completely. Nor are there any others codifiers that do not agree with it.

Of course, there are different Homilies, remarks and allusions about Guelo in Aggada, Midrash, etc. (Agada = part of Rabbinic literature that include homiletics about the Bible, prayers, stories, maxims etc. sometimes conflicting with the Law/Halacha) (Midrash = systematically organized interpretation of the Bible, from the Tannaim and Amoraim, with different traditions from Biblical times) but they do not have any influence on practical law. Even in the area of law itself we may find, at first glance, different opinions about different questions/things in the Mishna and Gemara. But when the final decision and Psak Din/final judgement is reached, it applies to all unconditionally, without any trace of doubt (Psak Din = Law/Court decision). It is obvious from the Rambam's Psak Din that before Kibbutz Goluyos/ingathering of the exiles and the building of the Beis Hamikdash in its place, a complete return to the Torah and Mitzvot is warranted while Jews are still in Golus - only that is a prelude to and preparation for Geulo.

I am aware of the fact that there are many individuals who want to rely on certain statements of our sages in Tractate Sanhedrin or in the Jerusalem Talmud or the like, so they could base their own point of view on it, but the obvious flaw in whole their approach has always surprised me. Rambam surely also knew all the statements of our sages in Sanhedrin, Jerusalem Talmud etc. and he understood them at least as good as those who quote them. The irony is that these individuals consider Rambam's every word in other places as most precise, and they learn them with awe. But when it comes to a simple and straightforward Psak Din of the Rambam, they completely ignore it.

- 3 -

Naalog da esn mesto opairnije pisao, kao odgovor na vase pismo (mada je ova opairnost jes uvek pravise akucena/kratka u uporedjenju sa temom) je da jednostavno boli kada se posmatra kako je zagubljena zainteresovanost nasis dobroznarnih osoba. Umesto da se svaki Jevrej, mladi ili star, musko i zensko, deditira iz sveg srca da smanji i eventualno odstrani sve razloge koji su prouzrokovali Golus, tj. Mipne hatoeni - "zbog nasis grehova zmo bili prognani iz nase zemlje", a "sta" su ti grehovi je tacno objasnjeno u Sulhan Aruh = Zakonik - ima pune Jevreja, bezsumnje sa dobrim namerama, koji upotrebljavaju svu svoju anagu/energiju i uticaj da nadju svakejake nacine ljudske promucurnosti da donesu kraj Golusa. To je duplo bolno, prvo, jednostavno je prevara/obmana Jevreja da se veruje da zmoze biti ikakvi drugi nacin da se dovede do Golusa, nego onaj kojega je B-g odredio, i drugo, dok su zauzeti drugim nacinima i sredstvima u beskorisnom naporu da zavree sa Golus-om, nemogu da se zauzmu u celosti u pravoj bitci protiv Golusa prema uslovima Peak Dina Rambamovog.

Neka B-g dozvoli da svaki od nas zasebno i mi svi u sredini Israela, budemo nadahnuti sa pravom/istinitom Nebeskom ispiracijom, da hodamo putem Tote i da popravimo njene ograde (= tj. da se strogo drzimo njenih zakona/pravila), Jer gebas TO sto ce pripremiti put Mosihu da ostvari sve uslove potrebne da dodje do potpunog i totalnog/potpunog Geulo.

Sa blagoslovom,

The reason why I wrote a bit of a longer answer to your letter (although this is still too short in comparison to the subject) is because it hurts to see how the interest of our well-meaning people has been lost. Instead of every Jew, old or young, man or woman, giving his/her best to minimize or completely remove all the reasons for Golus, i.e. *mipnei chata'einu* ("Because of our sins we were exiled from our land"), and what those sins are is clearly explained in Shulchan Aruch = legal code), many Jews, no doubt with good intentions, use all their power, energy and influence to find different ways of human cleverness to bring Golus to its end. This is doubly painful – firstly, because it is deceptive to have Jews think that there could be any other way to finish Golus except the one that G-d decided, and secondly, while they are occupied with other means and ways to finish with Golus, they can't be fully occupied with the real battle against Golus according to G-d's conditions from Rambam's Psak Din.

Let G-d allow that each of us individually, and all of us amongst all Israel, be inspired with the real, true Heavenly inspiration, to walk in Torah's way and to strengthen her fences (that is, to keep its rules/laws) because only THAT is necessary to pave the way for Moshiach, to fulfill all the conditions that are necessary to reach the full and total Geulo.

With blessings,

מוקדש לזכות

החתן התמים הרב מ' יוסף יצחק שיחי'

והכלה המהוללה מ' זעלדא שתחי'

ליפסקער

לרגל נישואיהם בשעתומו"צ

ביום רביעי, כ"ט אדר א' ה'תשע"ט

יה"ר שיבנו בית בישראל בנין עדי עד

על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות

כרצון ולגח"ר כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

נדפס ע"י ולזכות

הוריהם

הרב מנחם מענדל וזוגתו מרת שטערנא שרה שיחיו ליפסקער

הרב ישעיה זוסיא הכהן וזוגתו מרת חי' שרה שיחיו אבעלסקי

זקניהם

הרב אברהם לוי וזוגתו מרת צירל שיחיו ליפסקער

הרב צבי זאב וזוגתו מרת רחל דבורה שיחיו זקלס

מרת לאה שתחי' אבעלסקי

הרב לימא וזוגתו מרת שושנה ריזא שיחיו מינקאוויטש

אנא שוק יהי' הקנין
קנין עפי עפי
על יסובי התוכה והצצה
דחייס אמושרים קפ